

Raport Anual privind fenomenul traficului de persoane în anul 2020

București
2021

Cuprins

1.	Traficul de persoane și Pandemia Covid 19	8
2.	Tabloul populației victimelor traficului de persoane IDENTIFICATE în anul 2020	12
2.1.	Introducere.....	12
2.2.	Gen și vârstă.....	14
2.3.	Educație și alți indicatori socio-demografici	15
2.4.	Zone și județe de proveniență	15
2.5.	Recrutarea și relația cu recrutaorul	17
2.6.	Forme de exploatare	19
	<i>Exploatarea sexuală</i>	<i>20</i>
	<i>Exploatarea prin muncă</i>	<i>21</i>
	<i>Exploatarea prin cerșetorie</i>	<i>22</i>
2.7.	Destinație	22
2.8.	Copiii victime ale traficului de persoane.....	24
2.9.	Femeile-victime ale traficului de persoane.....	25
2.10.	Bărbații-victime ale traficului de persoane.....	25
3.	Modificări legislative și de politici publice	26
3.1.	Legislație.....	26
3.2.	Politici publice în domeniul traficului de persoane	27
4.	Domeniul judiciar.....	29
4.1.	Cazuri privind traficul de persoane și infracțiuni asociate acestuia înregistrate de către unitățile polițienești.....	29
	<i>Cazuri investigate la nivelul anului 2020 privind exploatarea prin muncă</i>	<i>29</i>
	<i>Cazuri investigate la nivelul anului 2020 privind exploatarea sexuală</i>	<i>29</i>
	<i>Cazuri investigate la nivelul anului 2020 privind alte forme de exploatare.....</i>	<i>30</i>
4.2.	Cazuri privind traficul de persoane și infracțiuni asociate acestuia înregistrate de către unitățile de parchet	31
	<i>Tendențe.....</i>	<i>31</i>
4.3.	Pedepsirea responsabililor	33
4.4.	Cooperare judiciară internațională	33
4.5.	Cooperare operativă	34

4.6.	Echipe comune de anchetă – JIT	35
4.7.	EMPACT THB – Cooperare la nivel strategic și operativ	35
4.8.	Măsurile de reducere a cererii-pedepsirea consumatorilor/utilizatorilor de servicii oferite de victime	36
4.9.	Cazuri notabile de cooperare judiciară internațională în combaterea traficului de persoane transfrontalier	37
5.	Pregătirea specialiștilor	39
6.	Măsurile antitrafic	43
6.1.	Cadrul normativ și infrastructura sistemului de asistență	43
6.2.	Asistența socială și sprijinirea victimelor	44
6.3.	Programul de coordonare în procesul penal și repatrierea victimelor	46
6.4.	Prevenirea traficului de persoane	47
6.4.1.	<i>Prevenirea traficului de persoane și particularitățile acesteia</i>	<i>47</i>
6.4.2.	<i>Prevenirea traficului de persoane - pregătire situațională sau ameliorare socială?</i>	<i>48</i>
6.4.3.	<i>Sensibilizarea și informarea cu privire la traficul de persoane</i>	<i>49</i>
6.4.4.	<i>Prevenirea prin cooperare</i>	<i>55</i>
6.4.5.	<i>Linia TelVerde antitrafic 0800.800.678</i>	<i>57</i>
6.4.6.	<i>Activitatea antitrafic derulată cu ajutorul mass-media și social-media</i>	<i>58</i>
7.	Cooperare internațională și afaceri europene	59
7.1.	Afaceri europene	59
7.2.	Cooperare internațională	60
8.	Proiecte cu finanțare externă	64
8.1.	Proiecte cu finanțare externă în domeniul traficului de persoane sau în domeniile conexe	64
9.	Traficul de persoane în Diaspora română	70
9.1.	Studiu de caz: Spania	70
	<i>Victime ale traficului de persoane identificate și înregistrate de sistemul român antitrafic</i>	<i>70</i>
	<i>Victime ale traficului de persoane identificate și înregistrate de sistemul spaniol antitrafic</i>	<i>70</i>
9.2.	Studiu de caz Italia	71
	<i>Victime ale traficului de persoane identificate și înregistrate de sistemul român antitrafic</i>	<i>71</i>
	<i>Victime ale traficului de persoane identificate și înregistrate de sistemul italian antitrafic</i>	<i>71</i>
10.	Implicarea societății civile în lupta antitrafic - activitatea organizațiilor neguvernamentale	72
10.1.	Prezentarea organizațiilor membre ProTECT și ale principalelor direcții de acțiune și interes ...	72
10.1.1.	<i>ProTECT: Misiune, Viziune, Principii</i>	<i>72</i>

10.1.2. Membrii ProTECT	74
10.2. Direcții de acțiune ale platformei ProTECT	80
10.3. Beneficiari ai serviciilor specializate înregistrați de organizațiile ProTECT în 2020.....	80
10.4. Principalele provocări în 2020.....	81
10.5. Proiecte și bune practici ale membrilor ProTECT	82
10.6. Contribuție la elaborarea politicilor publice din domeniu.....	83
10.7. Sesiuni de formare și capacitate	83
10.8. Schimbări generate de provocările anului 2020	84
11. Concluzii, recomandări și perspective	85
Bibliografie	90
Anexe	91

Lista Figurilor utilizate în text:

Figura 1 Dinamica anuală a populației victimelor în perioada 2016-2020	13
Figura 2 Distribuția vârstelor victimelor identificate în 2020	14
Figura 3 Distribuția victimelor identificate în anul 2020 pe gen și vârstă	14
Figura 4 Nivelul de educație în rândul victimelor identificate în 2020	15
Figura 5 Distribuția județelor de proveniență cu cele mai ridicate valori ale victimelor înregistrate în 2020	16
Figura 6 Mediul de proveniență în rândul victimelor identificate în 2020	16
Figura 7 Harta județelor de proveniență pentru victimele identificate în anul 2020.....	17
Figura 8 Relația victimei cu recrutaorul.....	17
Figura 9 Modalități de recrutare a victimelor	18
Figura 10 Distribuția ofertelor/promisiunilor/condițiilor de recrutare în cazul victimelor identificate în 2020	19
Figura 11 Modalități de exploatare în rândul victimelor traficului de persoane identificate în 2020.....	20
Figura 12 Modalități de exploatare sexuală în rândul victimelor identificate în 2020	21
Figura 13 Modalități de exploatare prin muncă în rândul victimelor identificate în 2020.....	22
Figura 14 Tabel privind destinația victimelor identificate în 2020 pe forme de exploatare	23
Figura 15 Harta statelor de destinație pentru victimele identificate în anul 2020	24
Figura 16 Distribuția pe gen și vârstă a victimelor beneficiare de cel puțin un serviciu de asistență, identificate în 2020	45
Figura 17 Distribuția pe gen și vârstă a victimelor identificate în 2020 care au fost sprijinite prin intermediul programului de coordonare în procesul penal.....	46

LISTA ABREVIERILOR UTILIZATE ÎN TEXT:

ADPARE	Asociația pentru Dezvoltarea Practicilor Alternative de Reintegrare și Educație
ANABI	Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
ANDPDCA	Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adoptii
ANITP	Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane
ANOFM	Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă
ARV	Acord de Recunoaștere a Vinovăției
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
CCPI	Centrul de Cooperare Polițienească Internațională
CEPOL	Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii
CoE	Consiliul Europei
DCCO	Direcția de Combatere a Criminalității Organizate
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
DIICOT	Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
FP Phoenix	Focal point (RO: Punct Focal) Phoenix
GRETA	Grup Experți CoE pentru acțiunea împotriva traficului de ființe umane
ICAT	Grup de Coordonare Inter-Agenții împotriva Traficului de Persoane
IGI	Inspectoratul General pentru Imigrări
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IJM	International Justice Mission
IM	Inspekția Muncii
JIT	Joint Investigation Team (RO:Echipă Comună de Investigații)
MNIR	Mecanism Național de Identificare și Referire
MMJS	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
MP	Ministerul Public
NCA	National Crime Agency (RO: Agenția Națională împotriva Criminalității Marea Britanie)
OAP	Operational Action Plan (RO: Plan Operațional de Acțiune)
OEA	Ordin European de Anchetă
OIM	Organizația Internațională pentru Migrație
ONG	Organizație Non Guvernamentală
ONU	Organizația Națiunilor Unite
OSCE	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
OSCE-ODIHR	OSCE- Biroul pentru Instituțiile Democratice și Drepturile Omului
UE	Uniunea Europeană
UNODC	Biroul Organizației Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate
PNA	Plan Național de Acțiune

SIMEV	Sistem Integrat de Monitorizare și Evaluare a Victimelor
SNITP	Strategia Națională Împotriva Traficului de Persoane
JAD	Joint Action Day (RO:Zi Comună de Acțiune)

Colectivul de autori:

Ana-Maria Tamaș

Adrian Petrescu

Ciprian Ghițuleasa

Claudia Stănescu

Marius Burcea

Maximilian Axel Nicolae

Mihaela Niță

Cristina Stepanescu

Simona Ionescu

Mădălina Georgescu

Irina Din

Micu Claudiu

1. Traficul de persoane și Pandemia Covid 19

Anul 2020 s-a dovedit a fi un an atipic și generator al unei schimbări de paradigmă în societate și în cadrul instituțiilor statelor. Așa cum se cunoaște, aceste efecte au fost cauzate de marea provocare a societății contemporane reprezentată de starea de urgență sanitară, care a fost generată de Pandemia de COVID 19.

Inițial, șocul provocat de pandemie a găsit instituțiile statelor lumii într-o poziție inconfortabilă-aceea de a gestiona fenomene necunoscute doar pe baza experienței generațiilor anterioare. Acest lucru a fost semnalat ulterior în documentele și cercetările efectuate de o serie de organisme naționale ori internaționale.

În mod evident, lockdownul global caracterizat prin oprirea majorității activităților economice și sociale precum și a mobilității populației pe distanțe medii și mari și-a pus amprenta și asupra traficului de persoane dar și asupra manierei în care instituțiile de stat cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului și diversele organizații ale societății civile au reacționat. A fost nevoie de un efort suplimentar al ambelor părți care luptă pentru combaterea acestui flagel și găsirea căii spre manifestarea rezilienței în fața unor infractori ori rețele care, după deruta inițială, au găsit modalități flexibile pentru continuarea activităților infracționale.

Iată de ce, personalul angajat în eforturile de prevenire, monitorizare, combatere a fenomenului traficului de persoane, precum și lucrătorii din ONG-urile care activează în domeniul asistenței victimelor s-au aflat în fața unor obstacole precum:

- ✓ dificultăți mari de a mai intra în contact cu victimele traficului de persoane, la repatrierea din țara de destinație, acestora fiindu-le impusă măsura carantinării;
- ✓ teama de contractare a bolii și de răspândire a acesteia în rândul familiei, a prietenilor și cunoscuților¹.
- ✓ contact redus/lipsă de contact cu victimele aflate în programele de coordonare în procesul penal;
- ✓ limitarea activităților de conștientizare cu privire la riscurile asociate traficului de persoane în unitățile de învățământ sau în alte spații publice și orientarea acestora către spațiul virtual;
- ✓ nu au mai putut fi organizate, în mod fizic, întâlniri operaționale sau de coordonare la Europol sau Eurojust, ci doar on-line, iar activitățile efectuate în echipele comune de investigații (JIT) existente au fost îngreunate de imposibilitatea deplasărilor ofițerilor/procurorilor pentru activități comune într-un stat partener;
- ✓ limitarea organizării de cursuri/instruiri, în format fizic, în domeniul prevenirii traficului de persoane;

¹ ADPARE, Raport de cercetare, A Project of the German Marshall Fund, p.10, disponibil la <https://www.adpare.eu/wp-content/uploads/2021/05/ADPARE-STUDIU.pdf> , accesat la 15.09.2021;

- ✓ Restricțiile impuse în această perioadă au creat dificultăți și pentru structurile de poliție, fiind nevoie de eforturi suplimentare pentru adaptarea permanentă a activităților la condițiile impuse de lockdown;
- ✓ răspunsul de reziliență din partea instituțiilor de stat abilitate în domeniul combaterii traficului de persoane dar și al ONG-urilor s-a bazat pe o serie de acțiuni precum:
 - adaptarea specialiștilor și instrumentelor de lucru la situația nou creată;
 - schimbul de informații cu privire la victime, identificarea de informații suplimentare cu privire la cazuri, contactul cu victimele și evaluarea inițială a nevoilor au trebuit să se realizeze prin mijloacele de comunicare la distanță (telefonice sau on-line) aspect pentru care, atât infrastructura existentă cât și personalul existent, nu erau neapărat pregătiți.

Cu toate acestea, activitatea structurilor antitrafic a continuat să susțină activitățile specifice, să se adapteze cât mai bine situației și să-și îndeplinească responsabilitățile instituționale, cu luarea măsurilor suplimentare de protecție și prevenție. În privința finalizării investigațiilor inițiate în anii anteriori se observă faptul că imediat după încetarea stării de urgență, DIICOT și DCCO au soluționat un număr de cazuri similar cu numărul de cazuri finalizate în anul anterior.

Cu alte cuvinte, deși în lunile martie-mai activitățile de urmărire penală au fost limitate drastic, în perioada imediat următoare au fost efectuate acțiuni, percheziții, rețineri, arestări dar și trimiteri în judecată, într-un mod eficient.²

Restricțiile de mișcare, întreruperea sau limitarea unor activități economice, printre care și restaurantele sau spațiile de cazare, cunoscute ca locații pentru practici asociate traficului și exploatarea victimelor au condus la reorientarea traficanților care au început să caute modalități de menținere a profiturilor prin alte forme, căutând noi moduri de operare³.

Statistica privind victimele traficului de persoane dar și cazuistica judiciară prezintă o creștere a cazurilor de pornografie infantilă la nivel național, situație care poate fi pusă atât pe seama restricțiilor de izolare impuse de pandemia de COVID - 19 cât și pe seama expansiunii utilizării internetului, a digitalizării din ultimii ani. Orientarea interesului infracțional prin utilizarea spațiului on-line este o consecință normală a progresului tehnologic, în această situație cel mai bun instrument de contracarare fiind adaptarea instituțiilor și pregătirea specialiștilor.

²DCCO

³ UNICRI, Virtual meetings "COVID-19, Crime Prevention and Criminal Justice Priorities: a Spotlight on Vulnerable Groups" (RO: Covid-19, Prevenirea CRIMINALITĂȚII ȘI Prioritățile Răspunsului Judiciar: Reflecție asupra grupurilor vulnerabile), p.22, accesat la 01.07.2021 la: http://www.unicri.it/sites/default/files/2021-01/UNICRI%20Virtual%20Meetings_Summary%20Report_0.pdf

Această creștere a fost resimțită și la nivel mondial, Raportul UNICRI⁴ oferind o cifră de 200% mai mare a cazurilor de pornografie la nivel mondial. Exploatarea prin video-chat, respectiv obligarea la producția de materiale cu caracter pornografic sunt activități profitabile a căror creștere a fost observată și în România pe fondul creșterii atât a cererii cât și a interesului fetelor de a activa în acest domeniu. Video-chatul este o afacere extrem de profitabilă, iar singurele abilități ale tinerelor care vor să activeze în acest domeniu sunt aspectul fizic plăcut și cunoștințele minime de limba engleză, fără a fi nevoie de un anumit nivel de educație sau experiență. Există o tendință de orientare în vederea exploatării de victime din ce în ce mai tinere, minore, care nu au experiența de viață necesară și nici capacitatea completă de a discerne consecințele interacțiunii cu asemenea indivizi⁵. Relațiile interumane au fost mutate preponderent în spațiul on-line, astfel că recrutarea prin intermediul internetului a victimelor în România, a înregistrat creșteri majore, aproape că s-a dublat față de aceeași perioadă a anului 2019⁶. Ponderea victimelor recrutate prin internet, conform SIMEV a fost în 2020 de 17%, comparativ cu 10% înregistrată în 2019.

Măsurile specifice de carantină (lockdown), impuse de autorități pe teritoriul altor state europene (țări de exploatare), au afectat libertatea de mișcare și implicit posibilitățile de mișcare specifice infracțiunii de trafic de persoane. Cu toate acestea, au existat semnalări de situații prin care traficanții au încercat să găsească soluții pentru deplasări din țară în străinătate prin folosirea unor documente fictive care să facă dovada desfășurării unor activități lucrative legale în alte state europene, pentru ca în acest fel să își asigure revenirea în spațiul Europei Occidentale⁷.

Restricțiile de circulație impuse de statele UE precum și măsurile de carantinare a unor localități/zone din țară, au condus la o creștere a traficului intern, pe de o parte, pe de altă parte însă, pierderea unor locuri de muncă licite în vestul Europei, este posibil să fi condus la creșterea vulnerabilității la trafic în rândul acestor șomeri.

În concluzie, ca urmare a pandemiei de COVID-19, s-a constatat o tendință descrescătoare a fenomenului în ceea ce privește traficul extern și, pe cale de consecință, o creștere a traficului intern, care favorizează exploatarea victimelor minore⁸.

⁴ UNICRI, Virtual meetings "COVID-19, Crime Prevention and Criminal Justice Priorities: a Spotlight on Vulnerable Groups" (RO: Covid-19, Prevenirea CRIMINALITĂȚII ȘI Prioritățile Răspunsului Judiciar: Reflecție asupra grupurilor vulnerabile), p.22, accesat la 01.07.2021 la: http://www.unicri.it/sites/default/files/2021-01/UNICRI%20Virtual%20Meetings_Summary%20Report_0.pdf

⁵ DIICOT răspuns TIP Report 2021;

⁶ DIICOT răspuns TIP Report 2021;

⁷ DIICOT răspuns TIP Report 2021;

⁸ DIICOT răspuns TIP Report 2021;

În același timp, datorită nevoii de schimbare a modului tradițional de lucru generat de pandemia de COVID - 19, o serie de măsuri și decizii specifice luate pentru prevenirea răspândirii virusului au condus și la rezultate neașteptate, cu efect pozitiv, printre care putem enumera:

- ✓ Adaptarea mesajelor de informare publică cu privire la riscurile asociate traficului de persoane pentru mediul on-line, situație care a condus la atingerea unui număr mai mare de beneficiari ai campaniilor;
- ✓ Programul flexibil, teleducă nu fuseseră până în acest moment aproape deloc abordate în anumite domenii de muncă (ex: sistemul de învățământ, sistemul serviciilor bancare și/sau sociale sau chiar mediul ONG), însă nevoia de a aplica măsurile de distanțare și de a schimba maniera tradițională de lucru, a condus la identificarea alternativelor viabile cu rezultate pozitive.: *„Am lucrat on-line, asta mi-a plăcut foarte tare pentru că am putut să văd omul în mediul lui.”* (psiho-terapeut)⁹.

⁹ ADPARE, Raport de cercetare, A Project of the German Marshall Fund, p.14;

2. Tabloul populației victimelor traficului de persoane IDENTIFICATE în anul 2020

2.1. Introducere

În anul 2020 numărul victimelor identificate a scăzut cu aproximativ 15% față de anul 2019, de la **698** la **596**. Victimele identificate au fost de cetățenie română, cu excepția unei victime din Republica Moldova. Exploatarea prin muncă, exploatarea sexuală, inclusiv pornografie infantilă, exploatarea prin cerșetorie au fost cele mai întâlnite și înregistrate forme de trafic și în acest an. Exploatarea sexuală a victimelor a continuat să reprezinte principala modalitate de traficare a victimelor în și dinspre România.

Traficanții de cetățenie română se încadrează în următorul tipar generic: de regulă, bărbați, cu vârste cuprinse între 20 și 40 de ani, cu o educație formală de nivel mediu, cel mult studii liceale. Mediul de proveniență este de multe ori în vecinătatea criminalității, chiar și a celei organizate, cu un spectru distorsionat al valorilor etice și morale. Majoritatea sunt interesați de afirmarea personală în aceste medii sociale și cu aptitudini cultivate și dezvoltate în direcția obținerii de câștiguri facile, pe căi ilicite, care să le permită un stil de viață epatant, expresie a valorii lor ca indivizi în cadrul ierarhiei informale a grupurilor infracționale.

Aceștia au un aspect îngrijit, reușesc să își impresioneze victimele cu un comportament securizant, cu o personalitate agreabilă, afișează empatie la problemele lor și disponibilitate de a ajuta, pentru ca ulterior să demonstreze o înclinație deosebită pentru a șantaja emoțional, precum și un comportament violent fizic și verbal. Abilitățile formate în astfel de interacțiuni la nivelul grupurilor criminale le permit, la nivel intuitiv, să speculeze vulnerabilități și să manipuleze indivizi către scopul lor infracțional iar când acestea nu sunt suficiente comportamentul lor tinde către diferite forme de constrângere și violență față de cei vulnerabili.

De aceea, în numeroase cazuri, aceștia, după recrutarea victimei prin metoda *„Loverboy”*, întrețin relații de concubinaj cu victimele ori chiar încheie căsătorii cu acestea, având copii împreună, pentru a-și consolida cât mai mult influența și controlul asupra victimei și a da aparența unei familii, pentru ca apoi, traficanții să profite în același mod și de alte *„concubine”/„soții”*.

În ultima perioadă de timp s-a constatat că traficanții sunt consumatori de droguri/substanțe cu efecte psihoactive și împătimiți ai jocurilor de noroc, făcând parte din anturaje și/sau medii sociale în care fiecare dintre ei „se mândrește” cu noi achiziții în materie de accesorii de lux, autoturisme scumpe, etc.¹⁰

Principala metodă de recrutare și traficare în vederea exploatării sexuale rămâne metoda „Loverboy”.

Traficanții abordează victimele fie direct, fie prin intermediul rețelelor de socializare, află detalii despre

¹⁰ Răspuns DIICOT pentru Raportul Departamentului de Stat al SUA

viața intimă și despre situația materială și financiară dificilă a victimelor, le promit o relație serioasă și un nivel de trai mai bun, convingându-le ulterior de "necesitatea" practicării prostituției, în vederea obținerii sumelor de bani necesare pentru "construirea viitorului comun".

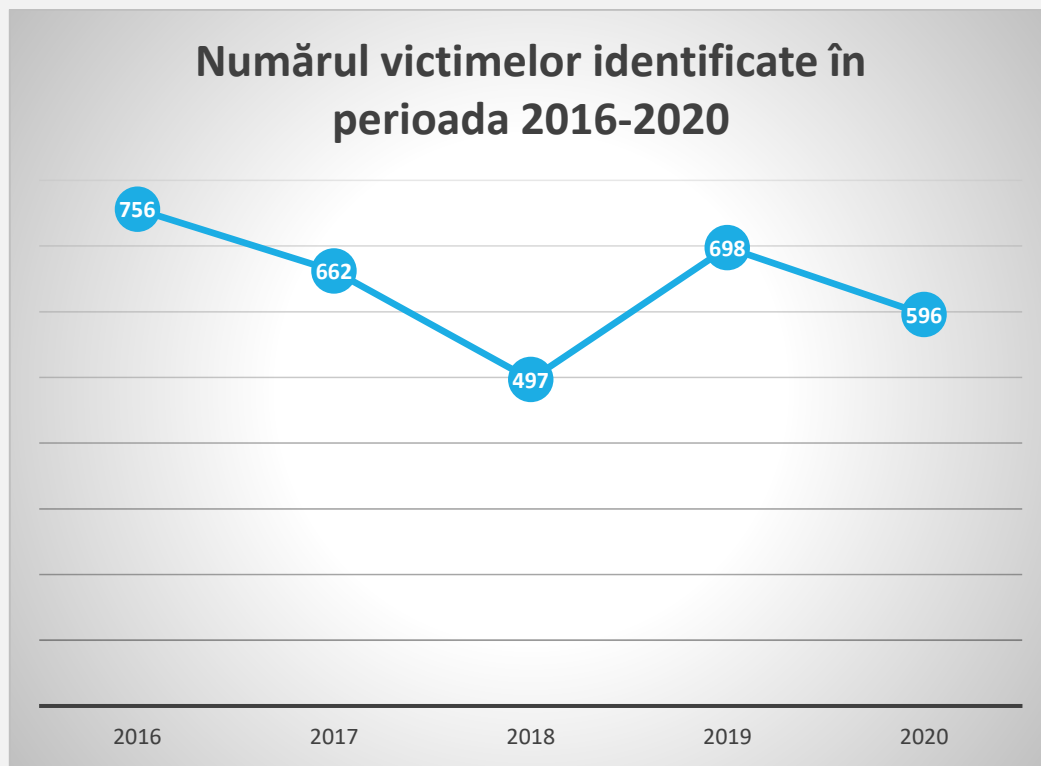

Figura 1 Dinamica anuală a populației victimelor în perioada 2016-2020

Dinamica traficului de persoane din perspectivă victimologică este fluctuantă, acest lucru putând fi generat de multiple condiții și factori, situație care afectează poziția de a lansa concluzii relaționate tendinței de scădere a dimensiunii populației victimelor identificate și înregistrate în anul 2020, dar care permite formularea de ipoteze de lucru care mai departe pot fi analizate:

- reorientarea interesului infracțional spre acțiuni mai puțin vizibile ale traficului de persoane (spre exemplu exploatarea on-line a victimelor), aspect care probabil a condus la îngreunarea procesului de descoperire a infracțiunii de trafic de persoane și implicit de identificare a victimelor;
- există posibilitatea de scădere a interesului pentru acest tip de infracționalitate ca urmare a acțiunilor de combatere a autorităților judiciare din ultimii ani; măsurile susținute de prevenire și combatere au condus la o cerere scăzută a serviciilor acordate de către victime;
- cel mai probabil, măsurile generale impuse ca urmare a Pandemiei COVID 19 au îngreunat/generat dificultăți de organizare a infracțiunii de trafic de persoane și la nivelul grupărilor criminale. Restricțiile de liberă circulație au limitat activitățile infracționale ale unor grupări sau au condus la schimbări de modus operandi (grupările "specializate" în exploatarea sexuală a victimelor și-au orientat interesul infracțional prin utilizarea preponderentă a manierei virtuale de comitere: pornografie, video-chat).

2.2. Gen și vârstă

În anul 2020 numărul victimelor de gen feminin a fost de aproximativ 3,5 ori mai mare comparativ cu cel al victimelor de gen masculin, astfel că, din numărul total de victime, 463 sunt femeile și 133 bărbați.

În ceea ce privește vârsta victimelor se constată o ușoară scădere procentuală a numărului de minori identificați, comparativ cu anul 2019.

În urma prelucrării datelor statistice de către ANITP și descrise la Figura 2 se constată că extremele vârstelor traficate sunt de 68 de ani pentru cea mai vârstnică victimă și un copil de doar câteva luni, la cealaltă extremă. Pe de altă parte, este îngrijorător faptul că un număr semnificativ de victime minore ale traficului de persoane sunt adolescente cu vârsta de 17 ani ($N(\text{victime})=58$). Cuantificând numărul total al victimelor identificate în anul 2020 a rezultat că media vârstei este de 21 de ani.

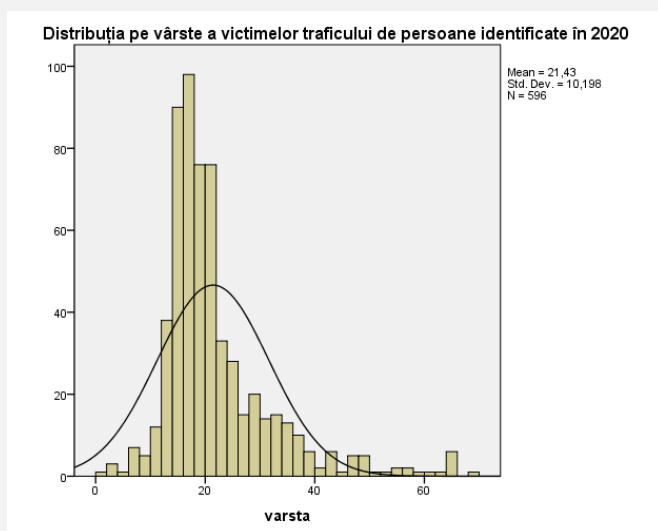

Figura 2 Distribuția vârstelor victimelor identificate în 2020

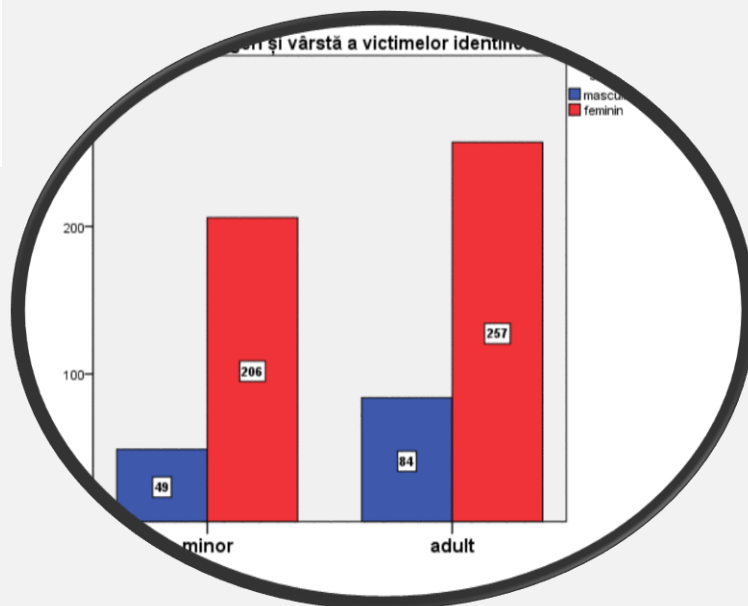

Figura 3 Distribuția victimelor identificate în anul 2020 pe gen și vârstă

2.3. Educație și alți indicatori socio-demografici

În ceea ce privește nivelul de educație al victimelor traficului de persoane, acesta se menține în continuare scăzut, cu 68,5% dintre victime având cel mult studii gimnaziale, 30% liceu sau școală profesională și 1,5% studii superioare (pentru cifre absolute a se vedea graficul de mai jos)

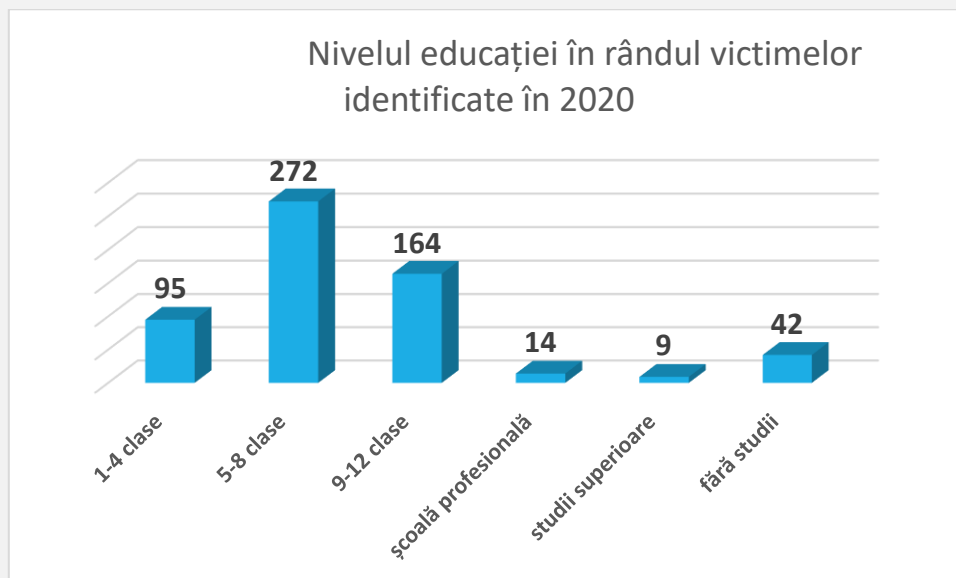

Figura 4 Nivelul de educație în rândul victimelor identificate în 2020

2.4. Zone și județe de proveniență

În anul 2020, ca și în anul anterior, se observă că arealul geografic al zonelor de est și sud ale României (județele Galați, Iași, Bacău, Dolj) reprezintă un bazin pentru recrutarea victimelor traficului de persoane. Constatăm, în același timp, dublarea numărului de victime identificate provenind din județul Timiș, față de anul 2019.

Frecvența	Județ de proveniență
45	Galați
34	Iași
33	Bacău
30	Dolj
29	Timiș
26	București
24	Argeș
23	Bihor

23	Ilfov
21	Mureș
19	Brăila
19	Tulcea

Figura 5 Distribuția județelor de proveniență cu cele mai ridicate valori ale victimelor înregistrate în 2020

În anul 2020, peste 50% dintre victimele identificate provin din mediul rural (52,5%), restul provenind din mediul urban, inclusiv București.

Figura 6 Mediul de proveniență în rândul victimelor identificate în 2020

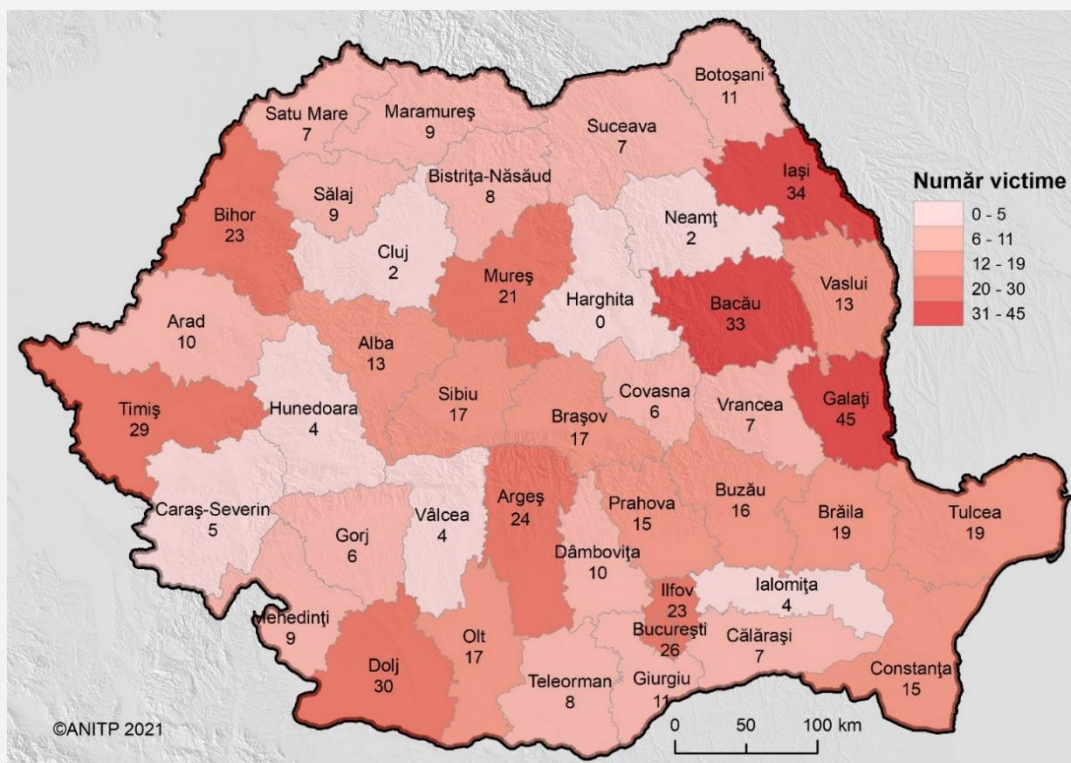

Figura 7 Harta județelor de proveniență pentru victimele identificate în anul 2020

2.5. Recrutarea și relația cu recrutorul

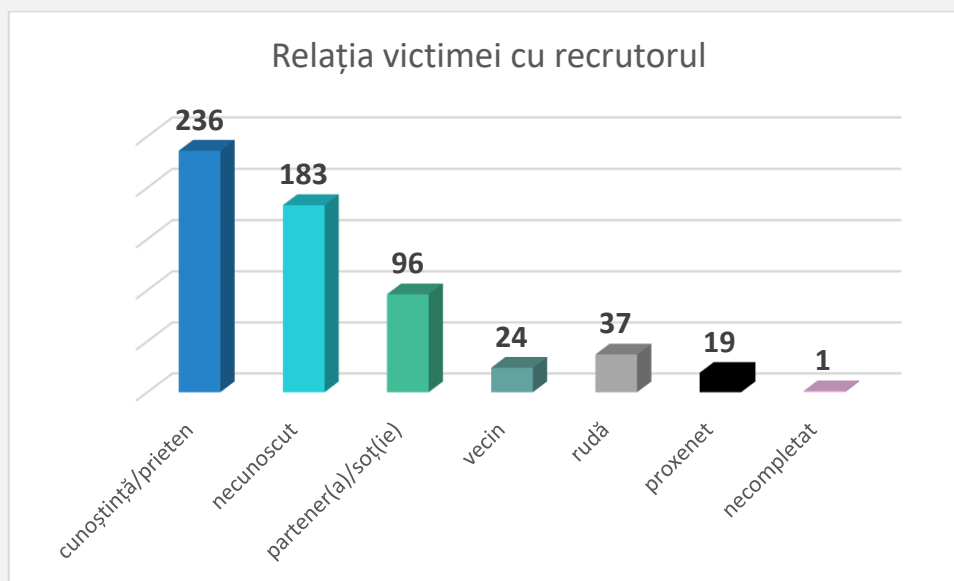

Figura 8 Relația victimei cu recrutorul

Modalitatea de recrutare a victimelor în anul 2020 respectă tiparul anului anterior și anume recrutarea de către cunoștințe, prieteni, familie. Persoanele apropiate victimelor reușesc recrutarea cu ușurință a acestora datorită încrederii care caracterizează în general relațiile interumane apropiate. Astfel, peste 80% dintre victime au fost recrutate în mod direct, cu abordarea victimelor și prezentarea unor condiții de muncă/călătorie care se dovedesc a fi înșelătoare (a se vedea figura nr. 10 care oferă imaginea condițiilor/promisiunilor primite de către victime în momentul recrutării).

A crescut totuși, și numărul de victime recrutate prin utilizarea aplicațiilor de socializare (Facebook, Instagram etc) comparativ cu anii anteriori. Numărul victimelor astfel recrutate în 2020 a fost de 98 de victime comparativ cu 72 în 2019.

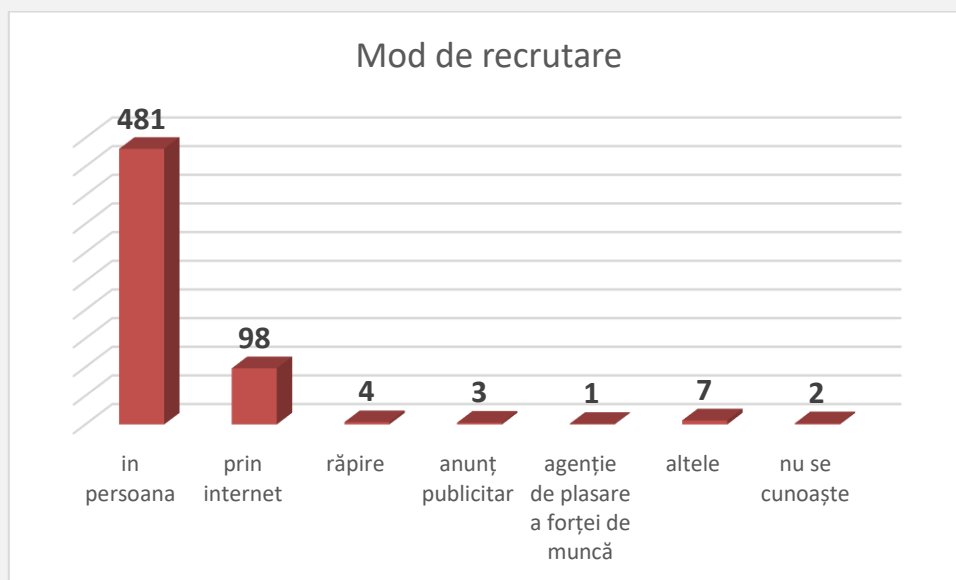

Figura 9 Modalități de recrutare a victimelor

Condițiile de recrutare pentru anul 2020 sunt asemănătoare celor din anii anteriori, astfel încât cele mai multe victime (27% dintre victime) au fost recrutate în scopul practicării prostituției iar 24% dintre acestea au fost recrutate cu oferte de muncă în străinătate (a se vedea figura de mai jos pentru alte condiții de recrutare).

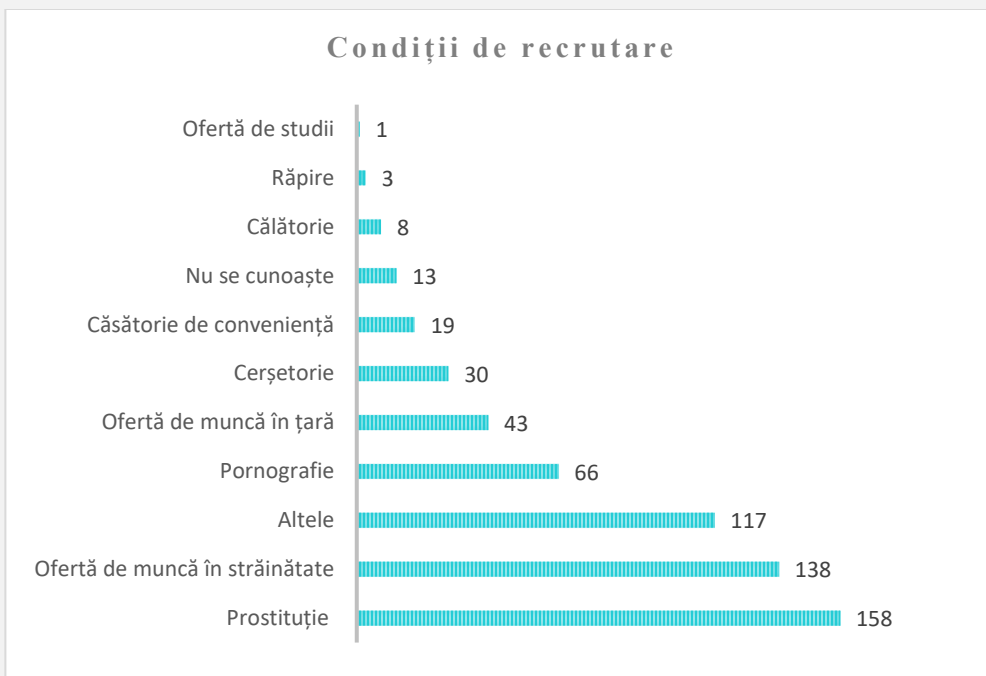

Figura 10 Distribuția ofertelor/promisiunilor/condițiilor de recrutare în cazul victimelor identificate în 2020

2.6. Forme de exploatare

În condițiile în care cele mai multe victime sunt recrutate în special cu oferte din sfera practicării prostituției și cu oferte de locuri de muncă „bine plătite”, este de așteptat ca exploatarea sexuală să fie cea mai întâlnită formă de trafic, urmată de exploatarea prin muncă și cerșetorie. Traficul de persoane în scopul exploatării sexuale este de departe cea mai frecventă și investigată formă de exploatare, atât în ceea ce privește traficul intern cât și cel extern. Ponderea acestei forme de exploatare în rândul victimelor identificate în 2020 a fost de 72%, pondere care include cazurile de pornografie infantilă.

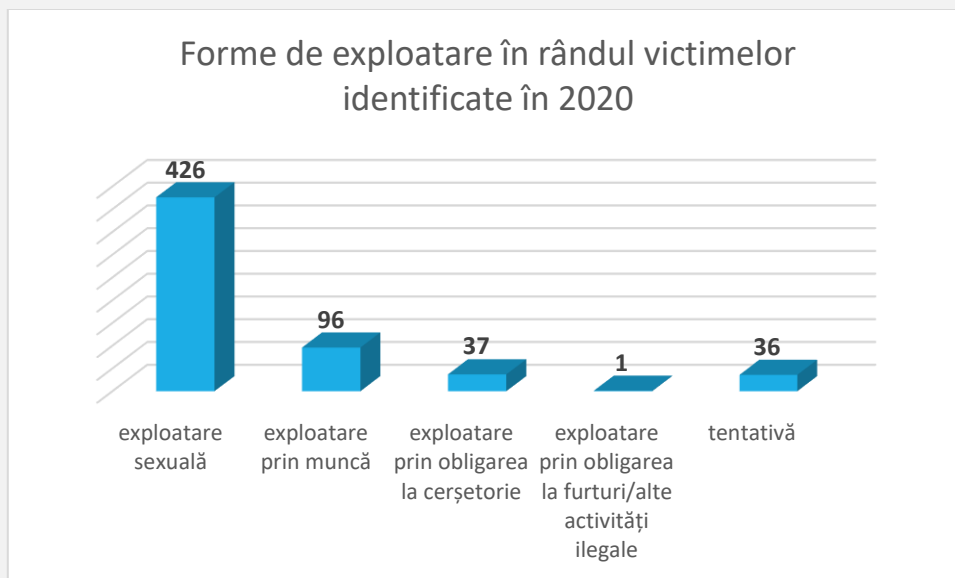

Figura 11 Modalități de exploatare în rândul victimelor traficului de persoane identificate în 2020

Exploatarea sexuală

Majoritatea victimelor exploatare sexual au fost femei, însă, se observă în ultimii ani și un interes din ce în ce mai ridicat de exploatare sexuală a persoanelor de gen masculin, în special minori. Astfel, 35 de persoane de gen masculin, majoritatea minori, au fost victime ale exploatării sexuale în 2020, cele mai multe ajungând victime ale infracțiunii de pornografie infantilă. Unele dintre aceste victime sunt beneficiare sau foste beneficiare ale sistemului de protecție a copilului (din centre de plasament) ori persoane aflate în plasament familial sau oameni ai străzii. Acești copii sunt extrem de susceptibili la a se integra în medii infracționale, atât ca infractori cât și ca victime fiind ușor de abordat și de manipulat de către viitorii traficanți din cauza vulnerabilităților de orice fel pe care aceștia le au.

Abordarea, în scopul recrutării acestora are loc prin utilizarea rețelelor de socializare ori prin intermediul unor cunoștințe comune, fiindu-le oferite recompense materiale/financiare, adăpost și hrană sau promisiuni specifice adresate nevoilor afective sau spirituale (relații de iubire sau de sprijin specific; astfel două victime au fost recrutate prin promisiuni de sprijin în căutarea unui părinte biologic-acestea proveneau din centre de plasament și doreau să-și cunoască tatăl biologic, iar traficanțul le-a făcut promisiuni de sprijin în acest sens).

Victimele de gen feminin, indiferent de vârstă, au fost în special obligate la practicarea prostituției în zone consacrate acestei practici (în locuințe private sau spații deschise de genul parcărilor/parcurilor/zonelor cunoscute pentru practicarea prostituției ori în spațiile special amenajate pentru aceste practici în statele care au reglementată practicarea prostituției). În ceea ce privește pornografia infantilă se constată o creștere, fiind identificate în acest an un număr de 97 de victime astfel exploatare, o cifră cu 36% mai mare decât anul anterior.

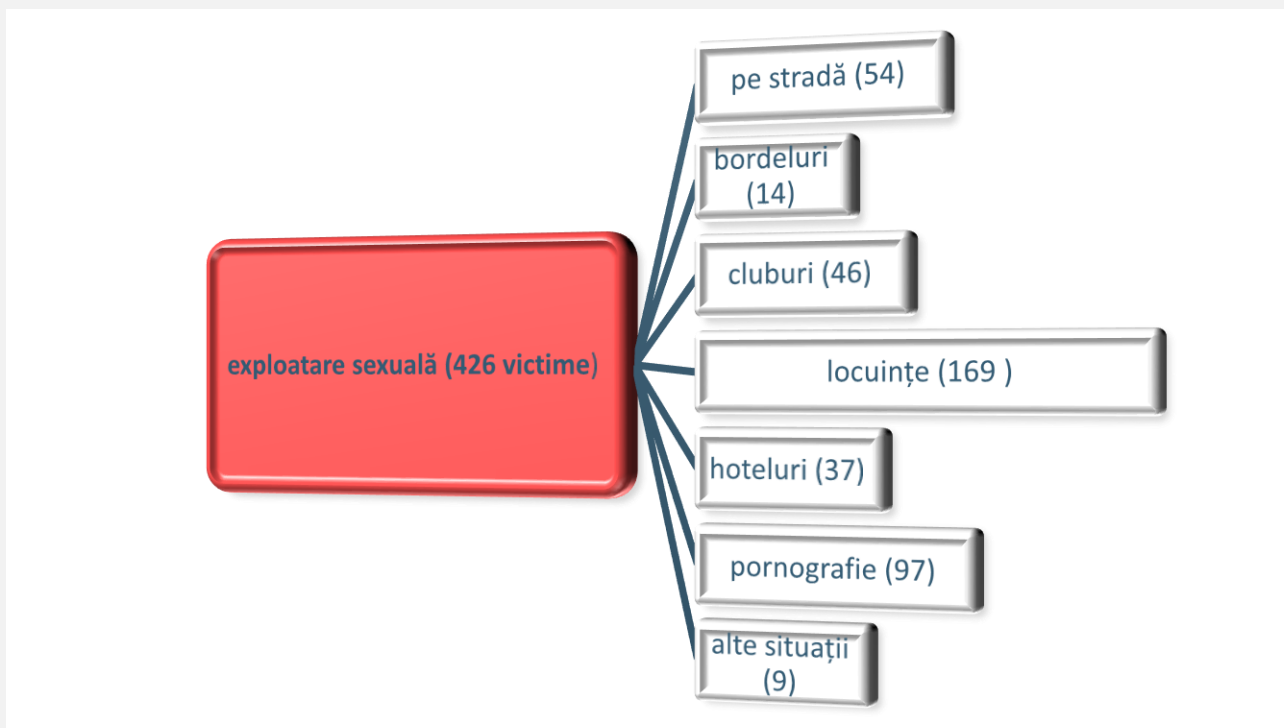

Figura 12 Modalități de exploatare sexuală în rândul victimelor identificate în 2020

Principalele destinații externe ale traficului de persoane în scopul exploatării sexuale au fost Marea Britanie, Germania, Italia, Spania, Elveția, Austria sau Franța.

Exploatarea prin muncă

96 de victime au fost exploatate prin muncă în anul 2020, exploatarea având loc în diferite domenii, în special în domeniul agriculturii și al construcțiilor. O dimensiune importantă a victimelor traficate în scop de muncă (49 de victime) au fost exploatate în domenii precum: îngrijirea animalelor, servitute domestică, forestier, la tăierea și prelucrarea lemnului, al spălătoriiilor auto sau al abatoarelor. Distribuția pe gen a victimelor exploatate prin muncă arată o vulnerabilitate mai ridicată a victimelor de gen masculin - 75, dintre care 10 minori. Recrutarea victimelor pentru trafic în scopul exploatării prin muncă are loc în maniera clasică de abordare direct de către recrutați/exploatați și promiterea unor locuri de muncă în țară sau în afara țării.

Principalele destinații ale traficului de persoane în scopul exploatării prin muncă, au fost state precum Marea Britanie, Spania, Cehia sau Germania.

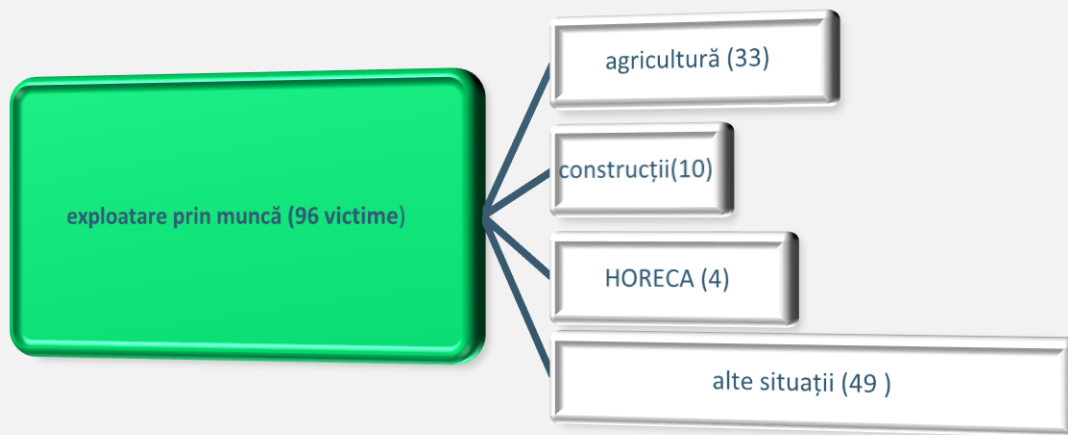

Figura 13 Modalități de exploatare prin muncă în rândul victimelor identificate în 2020

Exploatarea prin cerșetorie

În cazul exploatării prin obligarea la practicarea cerșetoriei, spre deosebire de exploatarea sexuală sau prin muncă, se pare că nu există o dimensiune de gen, persoanele de gen feminin fiind la fel de vulnerabile ca cele de sex masculin. În acest sens, au fost înregistrate pe parcursul anului 2020, 19 victime de gen feminin, respectiv 18 victime de gen masculin. Recrutarea victimelor a fost realizată în toate cazurile prin abordarea directă a acestora, celor mai multe fiindu-le oferite alternative de practicare a cerșetoriei în afara țării.

Principalele destinații ale traficului în scopul exploatării prin cerșetorie, după traficul intern, au fost state precum Suedia, Italia, Marea Britanie, Franța, Grecia sau Germania.

2.7. Destinație

Din totalul de **596 de victime** ale traficului de persoane identificate în anul 2020, **54%** au avut destinație traficul intern, situație care indică atât o cerere crescută a serviciilor la nivel intern cât și menținerea interesului infracțional crescut pentru exploatarea victimelor pe teritoriul țării noastre. Perioada de referință a cuprins și lunile în care aproape toate statele lumii se aflau în lockdown-ul impus de pandemia de COVID-19, astfel că numărul victimelor exploatare extern este mai mic decât anul anterior, 275 în 2020 spre deosebire de 327 în 2019.

În ceea ce privește destinațiile externe, se constată că Marea Britanie, Germania, Italia, Spania rămân în continuare țări de referință pentru plasarea victimelor în scopul exploatării de orice fel.

Țara de destinație	Numărul total al victimelor identificate	Forme de exploatare		
		Exploatare sexuală	Exploatare prin muncă	Alte forme de exploatare
ROMÂNIA	321	265	32	24
MAREA BRITANIE	75	46	24	5
GERMANIA	57	44	8	5
ITALIA	42	33	1	8
SPANIA	33	17	16	0
SUEDIA	25	3	0	22
FRANȚA	18	13	1	4
ELVEȚIA	16	15	0	1
AUSTRIA	14	13	1	0
IRLANDA	13	9	3	1
BELGIA	10	9	0	1
CEHIA	9	0	9	0
OLANDA	8	7	0	1
NORVEGIA	5	5	0	0
CIPRU	4	2	0	2
GRECIA	3	1	0	2
DANEMARCA	3	3	0	0
FINLANDA	2	2	0	0
UNGARIA	1	1	0	0
SIRIA	1	0	1	0
PORTUGALIA	1	1	0	0

Figura 14 Tabel privind destinația victimelor identificate în 2020 pe forme de exploatare

Se poate remarca din datele cuprinse în tabelul de mai sus că statele în care există un sistem de reglementare a muncii în industria sexului sunt și cele care atrag cele mai multe cazuri de trafic în scopul exploatării de orice fel (ex: Germania, Austria, Elveția). La polul opus, Suedia, care are în practică un sistem de descurajare a utilizării de servicii sexuale și o toleranță socială crescută față de persoanele defavorizate, a devenit o destinație pentru traficul de persoane în scopul obligării la cerșetorie. Această constatare poate să justifice eventuale demersuri de aprofundare a evaluării rolului “cererii” ca resort în ecuația traficului de persoane.

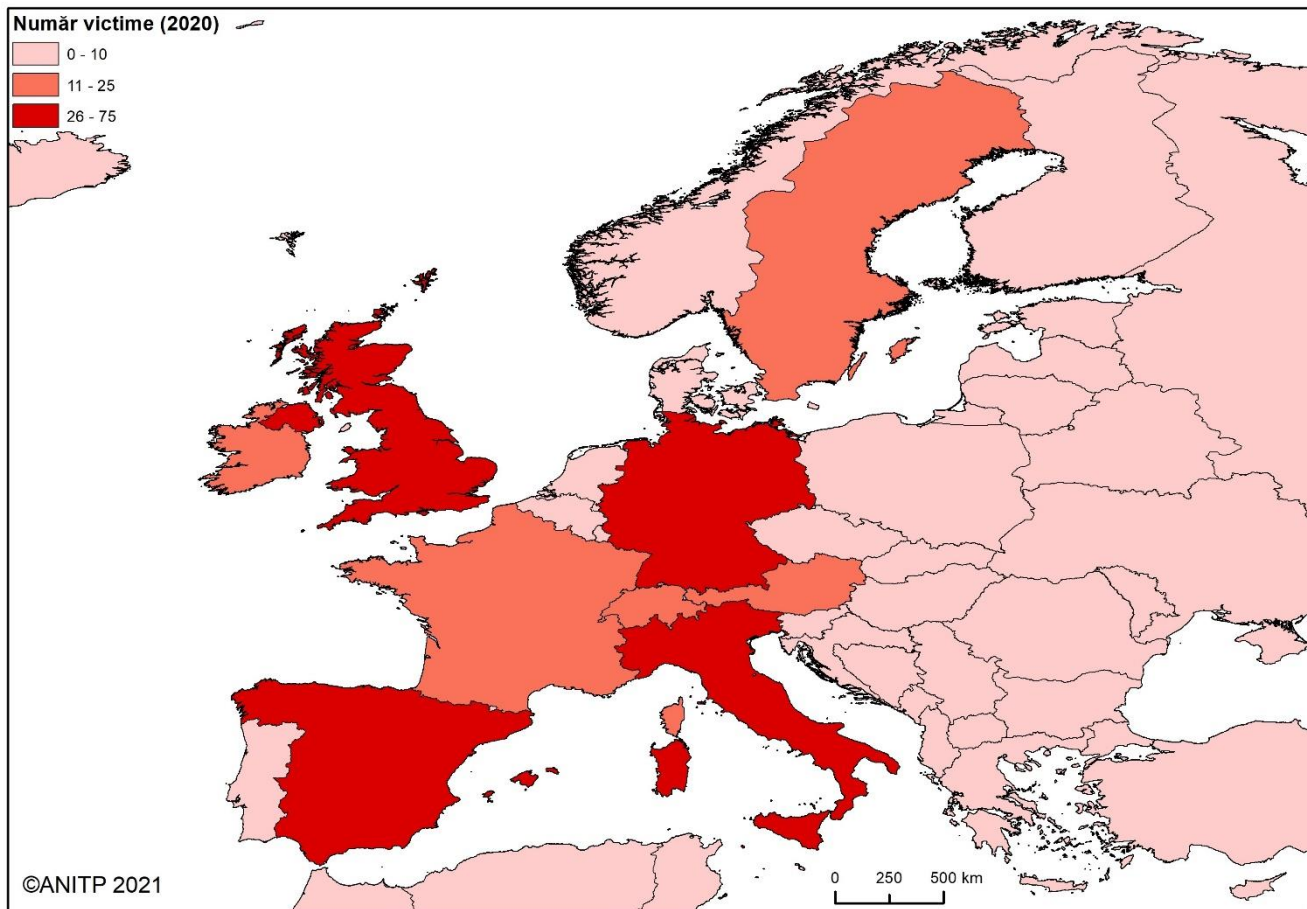

Figura 15 Harta statelor de destinație pentru victimele identificate în anul 2020

2.8. Copiii victime ale traficului de persoane

Ponderea minorilor victime ale traficului de persoane continuă să fie ridicată fapt care trebuie să orienteze implicarea instituțiilor și organizațiilor responsabile atât în direcția reducerii acestor dimensiuni și pedepsirea vinovaților cât și pentru sprijinirea și oferirea suportului necesar. Îngrijorător în cazul minorilor este aspectul relaționat re-traficării și a faptului că sunt identificați minori, care trec prin experiențe repetate de exploatare, situație care scoate în evidență slăbiciunile sistemului de prevenire și protecție a persoanelor vulnerabile.

255 de minori au fost victime ale traficului de persoane în 2020, 81% dintre aceștia fiind de gen feminin. Media vârstei în rândul minorilor a fost de 14 ani. Minorii victime ale traficului sunt prezenți în cea mai mare parte la grupa de vârstă 12-17 ani, cei de 17 ani având cea mai ridicată frecvență. Majoritatea minorilor identificați, indiferent de gen, au fost exploatați sexual, fetele fiind exploatare prin obligarea la practicarea prostituției în locuințe private sau hoteluri, ori pe stradă în timp ce băieții au fost înregistrați pentru pornografie infantilă și/sau pe internet.

2.9. Femeile-victime ale traficului de persoane

În 2020, 463 de persoane de gen feminin (78% din total) au căzut victime ale traficului de persoane, atât în România cât și în alte state europene. Majoritatea acestora au fost exploatare sexual, fiind obligate la practicarea prostituției în zone cunoscute acestor practici, mai mult sau mai puțin vizibile (în parcuri, la "vitrine", în locuințe private, hoteluri etc). Femeile traficate în scopul exploatării prin muncă au fost traficate în special extern, în domenii precum cel al agriculturii, al serviciilor hoteliere, servitute domestică, spălătoriilor auto, în cel forestier sau al industriei de prelucrare a cărnii.

2.10. Bărbații-victime ale traficului de persoane

Numărul victimelor de gen masculin a fost în acest an de 133, destinația exploatării în cazul acestora fiind atât traficul intern cât și extern. În baza statisticilor privind victimele observăm că victimele de gen masculin traficate intern sunt cu predilecție exploatare în scopul muncii forțate în agricultură în timp ce în trafic extern, victimele de gen masculin sunt exploatare pe lângă obligarea la muncă forțată în agricultură și la practicarea cerșetoriei și a muncii în domeniul construcțiilor. Persoanele de gen masculin, victime ale pornografiei infantile și pe internet au fost identificate numai în trafic intern.

3. Modificări legislative și de politici publice

3.1. Legislație

În anul 2020 au fost aduse modificări ale Codului Penal, prin **Legea nr 217/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală**. Modificările aduse fac parte din măsurile de descurajare a infracțiunii de trafic de persoane și anume mărirea minimului special al pedepsei în situațiile prevăzute la alin. (1) și (2) ale articolului 211 (traficul de minori) din Codul Penal de la 3 la 5 ani pentru alin. (1), respectiv de la 5 la 7 ani pentru alin. (2).

Conținutul prezent al articolului 211 (traficul de minori) din Codul Penal este următorul: (1) *Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.* 2) *Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când a) fapta a fost săvârșită în condițiile art. 210 (traficul de persoane) alin. (1); b) fapta a fost săvârșită de către un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu; c) fapta a pus în pericol viața minorului; d) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima; (e) fapta a fost săvârșită de către o persoană în a cărei îngrijire, ocrotire, educare, pază sau tratament se află minorul sau făptuitorul a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze.* (3) *Consimțământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.*

Următoarea modificare a vizat articolul nr.213 (proxenetismul) din Codul Penal. Prin introducerea unui nou alineat a fost agravată răspunderea penală pentru faptele de proxenetism comise față de un minor în următoarele ipoteze: a) *fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;* b) *minorul se afla în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului;* c) *de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor.*

În august 2020 prin Ordinul nr. 1335/2020 au fost aprobate **Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru copiii victime ale traficului de persoane**. Aceste Standarde minime de calitate, se aplică centrelor de asistență și protecție a victimelor, cod 8790CR-VTP-I potrivit Nomenclatorului serviciilor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015.

Ordinul reușește să reglementeze standardele minime specifice, atât prin secțiunea dedicată descrierii punctuale a condițiilor care trebuie asigurate victimelor minori ale traficului de persoane în sistem rezidențial, de la accesul acestora în centru cât și prin secțiunea evaluativă care oferă posibilitatea de măsurare a manierei în care fiecare furnizor social asigură îndeplinirea standardelor.

3.2. Politici publice în domeniul traficului de persoane

Inițiative de politici publice

Începând cu luna iulie a anului 2020, au fost făcute demersuri pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 861/2018 privind Strategia națională împotriva traficului de persoane 2018-2022 și a Planului național de acțiune aferent. La data de 02.10.2021 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 1064 privind modificarea și completarea HG nr 861/2018 pentru aprobarea SNITP 2018-2022 și a PNA subsecvent.

Demersurile de modificare și completare au presupus, pe de-o parte, modificarea SNITP 2018-2022 și, pe de altă parte, elaborarea unui nou Plan Național de Acțiune subsecvent pentru implementarea strategiei, în perioada 2021-2022.

În vederea elaborării PNA 2021-2022, au fost organizate în august 2020 mai multe reuniuni de lucru în format on-line cu reprezentanți ai diverselor instituții/structuri¹¹ cu atribuții în domeniul traficului de persoane, în vederea colectării de date și informații necesare continuării demersului, după cum urmează:

- ✓ o întâlnire dedicată **sferei prevenirii și cooperării interinstituționale în domeniul traficului de persoane;**
- ✓ o întâlnire on-line dedicată sferei **combaterii traficului de persoane;**
- ✓ trei întâlniri dedicate sferei **protecției și asistenței victimelor traficului de persoane.**

Proiectul noului PNA 2021-2023 a fost inclus și pe agenda de lucru a celor 3 reuniuni ale Comitetului de Monitorizare a implementării SNITP (care au avut loc la 07.07.2020, 17.09.2020 și 19.11.2020) precum și

¹¹ Următoarele instituții au participat la întâlniri, asigurând participarea reprezentanților în funcție de specificul acestora și competențele instituționale, la una sau mai multe întâlniri: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră- Direcția de Prevenire și Combatere a Migrației Ilegale și a Infracționalității Transfrontaliere, Inspectoratul General al Poliției Române- Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității, Ministerul Muncii și Protecției Sociale - Inspecția Muncii, Direcția Generală pentru Relațiile cu Instituțiile Prefectului, Ministerul Afacerilor Externe- Direcția Relații Consulare, Direcția Drepturile Omului, Protecția Minorităților și Consiliul European, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Finanțelor Publice – Agenția Națională de Administrare Fiscală, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, Ministerul Tineretului și Sportului, Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, Inspectoratul General al Poliției Române -Direcția de Combatere a Criminalității Organizate - Serviciul de Combatere a Traficului de Persoane; Serviciul de Combatere a Criminalității Informatic; Direcția de Investigații Criminale; Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism; Institutul Național al Magistraturii; Ministerul Justiției– Direcția de Prevenire a Criminalității, Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, Consiliul Superior al Magistraturii, Inspectoratul General pentru Imigrări; Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții.

pe agenda întâlnirii cu structurile MAI din 15.09.2020, astfel că instituțiile cu responsabilități în domeniu au fost ținute permanent la curent și consultate cu privire la evoluția proiectului.

Monitorizarea implementării Strategiei Naționale Împotriva Traficului de Persoane

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei Naționale împotriva Traficului de Persoane (SNITP 2018-2022) a fost realizată, conform prevederilor H.G. nr. 861/31.10.2018, de către Comitetul de Monitorizare a implementării SNITP- format din reprezentanți, la nivel de secretar de stat, respectiv director ai instituțiilor implicate.

Pe parcursul anului 2020 au fost organizate 3 reuniuni ale Comitetului de Monitorizare a implementării Strategiei Naționale Împotriva Traficului de Persoane 2018-2022, în datele de 07.07.2020, 17.09.2020, respectiv 19.11.2020. Subiectele dezbătute în cadrul celor trei reuniuni au avut în vedere, în principal, aspecte legate de: implementarea Strategiei și a Planului național de acțiune, recomandările adresate Guvernului României de către Departamentul de Stat al SUA cu ocazia publicării celui de-al 20-lea Raport privind traficul de persoane (TIP Report), recomandările adresate Guvernului României de către Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), Raportul cu privire la implementarea de către România a Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane (Raportul GRETA), Raportul de progres pentru perioada 2017-2019 realizat de către Comisia Europeană, Raportul anual privind evoluția traficului de persoane 2019, precum și alte câteva subiecte specifice ce țin de buna organizare și funcționare a Comitetului de Monitorizare.

Participanții la reuniunile Comitetului au fost membrii titulari sau supleanți, la care s-au alăturat, acolo unde situația a impus, membri ai Ambasadei SUA la București sau reprezentanți ai societății civile (ONG).

4. Domeniul judiciar

4.1. Cazuri privind traficul de persoane și infracțiuni asociate acestuia înregistrate de către unitățile polițienești

Pe parcursul anului 2020, la nivel național personalul din structurile specializate în combaterea traficului de persoane (aproximativ 200 de polițiști specializați) au desfășurat activități procedural – investigative sub directă îndrumare a procurorilor de caz într-un număr de **1491 dosare penale** (total existente + înregistrate în 2020), sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de *trafic de persoane și trafic de minori* și pentru *constituirea unui grup infracțional organizat*, fapte prevăzute și pedepsite de art. 210, 211 și 367 din Codul Penal, dar și *proxenetism comis de un grup infracțional organizat* (art 213+367 CP, fapte ce sunt în competența DIICOT). Totodată, în contextul cercetării în aceste dosare, încadrarea juridică a faptelor săvârșite a vizat și infracțiuni cu relevanță asupra traficului de persoane și exploatarea persoanelor vulnerabile (art. 212, 214, 216, 216¹, 220, 374 din Codul Penal), - *supunerea la muncă forțată sau obligatorie, proxenetism, exploatarea cerșetoriei, folosirea serviciilor unei persoane exploatare, act sexual cu un minor, pornografie infantilă*.

459 de dosare penale au fost înregistrate în anul 2020 și au vizat exploatarea sexuală, prin muncă, cerșetorie ori comitere infracțiuni.

Cazuri investigate la nivelul anului 2020 privind exploatarea prin muncă

Numărul dosarelor penale în derulare în anul 2020, înregistrate în anii anteriori, în care sunt delegați lucrători de combatere a traficului de persoane – **81** (din care 1 vizează și exploatarea sexuală); **14** dosare au avut ca obiect și traficul de minori. Din dosarele înregistrate anterior anului 2020, în perioada analizată au fost soluționate **33** dosare penale, astfel: **rechizitoriu – 4, transfer de procedură către alte state – 1, declinare – 2** respectiv clasare, renunțare la urmărirea penală – 26.

Numărul dosarelor penale noi înregistrate pentru exploatarea prin muncă în anul 2020 în care au fost delegați lucrători de combatere a traficului de persoane a fost de **50 (10,4% din totalul dosarelor)**-din care 2 au vizat și exploatarea prin muncă sau prin cerșetorie); **18** dintre aceste dosare au avut ca obiect și traficul de minori.

În **4** dosare procurorul de caz a dispus declinarea cauzei către structura de Parchet competentă în cercetarea altor fapte penale.

Cazuri investigate la nivelul anului 2020 privind exploatarea sexuală

Numărul dosarelor penale în derulare în anul 2020, înregistrate în anii anteriori, în care au fost delegați lucrători de combatere a traficului de persoane a fost de **895** (din acestea, 4 vizau și fapte de exploatare prin muncă sau prin cerșetorie), din care 33 vizează fapte de proxenetism comis de grup infracțional organizat, fără a viza la momentul inițierii cauzei și fapte de trafic de persoane; **401** de dosare au ca obiect și traficul de minori. În plus față de acestea, **12** dosare au ca obiect doar infracțiunea de pornografie

infantilă, fără a fi în concurs cu infracțiuni de trafic de persoane, dar instrumentate de lucrători TFU în baza delegărilor procurorilor DIICOT. Din dosarele înregistrate anterior 2020, au fost soluționate **345** dosare penale, astfel: **rechizitoriu și ARV¹² - 82** rechizitorii emise de procurorul de caz și **5** alte dosare finalizate cu acorduri de recunoaștere (din care 13 rechizitorii și 1 ARV nu au vizat traficul de persoane și traficul de minori ci infracțiuni conexe precum proxenetism comis de grup infracțional organizat, pornografie infantilă, folosirea prostituției infantile – instrumentate însă de structuri de combatere a traficului de persoane), **transfer de procedură către alte state – 2**, declinare, disjungere – 15, reunire, conexare – 12, clasare, renunțare la urmărirea penală – 229

Totodată, în 39 dosare a fost realizată acțiunea operativă de destructurare (percheziții domiciliare, mandate de aducere etc.), iar cercetările continuă în vederea definitivării probatorului.

Numărul dosarelor penale de trafic de persoane în scopul exploatării sexuale înregistrate în anul 2020 și în care au fost delegați lucrători de combatere a traficului de persoane s-a ridicat la 384 (83% din total)- din care 4 au vizat și exploatarea prin muncă sau prin cerșetorie, respectiv **33 au vizat fapte de proxenetism comis de grup infracțional organizat, fără a viza la momentul inițierii cauzei și fapte de trafic de persoane; **165** de dosare au ca obiect și traficul de minori. În plus față de acestea, **3** dosare au avut ca obiect doar infracțiunea de pornografie infantilă, fără a fi în concurs cu infracțiuni de trafic de persoane, dar au fost instrumentate de lucrători din domeniul combaterii traficului de persoane, în baza delegărilor procurorilor DIICOT.**

Pentru **3** din cele 384 dosare, procurorul de caz a dispus declinarea cauzei către structura de Parchet competentă în cercetarea altor fapte penale.

Cazuri investigate la nivelul anului 2020 privind alte forme de exploatare

În cursul anului 2020 au fost de asemenea în derulare: **1 dosar penal** de pornografie infantilă, în care s-au reținut și fapte de trafic de minori, în care sunt delegați lucrători de combatere a criminalității informatice precum și **1 dosar penal** privind trafic de persoane și trafic de minori, în care au fost delegați lucrători de investigare a grupurilor criminale organizate, ambele soluționate prin trimiterea în judecată a inculpaților.

În **24** de dosare penale (16 exploatare sexuală, 8 exploatare prin muncă) aflate în lucru în cursul anului 2020 procurorul de caz a dispus clasarea pentru fapte de trafic de persoane/minori și **disjungerea sau declinarea** către unități de parchet competente pentru fapte precum proxenetism, viol, act sexual cu un minor, înșelăciune, supunerea la muncă forțată sau obligatorie etc.

În conformitate cu legislația națională, spre deosebire de forma simplă a infracțiunii, infracțiunea de proxenetism coroborată cu grupul infracțional organizat, este considerată o infracțiune gravă, ce intră în

¹² Precizăm că, în cursul anului 2020, din dosarele în care au fost delegați lucrători specializați în combaterea traficului de persoane (existente+înregistrate), **114** au fost soluționate prin rechizitoriu (102 sexual, 7 muncă, 4 cerșetorie, 1 pornografie infantilă) și în **11** au fost încheiate ARV (8 sexual, 2 pornografie infantilă, 1 cerșetorie)

sfera criminalității organizate, fiind de competența exclusivă a DIICOT, și astfel și a DCCO, prin delegarea procurorului.

Evoluția fenomenului în ultimii ani a relevat că faptele de trafic de persoane (art 210, 211 CP) și cele conexe precum proxenetismul comis de un grup infracțional organizat (art 213+367CP) nu pot fi tratate separat. De altfel, în practică, nu de puține ori au existat dosare inițiate ca privind fapta de proxenetism comis de grup infracțional organizat, în care probatoriul a condus ulterior la identificarea de victime ale TFU/traficului de minori printre persoanele ce practicau prostituția în folosul membrilor grupării.

De exemplu, în cazul persoanelor recrutate cu promisiuni de înlesnire a practicării prostituției și cerșetoriei în destinații cu potențial de câștig ridicat, investigațiile pot conduce la o încadrare juridică de proxenetism, dar, circumstanțele comiterii infracțiunii evidențiate în cursul anchetelor conturează și posibilitatea constrângerii acestor persoane care au acceptat promisiunile. Pe de altă parte, au existat și situații în care plângerile ori informațiile inițiale vizau potențiale fapte de trafic de persoane/minori însă în urma administrării probatoriului (audieri de martori, de potențiale victime, interceptări telefonice etc) autorii au fost în final trimiși în judecată pentru constituirea de grup infracțional organizat și proxenetism.

Coexistența infracțiunii de proxenetism cu cea de trafic de persoane, chiar și în raport cu aceeași persoană (victimă) a reprezentat un aspect juridic ce a fost decis inclusiv de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin decizia 16/2007 privind examinarea recursului în interesul legii declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la raportul dintre cele două infracțiuni (text publicat în MO nr 542 la 17.07.2008).

4.2. Cazuri privind traficul de persoane și infracțiuni asociate acestuia înregistrate de către unitățile de parchet

Tendențe

În anul 2020 a fost înregistrată o creștere a cazurilor de trafic de persoane exploatate în plan intern, ca urmare a pandemiei existente la nivel mondial și a restricțiilor de circulație impuse la nivelul întregii Uniuni Europene, fapt care a determinat o revenire în țară a victimelor și traficantilor și o vădită reorientare către "piața" internă.

Constatăm totodată o tendință a traficantilor de a viza victime din ce în ce mai tinere, minore cu vârsta cuprinsă între 15-18 ani pentru trafic în scop de exploatare sexuală, fiindu-le mult mai facil traficantilor să convingă minorele să accepte promisiunile recrutorilor și să accepte să înceapă să practice prostituția pe plan intern, pentru ca, după majorat, să fie transferate pe piața prostituției din țările vest europene¹³.

¹³ Răspuns DIICOT, TIP Report 2021

În anul 2020, din cele 1.583 cauze de soluționat având ca obiect **infrațiuni privind traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile**, 630 au fost noi înregistrate. În perioada de referință a fost soluționat un număr de 570 cauze, față de 728 cauze în 2019, ceea ce reprezintă o scădere cu 21,70%. Dintre acestea, au fost soluționate **prin rechizitoriu și acorduri de recunoaștere a vinovăției** un număr de **123 (108+15)**, față de 149 cauze în 2019 (117+32) (*scădere cu 17,45%*). 342 inculpați au fost trimiși în judecată în 2020, față de 347 inculpați trimiși în judecată în 2019 (*scădere cu 1,44%*), din care 142 inculpați arestați preventiv trimiși în judecată, față de 154 arestați preventiv în 2019 (*scădere cu 7,79%*)¹⁴.

În ce privește situația statistică înregistrată la nivelul DIICOT privind strict infrațiunile de trafic de persoane/minori și proxenetism, situația a fost următoarea:

- ✓ 97 de rechizitorii au fost întocmite privind infrațiunile de trafic de persoane, minori, dintre care 84 au vizat spețe de trafic de persoane în scop de exploatare sexuală (domeniul prostituție/industria sexului) și 13 trafic de persoane în scop de exploatare prin muncă (muncă domestică/agricultură);
- ✓ Acorduri de recunoaștere a vinovăției - 9 acorduri de recunoaștere a vinovăției au fost încheiate privind infrațiunile de trafic de persoane și minori, dintre care 8 în cauze de trafic de persoane în scop de exploatare sexuală (domeniul prostituției/industria sexului) și 1 în scop de exploatare prin muncă (muncă domestică/agricultură).
- ✓ Totalul inculpaților deduși judecării în cauzele soluționate conform prezentării de mai sus– 254 (din care 13 minori), dintre care 123 de arestați.
- ✓ În aceste dosare au fost instituite măsuri asigurătorii asupra unor sume/ bunuri mobile /imobile ale inculpaților, în cuantum total de 7.955.698 lei.

La data de 01.01.2020, DIICOT avea la nivel național un număr de 90 de dosare penale vizând infrațiunea de proxenetism, prevăzută de art.213 Cod Penal, iar pe parcursul anului 2020 a înregistrat alte 60 de cauze penale.

În cursul anului 2020, din totalul celor 150 dosare privind proxenetismul, au fost emise soluții în 40 de cauze după cum urmează:

- ✓ 11 Rechizitorii și 4 Acorduri de recunoaștere a vinovăției – fiind deduși judecării un număr total de 75 de inculpați (72 majori/3 minori), din care 18 în stare de arest preventiv.
- ✓ În aceste dosare au fost instituite măsuri asigurătorii asupra unor sume/ bunuri mobile /imobile ale inculpaților, în cuantum total de 1.327.623 lei¹⁵.

¹⁴ Raport de activitate 2020, Direcția de investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, București, februarie 2021, p.22;

¹⁵ DIICOT

4.3. Pedepsirea responsabililor

Tabloul condamnărilor reprezintă eforturile autorităților judiciare ale anilor anteriori.

Numărul persoanelor condamnate definitiv pentru infracțiuni de trafic de persoane și minori a ajuns în 2020 la **116¹⁶ persoane condamnate definitiv pentru infracțiuni de trafic de persoane și minori**, comparativ cu 130 de persoane condamnate în 2019. În același timp, numărul **persoanelor condamnate definitiv pentru infracțiuni asociate traficului de persoane**, cum ar fi **pornografia infantilă (art.367 C.P.)** a fost de **64 de persoane**, comparativ cu 100 de persoane în anul 2019.

91 dintre persoanele condamnate definitiv au primit pedepse privative de libertate, dintre care 71 au primit pedepse între 5-10 ani, respectiv 3-5 ani. Condamnările cu executare în regim de detenție au fost mai ridicate în situațiile de trafic de minori comparativ cu traficul de persoane, atât ca număr de persoane condamnate cât și ca perioadă de detenție reținută.

4.4. Cooperare judiciară internațională

Pe parcursul anului 2020, la nivel național structurile specializate în combaterea traficului de persoane au desfășurat activități într-un număr de **734 de dosare cu caracter transfrontalier**, din care **209** înregistrate în 2020.

Este de notat menținerea mobilității grupărilor criminale ce acționează în țările de destinație/de exploatare prin reorientarea grupărilor infracționale către destinații noi unde există o cerere mai mare pe piața sexuală, pentru cerșetorie și prin muncă (**45 de dosare penale din cele înregistrate în perioada de referință au avut destinații multiple ale exploatării**).

În cursul anului 2020, la nivelul Serviciului de cooperare, reprezentare și asistență judiciară internațională din cadrul DIICOT au fost înregistrate 147 de cauze (ordine europene de anchetă și cereri de comisie rogatorie privind infracțiuni de trafic de persoane și minori, precum și pornografie infantilă). Din aceste cauze 87 au fost active (52 de cauze privind doar infracțiunea de trafic de persoane, 27 de cauze au avut ca obiect infracțiunile de trafic de persoane și trafic de minori, 7 cauze au avut ca obiect infracțiunea de pornografie infantilă și 1 cauză doar infracțiunea de trafic de minori) și 60 au fost pasive (46 de cauze privind infracțiunea de trafic de persoane, 9 privind infracțiunea de pornografie infantilă, 4 cauze au avut ca obiect infracțiunile de trafic de persoane și trafic de minori și 1 cauză a avut ca obiect infracțiunile de trafic de persoane și pornografie infantilă). În privința statelor cu care activitatea de cooperare a fost

¹⁶ CSM

deosebit de intensă în combaterea traficului de persoane, se remarcă Germania, Marea Britanie, Italia, Austria și Spania.¹⁷

4.5. Cooperare operativă

Cooperarea între structurile de combatere a traficului de persoane și celelalte agenții de aplicare a legii din Europa a continuat să ocupe o poziție prioritară, avându-se în vedere necesitatea continuării schimbului de informații, în cauze concrete.

În contextul COVID-19, situația europeană a fost direct influențată de politicile naționale în ceea ce privește libertatea de circulație, precum și restricțiile impuse punctual. Cu toate acestea, activitatea investigativă și cooperarea polițienească intensă au continuat și în perioada măsurilor luate în scopul limitării răspândirii virusului SARS-COV-2 conform dispozițiilor legale, prin canalele de cooperare consacrate, fără participarea la întâlniri operative internaționale "față în față". În acest sens, nu a fost evidențiat un impact vizibil al măsurilor luate în contextul COVID-19 asupra cooperării operative.

În perioada de referință, au fost schimbate constant, prin ofițerii de legătură străini aflați la post în România sau cu autoritățile străine cu atribuțiuni pe linia combaterii infracțiunilor de trafic de persoane, mesaje conținând informații operative referitoare la traficul de persoane (Germania, Belgia, Elveția, Cehia, Austria, Franța, Cehia, Olanda, Suedia, Norvegia, Spania și cu Regatul Unit al Marii Britanii etc).

În vederea documentării activității infracționale a persoanelor suspecte, activitatea de cooperare internațională indispensabilă pentru eficiența și finalitatea pozitivă a investigațiilor de trafic de persoane cu componentă transfrontalieră a presupus trimiterea de către structurile de combatere a traficului de persoane a unui număr de **966** solicitări de asistență polițienească internațională (din care 227 prin ofițerii de legătură străini), fiind primite de la partenerii străini un număr de **1521** de solicitări de informații și verificări (din care 534 prin ofițerii de legătură străini în România).

De asemenea, autoritățile străine au solicitat României asistență judiciară prin intermediul a **83** comisii rogatorii/ordine europene de anchetă, iar un număr de **41** comisii rogatorii/ ordine europene de anchetă au fost solicitate de România partenerilor străini.

¹⁷ DIICOT

4.6. Echipe comune de anchetă – JIT

Activitatea intensă de cooperare și investigare desfășurată de DCCO și structurile teritoriale se reflectă și în numărul mare de echipe comune de anchetă – JIT derulate.

Astfel, în anul 2020 au fost **29 de JIT**-uri active la nivelul structurilor de combatere a traficului de persoane din cadrul DCCO încheiate cu autoritățile din Marea Britanie (16), Cehia, Spania, Belgia, Olanda, Elveția, Italia, Franța, Suedia, Finlanda, Norvegia.

Ca modalitate de exploatare, investigațiile comune vizează în cea mai mare parte exploatarea sexuală (22), urmate de exploatarea prin muncă (3), cerșetorie (2) și comitere infracțiuni (1). Dintre acestea, **4** au fost **nou înregistrate**, **6 finalizate** și în **4** a avut loc **operațiunea comună/simultană** de destructurare (UK, Finlanda, Franța – exploatare sexuală), obținându-se rezultate apreciate și amplu mediatizate la nivel european, fapt ce a generat oferte de a realiza echipe comune de anchetă de la mai mulți parteneri externi.

Având în vedere restricțiile de călătorie impuse de pandemia COVID-19, în perioada martie – iunie 2020 **întâlnirile operative și de coordonare s-au derulat on-line.**

4.7. EMPACT¹⁸ THB¹⁹ – Cooperare la nivel strategic și operativ

DCCO a participat în numele României în rolurile de **co-driver** al priorității THB dar și de **co-action-leader** pentru acțiunile operaționale (OA) 2.1., 2.2. și 2.4. din cadrul OAP (*Operational Action Plan-RO: Plan Operațional de Acțiune*) THB 2020, roluri asumate în anii anteriori. România s-a înscris anual în acțiunile comune europene sub egida EUROPOL– EMPACT, în domeniul combaterii traficului de persoane, de obicei prin realizarea a 3 activități tip Zile (săptămâni) Comune de Acțiune, respectiv JAD (*Joint Action Day -RO: Zi de Comună Acțiune*) THB Labour Exploitation, JAD THB Child trafficking și LSJAD THB. În semestrul I 2020, conform OAP 2020, DCCO trebuia să organizeze și să desfășoare un număr de 2 Zile (săptămâni) Comune de Acțiune, respectiv JAD²⁰ THB Labour Exploitation (mai 2020) și JAD THB Child trafficking (Iunie 2020) însă din cauza pandemiei COVID-19 aceste JAD-uri au fost amânate la nivel european. De altfel, din același motiv, 2/3 din activitățile prevăzute pentru anul 2020 în OAP THB au fost amânate ori anulate, decizia fiind una la nivel european.

¹⁸ European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats (RO: Platforma Europeană Multidisciplinară împotriva amenințărilor Criminale);

¹⁹ RO: Trafic de ființe umane;

²⁰ Joint Action Day (Zi Comună de Acțiune)

În consecință, **EAD THB Labour Exploitation** a fost reprogramat pentru perioada 14-18.09.2020, ocazie cu care echipele multidisciplinare au acționat în scop preventiv în județe de pe întreg teritoriul țării, prin activități de creștere a gradului de conștientizare dar și în scopul identificării de potențiale victime ale traficului de persoane și traficului de minori ce călătoresc către principalele state de destinație. Au fost efectuate controale, verificări și legitimări, au fost afișate materiale informative și au fost împărțite pliante cu informații cu caracter preventiv în principalele puncte de trecere a frontierei și în diverse localități din țară – **20** de puncte de trecere a frontierei, **9** aeroporturi, **12** autogări cu plecări internaționale, **4** gări, **1** port. Totodată, alături de inspectori de muncă și reprezentanți ai IGI, au fost efectuate controale la societăți comerciale ce au ca angajați cetățeni români sau străini.

Această mobilizare extensivă de resurse a implicat verificarea a peste **7300** de persoane, aproximativ **2800** de autovehicule, controlul a **24** societăți comerciale (în special care utilizează forță de muncă din state asiatice) și **2** hoteluri.

Totodată, în perioada 05-09.10.2020 a avut loc săptămâna de acțiune Europeană dedicată traficului de minori – **Child Exploitation**, cu participarea a 295 de polițiști antitrafic împreună cu reprezentanți ANITP, IGPF, DGASPC, fiind derulate activități specifice ce au presupus verificarea a peste **8000** de persoane, aproximativ **2800** de autovehicule, verificări și controale în zone de practicare a prostituției stradale în **8** județe, desfășurarea a **3** acțiuni operative pe linia traficului de minori, identificarea a **6** persoane bănuite de comiterea infracțiunii de trafic de persoane și **10** potențiale victime²¹.

În privința echipelor comune de anchetă, în cursul anului 2020 au fost încheiate 6 Acorduri de constituire a unor echipe comune de anchetă cu autoritățile din Marea Britanie (3), Germania și Ungaria (1), Franța și Republica Moldova (1) și Finlanda (1), având ca obiect combaterea traficului de persoane²²

4.8. Măsuri de reducere a cererii-pedepsirea consumatorilor/utilizatorilor de servicii oferite de victime

În cazul a **7 dosare** penale instrumentate la nivelul DCCO, urmărirea penală a vizat inclusiv săvârșirea infracțiunilor prevăzute de *art 216* din Codul Penal - *folosirea serviciilor unei persoane exploatate* (din care 1 înregistrat în 2020 și restul anterior). În 3 dintre acestea s-a dispus soluție astfel: 1 declinare, 1 rechizitoriu – 2 dintre inculpați au fost trimiși în judecată pentru art. 216, 1 rechizitoriu – 2 dintre inculpați au fost trimiși în judecată pentru art 216 și 4 au încheiat acorduri de recunoaștere a vinovăției.

3 dosare vizând art 216¹ – *folosirea prostituției infantile* (din care 1 înregistrat în 2020 și restul anterior, din care 1 dosar a fost soluționat prin trimitere în judecată)²³.

²¹ DCCO

²² DIICOT

²³ DCCO, răspuns Tip Report 2020

4.9. Cazuri notabile de cooperare judiciară internațională în combaterea traficului de persoane transfrontalier

- **JIT TRANSILVANIA – România-Finlanda** - *trafic de persoane, proxenetism și spălare de bani*

În mai 2020, în cadrul unui dosar penal deschis în România precum și a JIT-ului derulat între România și Finlanda, polițiștii din cadrul BCCO Craiova au executat o acțiune pe linia combaterii traficului de persoane. Gruparea infracțională era cunoscută pentru traficul, în scopul exploatării sexuale, comis în diferite orașe din Finlanda.

Cu această ocazie au fost efectuate 5 percheziții domiciliare în România. Simultan în Finlanda au fost efectuate 9 percheziții domiciliare. Un rechizitoriu a fost emis de către procurorul de caz.

- **JIT BODLEIAN RO-UK** – *grup infracțional organizat, trafic de minori, trafic de persoane, proxenetism, spălare a banilor.*

În perioada octombrie 2018 – septembrie 2020, ofițerii de poliție judiciară din cadrul DCCO – Serviciul de Combatere a Traficului de Persoane împreună cu procurorul de caz din cadrul DIICOT – Structura Centrală au desfășurat activități investigative pentru documentarea și tragerea la răspundere penală a membrilor unei grupări infracțional organizate cu preocupări pe linia traficului de persoane și de minori în scopul exploatării sexuale, pe relația România – Marea Britanie (Scoția). Grupul infracțional era alcătuit din 28 de suspecti.

În data de 09.09.2020 s-a acționat simultan pe teritoriul României și Marii Britanii, prin efectuarea în paralel a unui număr de 32 percheziții domiciliare, 23 pe teritoriul României - în județele Ilfov, Călărași și Caraș-Severin și 10 percheziții pe teritoriul Marii Britanii. La finalizarea acțiunii au fost depistați și conduși la IGPR-DCCO și DIICOT un număr de 14 suspecti, din care 10 au fost arestați iar față de 4 s-a dispus control judiciar. Ulterior, alți 2 suspecti au fost depistați și arestați. În Marea Britanie au fost arestați 10 suspecti și depistate 11 posibile victime.

- **JIT Pretty Woman RO-FR** – *trafic de persoane, trafic de minori, proxenetism (faza a doua a operațiunii)*

La data de 22.09.2020, polițiștii din cadrul BCCO Craiova au executat o acțiune pe raza județului Dolj, pe linia combaterii traficului de persoane în scopul exploatării sexuale pe teritoriul Franței, acțiune care a reprezentat faza a doua a operațiunii comune Pretty Woman. Prima acțiune operativă în acest caz a avut loc la 11.06.2019 pe teritoriul ambelor state, cu participarea omologilor francezi și a unei echipe mobile EUROPOL – 3 mandate de arestare)

La acțiune au participat și reprezentanți ai autorităților judiciare din Franța, întrucât activitatea membrilor grupului infracțional organizat face și obiectul unui dosar penal instrumentat în acest stat, în acest sens

fiind în derulare un ordin european de anchetă. Au fost conduse la sediul DIICOT un număr de 4 persoane în vederea audierii, față de 1 inculpat fiind dispusă măsura arestului preventiv.

- **Caz BCCO Craiova** – *grup infracțional organizat, trafic de minori, trafic de persoane, proxenetism, spălare de bani*

La data de 11.11.2020, polițiști din cadrul mai multor unități de combatere a criminalității organizate specializați în combaterea traficului de persoane, au pus în executare un număr de 23 mandate de percheziție domiciliară pe raza mai multor localități din județele, Dolj, Gorj, Olt, Sibiu, Vâlcea, Brașov, Giurgiu și Ilfov, la locuințele unor persoane suspectate de comiterea infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat, trafic de persoane, trafic de minori, proxenetism și spălare a banilor. Din cercetările efectuate a rezultat faptul că, începând din anul 2014 și până în prezent, suspectii au constituit un grup infracțional organizat, ai cărui membri aveau ca preocupări infracționale racolarea, transportul și ulterior, exploatarea sexuală a mai multe minore și tinere în Germania, Marea Britanie, Spania, Elveția și Austria. Până în prezent, față de 11 persoane a fost dispusă măsura arestului preventiv, 1 arest la domiciliu și 2 control judiciar.

5. Pregătirea specialiștilor

Instruirea specializată antitrafic, a presupus în cursul anului 2020 organizarea unor sesiuni de instruire adresate categoriilor socio-profesionale care intră sau care pot intra în contact cu persoane vulnerabile sau victime ale traficului de persoane. Instruirile au vizat, cu precădere, teme precum: detectarea, identificarea și asistența victimelor traficului, investigarea cazurilor de trafic de persoane, dar și gestionarea cazurilor de trafic, în baza unei abordări centrate pe victimă. Modul de organizare a sesiunilor de instruire a fost influențat în mod evident de măsurile de siguranță sanitară generate de gestionarea pandemiei SARS CoV-2. Limitările și restricțiile impuse de evoluția pandemiei au reprezentat provocări importante, demersurile în sfera instruirii în domeniul antitrafic cunoscând transformări fără precedent. Astfel, în contextul implementării măsurilor de distanțare fizică, o parte însemnată a sesinilor de instruire a fost transferată în mediul on-line, activitățile derulându-se într-o manieră adaptată prin intermediul diferitelor platforme de video-conferință (prin Zoom, Skype, Teams, Cisco etc). În situațiile în care a fost posibil, organizarea fizică a sesiunilor de instruire a presupus o reducere a numărului specialiștilor prezenți la activități, precum și asigurarea respectării cerințelor de protecție sanitară. Specificul anumitor sesiuni de instruire (ex. instruirea personalului hotelier), care necesită un grad mai ridicat de interacțiune directă, a făcut imposibilă realizarea acestora în condițiile pandemiei COVID-19, sens în care acestea vor fi replanificate²⁴.

Pregătirea specialiștilor este asigurată **continuu**, prin întocmirea și includerea temelor de profil în programele de studiu, prin participarea la cursuri de formare și de specialitate, seminarii, grupuri de lucru, conferințe, ateliere de lucru, programe de pregătire, schimburi de experiență și de bune practici la nivel intern și internațional²⁵.

Pe plan extern, specialiștii pe domeniul antitrafic participă la cursuri, seminarii, exerciții, programe de pregătire în domeniul combaterii traficului de persoane organizate la nivel internațional precum și la realizarea de schimburi de bune practici în domeniile aflate în competență între statele care au acumulat expertiză în domeniu, DCCO fiind în măsură, de asemenea, să ofere un model de bune practici și expertiză pe linie de combatere a traficului de persoane.

Din păcate, un efect al pandemiei COVID-19 a fost reprezentat de anularea a numeroase cursuri în format fizic, inclusiv a cursurilor rezidențiale CEPOL la care reprezentanți ai DCCO participau anual.

În anul 2020, lucrători din cadrul DCCO au participat la următoarele cursuri de perfecționare internaționale:

- Curs cu tema Traficul de persoane, organizat de Academia Internațională de Poliție (ILEA), Ungaria/Budapesta;
- Curs CEPOL 07/2020 cu tema Traficul de persoane organizat la Pila/Polonia;

²⁴ ANITP

²⁵ DCCO

- Curs on-line OSINT (Intelligence din surse deschise) organizat de Ambasada SUA in parteneriat cu EUROPOL;
- Training on-line privind respectarea drepturilor omului în activitatea de poliție;
- Serie de webinarii on-line ad hoc – Protecția migranților minori împotriva oricăror forme de violență, 3 module- CEPOL;
- Serie de webinarii comune –Trafic de persoane –Investigarea și Cercetarea Penală eficientă a cazurilor de trafic cu utilizarea abordării centrate pe victimă;
- CEPOL 5/2020 Traficul de copii.

Lucrători din cadrul DCCO au participat și la webinariile *CEPOL 11/2020 - impactul lockdown COVID asupra modurilor de operare în traficul de ființe umane și consecințele pentru autoritățile de aplicare a legii* (28 octombrie), *CEPOL 31/2020 cu tema Europol EMPACT Grants* (03 noiembrie) și *CEPOL 18/2020 Tendințe ale traficului de copii, inclusiv exploatarea prin activități infracționale-studiu de caz.*

Începând cu anul 2017, lucrători din domeniul combaterii traficului de persoane din cadrul structurilor teritoriale de combatere a criminalității organizate de la nivel teritorial efectuează instrucțiuni periodice cu structuri de ordine publică, investigații criminale, poliție de frontieră, poliție rurală, posturi de poliție, șefi de poliții municipale/orășenești, cu privire la modalitățile de detectare a posibilelor victimelor traficului de persoane și minori din comunitate, precum și a potențialelor categorii vulnerabile din zona de competență, prelucrarea de spețe și obținerea unui aport informativ mai consistent în sprijinul combaterii fenomenului traficului de persoane. În cursul anului 2020 au avut loc **55** de astfel de întâlniri cu lucrători/șefi de structuri, ocazie cu care au fost prelucrate concluzii rezultate din evaluarea cazuisticii care au punctat cu privire la principalele moduri de recrutare și exploatare a persoanelor vătămate, categorii de victime și particularități ale modului de operare, precum și activitățile ce trebuie întreprinse de către organele de poliție care obțin informații cu privire la săvârșirea acestor infracțiuni²⁶.

Având în vedere atribuțiile Ministerului Afacerilor Externe în domeniu, Centrul de Instruire pentru Personalul Consular colaborează continuu cu autoritățile cu atribuții în domeniu, pe linia pregătirii personalului consular în domeniul traficului de persoane.

Curricula de pregătire, elaborată în parteneriat cu reprezentanții ANITP, acoperă procedurile de schimb de informații privind traficul de persoane între angajații/funcționarii consulari cu atribuții specifice, prevenirea, asistarea victimelor sau presupuselor victime, asistență consulară etc.

De asemenea, Ministerul Afacerilor Externe prin Departamentul Consular, în calitate de partener în campaniile de informare derulate de ANITP, a continuat să distribuie materiale de informare, inclusiv în format electronic, către misiunile diplomatice și oficiile consulare, precum și informații specifice prin

²⁶ DCCO, răspuns TIP Report 2020

canalele proprii de comunicare pentru a fi diseminate cetățenilor români cu reședința sau domiciliul în străinătate²⁷.

În cursul anului 2020, ANITP a organizat și susținut aproximativ 90 de sesiuni de instruire, care s-au adresat unui număr de peste 1.900 de specialiști care intră sau care pot intra în contact cu persoane vulnerabile sau victime ale traficului de persoane (polițiști, polițiști de frontieră, polițiști din cadrul Inspectoratului General pentru Imigrări, jandarmi, procurori, judecători, polițiști locali, precum și inspecitori de muncă, asistenți sociali, asistenți medicali, cadre didactice, personalul din centrele de plasament etc).

Un demers cu impact ridicat în domeniul instruirii cu privire la traficul de persoane îl reprezintă inițierea proiectului „Consolidarea răspunsului proactiv în materie penală la traficul de persoane din România”. Proiectul, implementat de către organizația International Justice Mission (IJM) în colaborare cu Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, Direcția de Investigare a Infrațțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Direcția de Combatere a Criminalității Organizate din cadrul Poliției Române și Organizația Internațională pentru Migrație – Biroul din România, a primit finanțare din partea Guvernului Statelor Unite, oferit de Oficiul pentru Monitorizarea și Combaterea Traficului de Persoane (J/TIP), în valoare de 600.000 de dolari. Prin intermediul acestui proiect, IJM își propune să sprijine autoritățile române și alți actori pentru a aborda cazurile de trafic de persoane într-o manieră multidisciplinară centrată pe victimă.

Personalul din cadrul ANITP a avut ocazia să participe la webinarii și/sau conferințe organizate sub egida sau în colaborare cu CEPOL, dintre care enumerăm:

- Seminar on-line “Victim Identification in area of Child Sexual Exploitation” (RO: *Identificarea victimelor în rândul copiilor exploatați sexual*)
- Seminar “The protection of EU national children deprived of parental care who are victims or at risk of trafficking” (RO: *Protecția copiilor europeni care nu se află în grija părinților și care sunt victime sau la risc de trafic de persoane!*)
- Seminar “Specific measures in anti-trafficking actions” (RO: *Măsuri specifice antitrafic*)
- Seminar “Identification of Vulnerable Persons and Victim Protection during Initial Registration” (RO: *Identificarea persoanelor vulnerabile și protecția victimelor pe parcursul înregistrării inițiale*)
- Conferința on-line cu tema “Policing the Pandemic” (RO: *Politici pe parcursul Pandemiei*), care a fost organizată de Președinția croată a Consiliului Uniunii Europene în colaborare cu CEPOL;

²⁷ MAE

Alături de activitățile deja menționate, demersurile destinate asigurării unei informări continue a actorilor implicați în lupta împotriva traficului de persoane au constat, în anul 2020, și în organizarea de către Instituția Prefectului și ANITP a unui număr de **37 de întâlniri ale echipelor interinstituționale** județene antitrafic. Astfel, au fost realizate întâlniri ale reprezentanților organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale care susțin eforturile antitrafic din plan local, ocazie cu care s-a realizat schimbul de experiențe și bune practici în materia prevenirii și combaterii traficului de persoane, dar și a asistenței și protecției victimelor.

6. Măsuri antitrafic

6.1. Cadrul normativ și infrastructura sistemului de asistență

Conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011 cu modificările și completările ulterioare, serviciile sociale acordate victimelor traficului de persoane de către furnizorii publici sau privați au drept scop facilitarea reintegrării/reinserției sociale a acestora. Serviciile sociale acordate victimelor traficului de persoane sunt acordate în sistem integrat cu alte măsuri de protecție prevăzute de legislația specială și sunt gratuite.

Serviciile sociale destinate victimelor traficului de persoane pot fi:

- a) centrele rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată care asigură asistență, îngrijire și protecție;
- b) centre de zi care asigură în principal informare, consiliere, sprijin emoțional și social în scopul reabilitării și reintegrării sociale;
- c) servicii acordate în comunitate care constau în servicii de asistență socială, suport emoțional, consiliere psihologică, consiliere juridică, orientare profesională, reinserție socială etc.

În conformitate cu prevederile OUG nr. 24/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, precum și a altor acte normative, fiecare direcție generală de asistență socială și protecție a copilului, constituită la nivel județean, are obligația din 2019 de a înființa compartimentul pentru sprijinirea victimelor infracțiunilor (inclusiv victimelor traficului de persoane), structură în cadrul căreia funcționează cel puțin trei specialiști, respectiv: asistent social, psiholog, consilier juridic.

Serviciile de sprijin și protecție acordate atât victimelor infracțiunilor, cât și membrilor familiei acestora sunt gratuite și pot fi de tipul:

- a) informare privind drepturile victimei;
- b) consiliere psihologică, consiliere cu privire la riscurile de victimizare secundară și repetată sau de intimidare și răzbunare;
- c) consiliere privind aspectele financiare și practice subsecvente infracțiunii;
- d) servicii de inserție/reinserție socială;
- e) sprijin emoțional și social în scopul reintegrării sociale;
- f) informații și consiliere cu privire la rolul victimei în cadrul procedurilor penale, inclusiv pregătirea pentru participarea la proces²⁸.

În situația în care sunt identificate victime ale traficului de persoane (adulte) în județe unde direcțiile generale de asistență socială și protecție a copilului nu au dezvoltat servicii specializate pentru victimele traficului, aceste persoane cu nevoi de asistență și suport sunt referite serviciilor sociale destinate

²⁸ DPSS din cadrul Ministerului Muncii, răspuns Tip Report 2020

victimelor infracțiunilor sau altor categorii de persoane vulnerabile (persoanelor victime ale violenței domestice, adăposturi de noapte etc).²⁹

Beneficiarii serviciilor sociale, inclusiv victimele traficului de persoane (adulte) sunt informate în ceea ce privește drepturile pe care le au, serviciile sociale care funcționează în proximitate, au dreptul de a alege serviciul social, de a participa în procesul de luare a deciziei (implementarea planului individual de intervenție), au dreptul de a renunța oricând la serviciul social pe care îl primesc, au dreptul de a fi protejate de orice abuz pe durata furnizării serviciului social.³⁰

Legea asistenței sociale nr. 292/2011 cu modificările și completările ulterioare prevede că cetățenii străini care se află pe teritoriul României, au domiciliul sau reședința în România, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene, precum și străinii și apatrizii care au domiciliul sau reședința în România, au dreptul la asistență socială în condițiile legislației române, precum și ale reglementărilor Uniunii Europene și ale acordurilor și tratatelor la care România este parte³¹.

6.2. Asistența socială și sprijinirea victimelor

Conform datelor comunicate ANITP de instituțiile și organizațiile specializate în asistența victimelor traficului de persoane (DGASPC și ONG) numărul victimelor care au beneficiat de asistență în 2020, din totalul celor identificate în același an, a fost de **289**. În conținutul acestui subcapitol sunt prezentate numai date privind victimele identificate în 2020 și care au fost incluse într-un program de asistență socială. Există și situația în care o victimă poate fi beneficiară a unui serviciu social în 2020, însă identificarea a survenit anterior anului 2020. **Numărul total al victimelor traficului de persoane beneficiare ale diferitelor programe de asistență în 2020 a fost de 531**. Pondere **victimelor beneficiare ale diferitelor servicii de asistență** din totalul victimelor identificate în 2020 a fost de **48,5%**, situație neschimbată față de anul anterior. Trebuie să înțelegem că **inclusiunea persoanelor în diferite programe de asistență socială este un proces bazat atât pe evaluarea nevoilor, elaborată de către specialiști, cât și pe decizia victimei de a accepta serviciile respective**. Astfel, de-a lungul anului, există situații în care victimele refuză orice formă de colaborare sau contact cu autoritățile, inclusiv cu cele din domeniul protecției sociale. În același timp, au existat și situații în care victimele, au refuzat inițial orice formă de asistență, însă, după o anumită perioadă de timp în care au păstrat legătura cu lucrători din cadrul Centrelor Regionale ale ANITP au fost de acord cu referirea și includerea în anumite programe de sprijin.

²⁹ DPSS din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, răspuns Tip Report 2020

³⁰ DPSS din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, răspuns Tip Report 2021

³¹ DPSS din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, răspuns Tip Report 2021

Distribuția pe gen și vârstă a victimelor incluse în programe de asistență

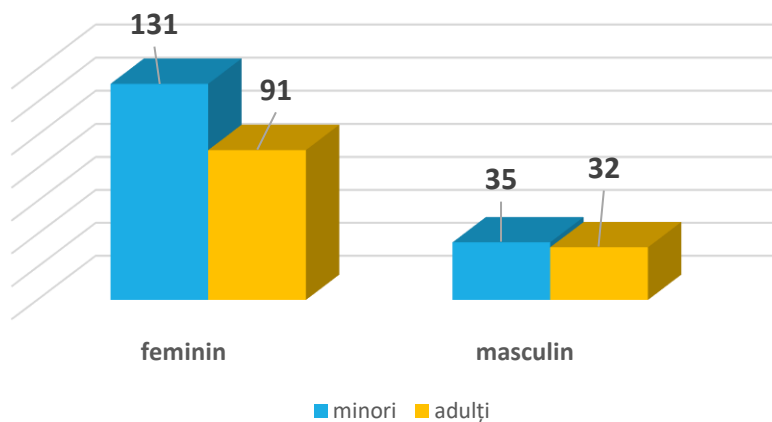

Figura 16 Distribuția pe gen și vârstă a victimelor beneficiare de cel puțin un serviciu de asistență, identificate în 2020

Printre cele mai accesate servicii de asistență ale victimelor se numără consilierea psihologică, asigurarea unui adăpost și asistența medicală. Pentru mai multe detalii legate de serviciile de asistență în care au fost incluse victimele identificate în 2020, a se vedea ANEXA Nr.2.

Accesarea serviciilor de asistență a victimelor traficului de persoane este diferită în funcție de gen, victimele femei fiind incluse în programe de asistență într-o proporție de 66% din totalul victimelor identificate de gen feminin, comparativ cu 36% în cazul victimelor de gen masculin.

6.3. Programul de coordonare în procesul penal și repatrierea victimelor

În cadrul programului de coordonare a victimelor pe parcursul procedurilor penale, ANITP, în parteneriat și cu alte structuri semnatare ale protocolului (Jandarmerie, Poliția Română, DIICOT), a sprijinit un număr total de **433** victime din totalul celor 596 identificate în 2020. În conținutul acestui subcapitol sunt prezentate numai date privind victimele identificate în 2020 care au fost sprijinite prin programul de coordonare în procesul penal. Există și situația în care o victimă poate fi inclusă în programul de coordonare în 2020, însă identificarea a survenit anterior anului 2020. **Numărul total al victimelor coordonate pe parcursul anului 2020 a fost de 736.**

În 2020, a crescut **ponderea victimelor care participă în procesele penale din totalul victimelor identificate**, de la 67% la **73%**.

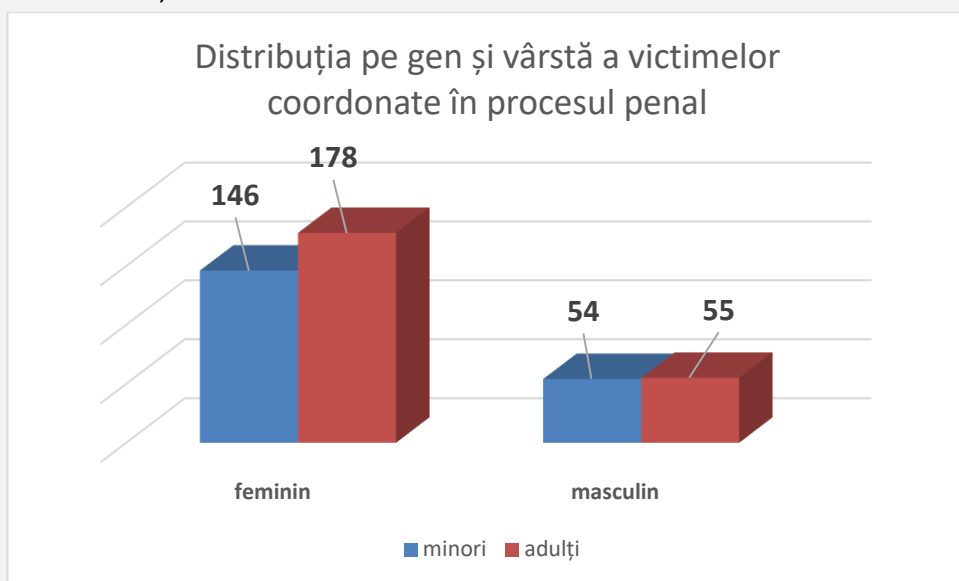

Figura 17 Distribuția pe gen și vârstă a victimelor identificate în 2020 care au fost sprijinite prin intermediul programului de coordonare în procesul penal

Printre măsurile sau activitățile cele mai accesate de către victime în cadrul Programului de coordonare în procesul penal se numără sprijinul prin informare și consilierea socială precum și sprijinirea pentru a beneficia de asistență juridică gratuită conform Legii nr.211/2004. Pentru mai multe detalii legate de rezultatele programului, inclusiv accesul victimelor la compensare sau despăgubire în anul 2020, a se vedea ANEXA nr. 3.

Numărul victimelor de cetățenie română, pentru care au fost primite cereri de sprijin la nivelul ANITP în vederea asigurării procesului **repatrierii** în condiții optime a fost de 33 de victime/prezuate victime, cu 3 victime mai multe decât în anul anterior. Cele mai multe victime au fost repatriate din state precum Spania, Suedia, Marea Britanie și Norvegia.

Anul 2020, caracterizat de contextul epidemiologic dificil, a adus provocări și pe linia desfășurării și organizării repatrierilor. Astfel, în anumite perioade, în funcție de gradul de risc epidemiologic la nivelul diferitelor state, au existat situații în care victimele, la reîntoarcerea în țară trebuiau să fie incluse în programe de carantină. În acest context, Agenția a trebuit să identifice soluții pentru asigurarea de locații

adevrate atât pentru carantinare cât și pentru găzduirea unei persoane aflate în situație de risc, reușind în aceste demersuri cu implicarea partenerilor instituționali. Unul din primele astfel de cazuri a fost gestionat cu succes cu sprijinul Primăriei Capitalei când Agenția a fost solicitată să sprijine repatrierea a două prezumate victime din Suedia, Primăria Capitalei asigurând cazarea pe durata carantinei acestora, într-un centru amenajat în acest scop.

6.4. Prevenirea traficului de persoane

6.4.1. Prevenirea traficului de persoane și particularitățile acesteia

Pentru a preveni eficient un fenomen, este de la sine înțeles că prima condiție este o foarte bună cunoaștere și înțelegere a acestuia, a lanțurilor cauzale, a circumstanțelor și mediului de manifestare. Rezumarea prevenirii traficului de persoane doar la paradigma legală (strict infracțională) și la actorii acesteia (autor, victimă, organe judiciare) nu este suficientă. Dimensiunea infracțională a traficului de persoane este doar punctul final al unui întreg lanț causal, putând fi văzută mai mult ca un indicator al unui întreg set de variabile economico-sociale.

Până să ajungă în dimensiunea infracțională, elementele incipiente ale traficului de persoane pornesc din interiorul altor realități și dimensiuni sociale, de la nivelul comunităților, unde cresc, se dezvoltă organic, iar apoi evoluează în organisme ale criminalității organizate, alimentate cu banii clienților care plătesc exploatarea, abuzul, amenințarea, constrângerea, privarea de libertate a unora dintre membrii comunităților – victimele traficului de persoane. De aceea traficul de persoane este în primul rând un fenomen social deosebit de complex, un rezultat al evoluției deficitare a mai multor dimensiuni (sociale, economice, educaționale, creșterea continuă a cererii de servicii sexuale și pentru forță de muncă prost plătită etc.), precum și al influenței unor factori favorizanți: migrația forței de muncă, globalizare etc.

În acest context, trebuie subliniat faptul că variabilele care favorizează traficul de persoane sunt prezente în toate societățile, însă gradul de incidență al acestora (parametrii) și modul specific de corelare între acestea (funcțiile) fac traficul să funcționeze la o scară mai mare sau mai mică. Condițiile favorizante, contextul macro-social, sunt fundamentale în crearea contextului traficului, atât la nivelul țărilor sursă (oferta), cât și la nivelul țărilor de destinație (cererea). De aceea, influențarea variabilelor generale cu incidență asupra traficului de persoane (bunăstarea, educația, siguranța și securitatea etc.) trebuie completată de o abordare coerentă a impunității și a descurajării cererii care stă la baza acestui fenomen.

Privind în ansamblu, “oferta” pentru traficul de persoane și exploatarea va exista continuu. Întotdeauna va exista un grup de state mai puțin dezvoltate, ai căror membrii vulnerabili, încercând să obțină o viață mai bună, un trai mai decent și dorind să beneficieze de mecanismele de protecție ale altor state mai dezvoltate, se vor lăsa înșelați de recrutori și vor fi exploatați tocmai pe teritoriile și sub legislația statelor unde și-au dorit să ajungă.

Întotdeauna vor fi decalaje sociale, economice, educaționale între statele lumii și implicit vor exista mereu persoane mai vulnerabile decât altele. Prin urmare, mijloacele și metodele de reducere a “ofertei” nu vor fi eficiente fără implementarea unor acțiuni comune susținute de reducere și descurajare a “cererii” pentru traficul de persoane. Este nevoie de o acțiune internațională solidară în acest sens, elementul declanșator al traficului fiind această “cerere” endemică la nivel internațional. În cadrul unei conferințe antitrafic, Reprezentantul Special al OSCE și Coordonator pentru combaterea traficului de persoane, domnul Valiant Richey, menționa: „vizând cererea, recunoaștem că traficul nu implică doar o victimă și un traficant. Oricât de inconfortabil ne-ar fi, să recunoaștem că 150 de miliarde de dolari (obținuți din industria traficului) provin de la noi: simpli cetățeni, oameni de afaceri și guvernanți, care îi plătim pentru bunuri și servicii prestate de către victimele traficului. [...] Traficul de persoane a infectat virtual fiecare colț al lanțului global al cererii: este în tehnologia pe care o folosim, în hainele pe care le purtăm, în mâncarea pe care o mâncăm.[...] Dar pentru a înfrânge traficul, trebuie să-i atacăm cauzele prime și cererea care îl întreține. Trebuie să ne oprim din a plăti pentru trafic – este atât de evident”.

6.4.2. Prevenirea traficului de persoane - pregătire situațională sau ameliorare socială?

Evident că este nevoie de ambele abordări, iar punerea acestora în aparentă contradicție are rolul de a sublinia efectele și eficiența acestora în diverse etape ale intervenției asupra grupurilor țintă. Dacă prevenirea situațională urmărește protejarea persoanelor cu ajutorul polițiștilor și specialiștilor în prevenire prin informarea acestora și stabilirea unor măsuri și conduite eficiente în teren, prevenirea socială este mult mai eficientă pe termen lung. Activitățile de informare, sensibilizare și conștientizare sunt absolut necesare, însă nu pot avea o eficiență completă, întrucât nevoile și constrângerile economice și sociale sunt întotdeauna mai puternice și determină indivizii să-și asume riscuri. În egală măsură, versatilitatea și experiența recrutorilor pot învinge în interacțiunea cu o persoană informată, dar vulnerabilă, indusă în eroare și adusă într-o situație critică ori împinsă într-un raport de forță pe o poziție de inferioritate evidentă. De aceea, prevenirea socială vizează întâi factorii care anticipează o dezvoltare inadecvată a individului și a familiei sale, iar apoi comunitatea în care trăiesc aceștia. Totodată, prevenirea socială aduce programe de dezvoltare și de creare a premiselor necesare ameliorării modului de viață caracterizat prin curențe de ordin educațional, economic, psiho-emoțional etc.

În ceea ce privește traficul de persoane, prevenirea situațională (aflată printre responsabilitățile Poliției Române, ANITP, Ministerului Justiției etc.) este menită să vină în completarea unor măsuri adecvate de prevenire socială. Cu toate acestea, ameliorarea socială nu trebuie privită ca fiind exclusiv atributul statului, aceasta fiind rodul mai multor actori sociali, autorități locale, mediul privat, respectiv al unei mase critice de cetățeni conștienți și solidari.

6.4.3. Sensibilizarea și informarea cu privire la traficul de persoane

În anul 2020, abordarea dimensiunii prevenirii traficului de persoane a continuat să fie una complexă, vizând deopotrivă reducerea vulnerabilității la traficul de persoane, cât și problematica descurajării cererii care favorizează acest fenomen. Întreaga strategie de informare, sensibilizare și conștientizare s-a axat pe integrarea priorităților de acțiune stabilite în SNITP 2018-2022, asigurându-se o diversificare a modalităților de transmitere a diferitelor mesaje antitrafic, dezvoltarea cooperării cu sectorul privat, precum și stimularea interesului mass media și creșterea implicării acestuia în demersurile preventive. Această abordare și-a propus să continue eforturile depuse în anii anteriori în sfera prevenirii traficului de persoane și a fost supusă, începând cu primul trimestru al anului 2020, unui proces sinuos de adaptare la restricțiile și limitările impuse de pandemia COVID-19.

Astfel, deși activitatea de prevenire a trebuit să țină cont de noul context, s-a reușit continuarea, fără intermitențe, a acțiunilor informative și transmiterea mesajelor preventive către grupurile țintă identificate. Efectele pandemiei din perspectivă victimologică sunt încă analizate și centralizate la nivel european și național, însă în mod cert restricțiile determinate de măsurile necesare limitării extinderii virusului SARS CoV-2 au făcut ca recrutorii să-și modifice mijloacele și metodele de acțiune. Astfel, un procent consistent al relațiilor și interacțiunilor interumane a fost mutat în spațiul on-line. Aceste circumstanțe au influențat modul de gândire, planificare și implementare a acțiunilor preventive, principalele canale de transmitere a mesajelor antitrafic vizând, în mod evident, mediul on-line, cu precădere rețelele sociale și celelalte componente new media.

Campaniile de prevenire a traficului de persoane, derulate atât la nivel național cât și local, au vizat principalele forme de exploatare, adresându-se publicurilor vizate din mediul fizic, precum și publicului on-line, utilizator de rețele sociale (Facebook, Instagram, Twitter și Youtube).

Campanii de informare, sensibilizare și conștientizare cu privire la traficul de persoane derulate în 2020:

CAMPANIA „DĂ-I LIBERTATE! NU-I PLĂȚI EXPLOATAREA!”

Campania a fost derulată în cadrul proiectului „Reducerea amplitudinii traficului de persoane printr-o mai bună informare a cetățenilor”, finanțat de Comisia Europeană, și a reunit eforturile unui număr mare de actori relevanți în domeniu (ANITP, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Externe, Asociația eLiberare, Asociația AIDRom, Fundația World Vision România și Asociația INCA România), adresându-se cetățenilor români atât din țară, cât și din străinătate.

În perioada de implementare a campaniei au fost derulate 1840 de activități de prevenire, care au avut loc atât în mediul rural, cât și în cel urban, și care au urmărit informarea reprezentanților grupului țintă cu privire la traficul de

persoane în scopul exploatării prin cerșetorie. Activitățile de implementare desfășurate de-a lungul campaniei au înregistrat un număr de aproximativ 100.000 de beneficiari direcți. Pentru eficientizarea modului de transmitere a mesajelor antitrafic, în cadrul campaniei au fost produse și diseminate peste 55.000 de materiale informativ-preventive, o parte dintre acestea fiind distribuite în comunitățile românești din străinătate, prin intermediul misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare ale M.A.E., precum și cu sprijinul Asociației INCA România, care a pus materialele la dispoziția cetățenilor români aflați pe teritoriul Italiei.

🚩 CAMPANIA „JOBUL PERFECT – ILUZIE CU SENS UNIC” (OLX)

Campania on-line implementată de ANITP și OLX România a avut scopul de a preveni traficul de persoane prin creșterea gradului de informare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, utilizând platformele on-line. În perioada de implementare, au fost realizate 259 de postări care au înregistrat 4.901 aprecieri, 5.293 de distribuiri, 26.010 interacțiuni cu postările și un impact total de 500.114 utilizatori unici. De asemenea, pe platforma OLX, secțiunea „Siguranța ta pe OLX”, au fost create două articole destinate sfaturilor și recomandărilor de prevenire a traficului de persoane în scopul exploatării prin muncă și al exploatării sexuale. Rezultatele celor două articole cu informații preventive s-au concretizat în 437 de vizualizări ale articolului „Cum poți să previi exploatarea prin muncă?” și 252 de vizualizări ale articolului „Cum poți să previi exploatarea sexuală?”

CAMPANIA „RĂMÂI ÎN SIGURANȚĂ!”

În contextul pandemiei generate de virusul COVID-19, Asociația eLiberare, cu sprijinul mai multor instituții și organizații neguvernamentale (Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, OIM România, Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în România și Ambasada SUA la București) a lansat campania de prevenire „Rămâi în siguranță!”. În cadrul campaniei au fost realizate o serie de postări pentru social media, conținând informații utile pentru toți cei care intenționează să își caute un loc de muncă în străinătate. Acestea au fost postate simultan pe conturile de Facebook, respectiv Instagram ale tuturor partenerilor implicați, la intervale stabilite anterior, astfel încât impactul mesajelor transmise să fie cât mai mare. De asemenea, a fost creată platforma „www.munca.info”, prin intermediul căreia au fost puse la dispoziția persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă informații cu privire la drepturile lucrătorului, măsuri de siguranță, precum și munca forțată și riscurile asociate acestui fenomen. Platforma conține și statistici despre exploatarea prin muncă și liniile telefonice destinate informării și solicitării de sprijin, respectiv linia TelVerde ANITP.

CAMPANIA DE INFORMARE A CETĂȚENILOR ROMÂNI DIN DANEMARCA

Activitățile de implementare a campaniei de informare și prevenire a traficului de persoane inițiate în luna decembrie 2019 de către ANITP, Ambasada României în Regatul Danemarcei și Centrul pentru migranți UE neînregistrați Kompasset Copenhaga, au continuat și în anul 2020. Campania s-a adresat cetățenilor români aflați în Danemarca, iar prin intermediul materialelor preventive distribuite s-a urmărit transmiterea către grupuri țintă a unor informații utile, necesare reducerii riscurilor și gestionării adecvate a vulnerabilităților. Demersul preventiv a făcut parte din seria de acțiuni dezvoltate de ANITP în scopul creșterii gradului de informare cu privire la traficul de persoane în rândul comunităților de români din afara granițelor țării.

✚ CAMPANIA „SĂPTĂMÂNA PREVENIRII TRAFICULUI DE PERSOANE”

În scopul marcării zilei de 18 octombrie – Ziua Europeană de Luptă Împotriva Traficului de Persoane, ANITP a organizat și în anul 2020 campania „Săptămâna Prevenirii Traficului de Persoane”, fiind desfășurate o serie de acțiuni de prevenire, atât în mediul fizic, cât și on-line. În mediul virtual au fost postate o serie de mesaje antitrafic, fiind difuzat și un material video animat cu informații despre traficul de persoane și semnificația zilei de 18 octombrie. În cadrul campaniei prilejuite de Ziua de 18 Octombrie, în perioada 12-18.10.2020, la nivelul ANITP au fost desfășurate 242 de activități informative, care au înregistrat 9.086 beneficiari. Prin desfășurarea acestor activități s-a urmărit sensibilizarea opiniei publice cu privire la traficul de persoane și punerea la dispoziția populației a informațiilor necesare evitării situațiilor periculoase, precum și a unor recomandări utile pentru cazurile în care traficul propriu-zis și exploatarea au avut deja loc.

✚ CAMPANIA „PENTRU CĂ OAMENII CONTEAZĂ, PUNE TU BARIERĂ TRAFICULUI DE PERSOANE!”

ANITP și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră au lansat în noiembrie 2020 campania de prevenire a traficului de persoane „Pentru că oamenii contează, pune tu barieră traficului de persoane!” Acțiunea s-a desfășurat în principalele puncte de trecere a frontierei de stat, aceasta fiind promovată totodată și prin intermediul rețelelor de socializare respectiv paginile de Facebook ale ANITP și IGPF. Mesajul campaniei a constat într-o atenționare cu privire la traficul de persoane adresată cetățenilor care tranzitează punctele de trecere a frontierei de stat, inclusiv călătorii curselor aeriene low-cost. În acest sens, polițiștii din principalele puncte de trecere a frontierei, respectiv aeroporturile internaționale și punctele terestre de trecere a frontierei de stat, au diseminat materiale de campanie cu ocazia verificării documentelor de călătorie. O parte însemnată a activităților a fost concentrată în perioada sărbătorilor de iarnă, atunci când punctele de trecere a frontierei române au fost mai aglomerate, iar granițele au fost tranzitate de către cetățeni români care reveneau în România de la muncă din străinătate.

Alături de campaniile oferite mai sus cu titlu de exemplu, pot menționate fi și o serie de alte acțiuni/demersuri informativ-preventive de impact:

✚ PLANUL DE MĂSURI DERULAT ÎN PERIOADA STĂRII DE URGENȚĂ (24.04.2020-15.05.2020)

Pentru asigurarea continuității demersurilor preventive și pentru adaptarea acestora la contextul impus de criza sanitară, ANITP a implementat un amplu Plan de măsuri care a vizat, în principal, **derularea în perioada stării de urgență a unor acțiuni consistente de prevenire a traficului de persoane**. În acest sens, în contextul plecărilor la muncă în străinătate din perioada stării de urgență, acțiuni intens mediatizate de către mass-media, ANITP a desfășurat activități de **distribuire de materiale informativ-preventive, cu sprijinul reprezentanților poliției de frontieră și al autorităților aeroportuare/punctele de trecere a frontierei**. De asemenea, la nivel național, ANITP a derulat o serie activități de distribuire de materiale informativ-preventive în zonele și centrele de carantină/izolare a persoanelor sosite recent din străinătate, precum și în diferite zone și spații publice, fiind diseminate aproximativ 13.000 de materiale conținând informații și sfaturi utile. Cea de-a doua componentă a Planului de măsuri a vizat intensificarea activității de informare desfășurate în mediul on-line. Astfel, a fost asigurată transmiterea zilnică, prin rețeaua de socializare Facebook, a unor mesaje antitrafic/recomandări preventive privind principalele forme de exploatare (sexuală, muncă și cerșetorie). Elementul central al componentei on-line și-a propus să sublinieze faptul că lupta împotriva traficului de persoane continuă și în situațiile excepționale, indiferent de provocări. În acest sens, ANITP și-a asumat rolul de liant între instituțiile și organizațiile implicate în lupta antitrafic, dezvoltând împreună cu partenerii instituționali o acțiune amplă de sensibilizare și conștientizare privind traficul de persoane. Astfel, **prin intermediul paginii de Facebook a ANITP au fost transmise mesaje antitrafic din partea a peste 50 de parteneri și colaboratori de la nivel național și local**.

✚ ACTIVITĂȚI DE ASIGURARE A SUSTENABILITĂȚII CAMPANIEI EUROPENE DE PREVENIRE A TRAFICULUI DE PERSOANE „EȘTI VICTIMĂ A TRAFICULUI DE PERSOANE? AI DREPTURI!”

Campania de prevenire „Ești victimă a traficului de persoane? Ai drepturi!”,

inițiată de Rețeaua Europeană de Prevenire a Criminalității (EUCPN) și implementată în mai multe state europene, inclusiv în România, a urmărit informarea victimelor și a potențialelor victime ale traficului de persoane cu privire la drepturile pe care le au pe teritoriul fiecărui stat membru, punându-se totodată la dispoziția acestora o serie de informații și contacte utile. Mesajul campaniei a fost transmis prin intermediul mai multor materiale de campanie: spot audio-video, afiș, autocolant, banner pentru site-uri și banner pentru semnăturile electronice și pentru mediul on-line. În perioada ianuarie-octombrie 2020, ANITP a derulat activități consistente de sustenabilitate a acestei campanii, care au condus la înregistrarea unui număr de aproximativ 700 de difuzări ale spotului TV la diferite posturi naționale de televiziune (TVR1, TVR 2, TVR 3, România TV, B1 TV și Speranța TV), precum și peste 300.000 de difuzări în mijloacele de transport în comun.

✚ IMPLEMENTAREA PLANURILOR COMUNE DE ACȚIUNE ÎN MATERIA PREVENIRII TRAFICULUI DE PERSOANE „EMPACT- JOINT ACTION DAYS” (JOINT ACTION DAYS ON THB FOR LABOUR EXPLOITATION ȘI JOINT ACTION DAYS ON THB – CHILD TRAFFICKING FOR LABOUR EXPLOITATION)

Activitățile desfășurate au cuprins o serie de acțiuni de prevenire cu un grad sporit de vizibilitate, derulate în punctele de trecere a frontierei în regim internațional. Prin echipele constituite din reprezentanți ai ANITP și ai DCCO și IGPF, în baza

planurilor de acțiune, s-a asigurat informarea publicului cu privire la existența traficului de persoane, fiind furnizate sfaturi și informații utile despre modalitățile de recrutare folosite de traficanți, precum și despre metodele de gestionare a

situațiilor periculoase. La aceste evenimente au participat și reprezentanți din cadrul ONG, precum Asociația eLiberare și Asociația INCA România.

PROIECTUL „PRIETENI PE BUNE, NU PE NET!”

Centrul Regional Timișoara al ANITP, în colaborare cu Asociația LOGS – Grup de Inițiative Sociale, a inițiat în cursul anului 2020, proiectul on-line de prevenire a traficului de persoane. Proiectul, intitulat „*Prieteni pe bune, NU pe net!*”, a vizat creșterea capacității de autoprotecția minorilor în fața fenomenului de pornografie infantilă și recentrarea atenției către activități în aer liber cu prieteni reali, sub supravegherea părinților.

6.4.4. Prevenirea prin cooperare

Cooperarea între instituțiile publice, între acestea și organizațiile neguvernamentale și reprezentanții sectorului privat reprezintă, cu siguranță, un instrument central în ansamblul eforturilor naționale de prevenire a traficului de persoane. Având în vedere complexitatea fenomenului și nevoile diversificate de intervenție, doar o abordare multisectorială, care reunește cât mai mulți actori relevanți pentru lupta antitrafic este de natură să genereze un răspuns adecvat la provocările traficului de persoane.

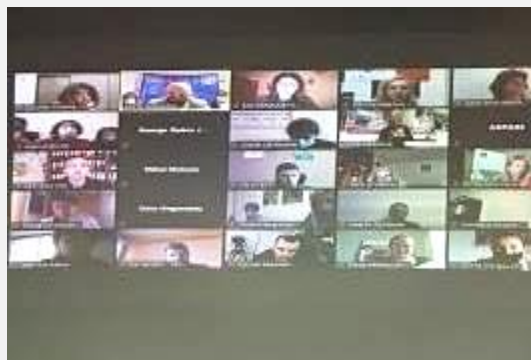
Exemple privind activitățile de cooperare interinstituțională de anvergură, derulate în anul 2020

În contextul marcării Zilei Internaționale a Drepturilor Omului, a fost organizat un eveniment menit să sublinieze

angajamentul autorităților române în lupta împotriva traficului de persoane. Cu această ocazie, au fost semnate două protocoale de cooperare, vizând conjugarea eforturilor instituțiilor implicate în prevenirea traficului de persoane. Primul protocol încheiat a fost între Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane și Primăria Municipiului București, iar cel de-al doilea între Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane și Patriarhia Română. La acest eveniment, organizat în parteneriat cu Ambasada Statelor Unite la București, au mai participat și primul ministru al României, ministrul justiției, ministrul afacerilor interne, primarul general al capitalei, precum și reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române.

✚ În sfera evenimentelor destinate marcării Zilei Europene Împotriva Traficului de Persoane, ANIP a organizat o masă rotundă cu tema „Dezvoltarea colaborării în domeniul traficului de persoane între societatea civilă, sectorul public și privat”. Activitatea s-a desfășurat în sistem de videoconferință și a beneficiat de participarea a peste 40 de persoane, reprezentând 26 de instituții și organizații care desfășoară activități antitrafic: Organizația Internațională pentru Migrație – Biroul România, Asociația INCA România, ADPARE, Asociația eLiberare, Asociația Incubator Social, Fundația Terre des Hommes, Fundația World Vision România, International Justice Mission București, Asociația Justice and Care, Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia, Fundația Dezvoltarea Popoarelor, Centrul pentru Studiul Democrației, Asociația Tinerii și Viitorul, Fundația People to People, Asociația Filantropia Oradea, Asociația Sfinții Spiridon și Irina, Institutul pentru Parteneriat Social Bucovina, Institutul Est-European de Sănătate a Reproducerii, Fundația Comunitară Mureș, Missio Link International Timișoara, L.O.G.S. Timișoara, Asociația J.A.D.W.I.G.A., Platforma OLX, Uniunea Națională a Transportatorilor Rutieri din România, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții.

✚ În cadrul parteneriatului public-privat existent între ANIP și Federația Industriei Hoteliere din România (FIHR), agenția a participat la evenimentul aniversar organizat cu prilejul celebrării a 30 ani de la înființarea FIHR. Implicarea reprezentanților din domeniul industriei hoteliere în eforturile destinate prevenirii traficului de persoane ilustrează complexitatea abordării luptei antitrafic în România.

6.4.5. Linia TelVerde antitrafic 0800.800.678

Linia TelVerde 0800 800 678 nu este o linie telefonică de urgență, însă reprezintă o resursă de informare a populației cu privire la traficul de persoane, precum și un punct de preluare, înregistrare, analizare și referire a posibilelor cazuri de trafic.

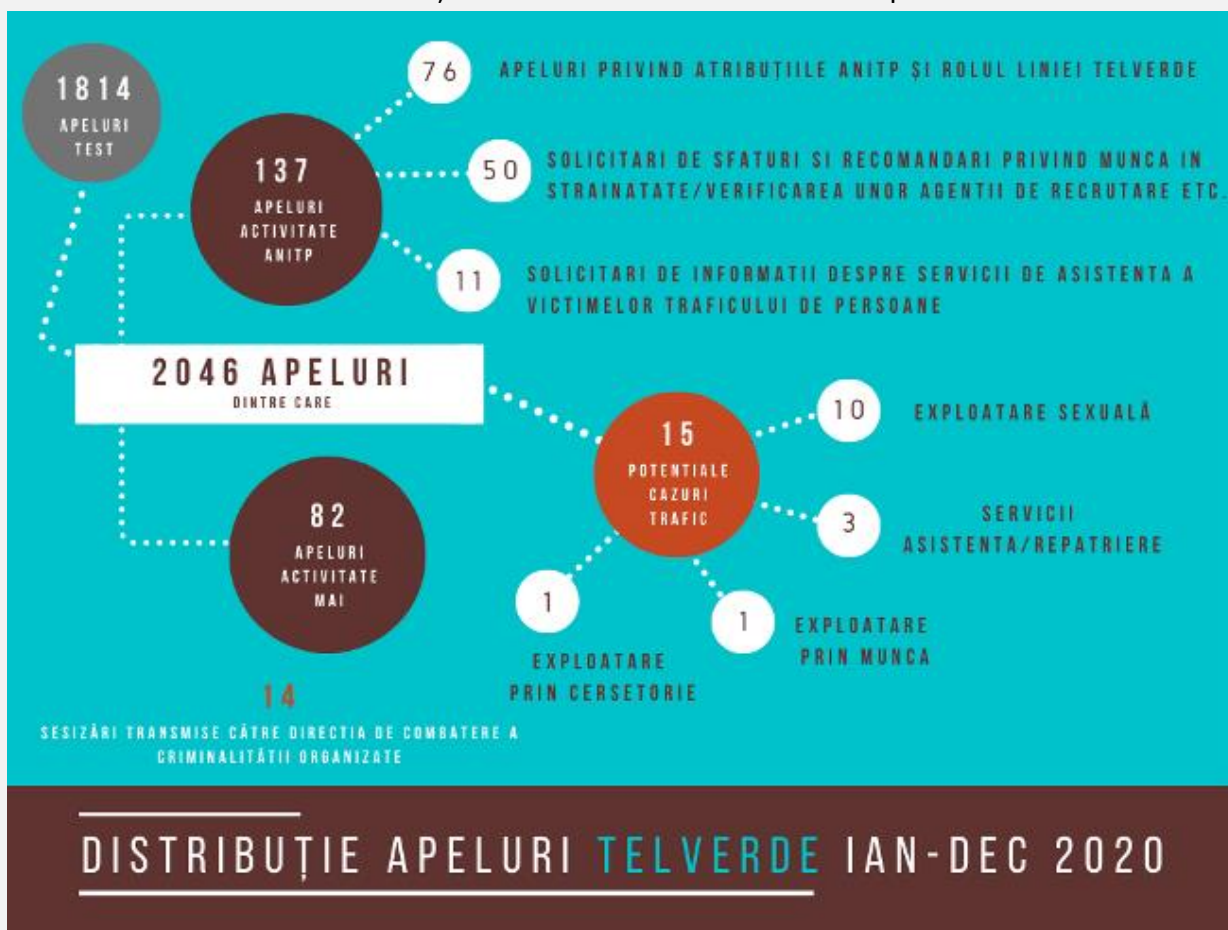
ROLUL INFORMATIV-PREVENTIV AL LINIEI TELVERDE

Prin intermediul Liniei 0800 800 678, gestionate de ANITP, le sunt furnizate apelanților informații cu privire la fenomenul traficului de persoane în toate formele sale de manifestare, precum și recomandări de siguranță pentru dezvoltarea și adoptarea unei conduite preventive în fața potențialelor pericole și situații care pot conduce la această infracțiune. Această activitate are ca scop principal reducerea gradului de vulnerabilitate a publicului, din punct de vedere informațional.

LINIA TELVERDE – PARTE A MNIR

Pe lângă rolul informativ-preventiv al acestui instrument, TelVerde presupune și derularea unor activități care se subscriu mecanismului de identificare și referire a victimelor traficului de persoane către sistemul de

asistență și protecție. În acest sens, posibilele cazuri de trafic de persoane semnalate sunt referite de ANITP organelor judiciare

competente. În 2020 la nivelul liniei TelVerde 0800 800 678 au fost sesizate 15 posibile cazuri de trafic de persoane.

6.4.6. Activitatea antitrafic derulată cu ajutorul mass-media și social-media

Mass-media și new-media au constituit, în anul 2020, principalele modalități de promovare a demersurilor informativ-preventive, având în vedere condițiile specifice impuse de pandemia COVID-19. Activitățile și mesajele antitrafic au fost difuzate către publicul larg atât prin mass-media clasică (comunicate și anunțuri de presă, interviuri, emisiuni, obținerea sprijinului mass-media în vederea difuzării spoturilor, filmelor documentare și mesajelor campaniilor la posturi de televiziune și radiodifuziune) și în presa on-line (postarea unor articole pe website), cât mai ales prin difuzarea unui număr ridicat de articole prin intermediul new-media (în mediile Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn și Youtube).

ANITP a difuzat către publicul larg o serie de informații și mesaje antitrafic sub următoarele forme: 88 de comunicate de presă, 4.000 de difuzări ale spoturilor TV, peste 7.000 de difuzări ale spoturilor radio, peste 250 de difuzări ale filmelor documentare, aproximativ 26.000 de articole Facebook, 9 articole Youtube (dintre care 3 materiale realizate sprijinul a doi vloggeri cunoscuți și postate pe canalele acestora), peste 1.800.000 de difuzări ale spoturilor video în mijloace de transport, aproximativ 250 de difuzări ale spoturilor video în cadrul Festivalului Internațional de Film Transilvania – TIFF, peste 780 de articole on-line. Această abordare a modului de promovare mesajelor antitrafic a condus la o creștere substanțială a numărului beneficiarilor activităților ANITP. Cu titlu de exemplu, doar unul dintre spoturile audio-video, la un singur post național de televiziune, a înregistrat, conform informațiilor transmise de postul TV, peste 3.000.000 de beneficiari unici, iar postările realizate pe pagina de Facebook a ANITP au totalizat la finalul anului 2020 un impact de peste 2.500.000 de persoane.

7. Cooperare internațională și afaceri europene

Anul 2020 a adus în prim plan o serie de provocări generate de pandemia COVID 19, fapt ce a implicat un efort susținut în vederea îndeplinirii obiectivelor impuse de proiectele finanțate prin fonduri externe nerambursabile, cât și de promovare la nivel european și internațional a activității desfășurate de România în domeniul luptei împotriva traficului de persoane. În acest context s-a menținut efortul de consolidare a statutului de partener strategic al țării noastre la nivel european și internațional, prin îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în calitate de Stat Membru din perspectiva creării și consolidării Aquis-ului comunitar pe linie de prevenire și monitorizare a traficului de persoane, dar și în calitate de membru cu drepturi depline sau partener în cadrul unor organizații internaționale de profil.

Pe întreg parcursul anului a fost asigurată o participare activă la grupurile de lucru ale Uniunii Europene și la dezbaterile europene pe marginea legislației comunitare, care reglementează domeniul luptei împotriva traficului de persoane, pornind de la conceptul de abordare integrată a fenomenului și urmărind obiectivul strategic de consolidare a statutului de partener de încredere, la granița externă a Uniunii Europene, în lupta antitrafic.

Totodată, evoluția relațiilor bilaterale a confirmat capacitatea României de a fi în mod consecvent o prezență constructivă și de a dezvolta inițiative echilibrate și reacții responsabile. Astfel, s-a avut în vedere consolidarea și dezvoltarea parteneriatelor cu Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franța, Elveția, Norvegia, Republica Moldova, Croația, Olanda, Grecia, Bulgaria, Spania, Belgia, Suedia sau Ungaria. De asemenea, în ceea ce privește politica de vecinătate a UE, România a susținut în mod consecvent necesitatea continuării eforturilor antitrafic în statele din Balcanii de Vest, prin susținerea rețelei Coordonatorilor Naționali Antitrafic din Sud - Estul Europei.

7.1. Afaceri europene

Desfășurarea activităților de afaceri europene pe parcursul anului 2020 reflectă, pe de o parte asumarea de către România a obligațiilor ce îi revin în calitate de Stat Membru din perspectiva creării și consolidării Aquis-ului comunitar pe linie de prevenire și monitorizare a traficului de persoane, iar pe de altă parte reflectă capacitatea României de a utiliza instrumentul afacerilor europene pentru atingerea obiectivelor naționale pe această zonă.

România, prin ANITP, a contribuit la *Cel de-al 3-lea Raport de progres privind situația traficului de persoane*, dat publicității în luna octombrie a anului 2020 prin furnizarea de date și informații rezultate din activitățile proprii sau desfășurate în parteneriate cu alte instituții sau organizații, cât și prin date și informații colectate de la structurile sau instituțiile cu atribuții în domeniul luptei împotriva traficului de persoane.

De asemenea, la nivelul anului 2020, prin intermediul structurilor cu atribuții în prevenirea și monitorizarea traficului de persoane, țara noastră a fost reprezentată la grupurile de lucru, seminariile și întâlnirile organizate la nivelul Consiliului și al Comisiei Europene pe probleme de trafic de persoane.

Dintre cele mai importante, amintim participarea activă la Reuniunile Raportorilor Naționali sau a Mecanismelor Echivalente, organizate de către Comisia Europeană, sub egida Coordonatorului European împotriva traficului de persoane. Având în vedere contextul pandemic, cele două Reuniuni au fost organizate în sistem on-line, iar printre propunerile înaintate în cadrul discuțiilor de către România, putem enumera:

- recomandări pentru proiectul Strategiei Europene de Eradicare a Traficului de Persoane;
- promovarea necesității unei noi abordări a traficului de persoane prin implementarea unor măsuri concrete de reducere a cererii pentru traficul de persoane și corelarea eforturilor țărilor de destinație cu cele ale țărilor de origine pentru a asigura o abordare simultană, coerentă a cererii și a ofertei;
- furnizarea de date și informații pentru realizarea Raportului de progres al Comisiei Europene;
- impactul COVID 19 asupra traficului de persoane la nivel european;
- marcarea Zilei de 18 Octombrie – Ziua Europeană de Luptă Împotriva Traficului de Ființe Umane, reiterând implicațiile și importanța evenimentului;
- promovarea Strategiei Naționale împotriva Traficului de persoane 2018-2022, precum și a planului național de acțiune subsecvent.

7.2. Cooperare internațională

Evoluția relațiilor bilaterale a confirmat capacitatea României de a fi în mod consecvent o prezență constructivă și de a dezvolta inițiative echilibrate și reacții responsabile. În acest segment, se remarcă o creștere a numărului de activități de relații internaționale cu o serie de state de destinație (determinată și de organizarea a numeroase evenimente în mediul on-line), cu scopul de a sublinia și promova obiectivul de reducere a cererii pentru traficul de persoane.

De asemenea, a fost intensificată politica de cooperare bilaterală cu principalele state de destinație, majoritatea state membre UE, pentru victimele traficului de persoane, atât prin activități punctuale, dar și în cadrul diverselor formate de cooperare (întâlniri ale Raportorilor Naționali sub egida UE, OSCE sau inițiativa de cooperare din Sud-Estul Europei).

S-a avut în vedere consolidarea și dezvoltarea parteneriatelor cu Franța, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Italia și Spania, precum și o intensificare a relațiilor cu o serie de state de destinație pentru victimele traficului de persoane (Germania, Regatul Țărilor de Jos, Austria, Suedia).

Evoluția activităților întreprinse către identificarea unor modalități de eficientizare a parteneriatelor instituționale, astfel încât eforturile comune să poată contribui, într-o mai mare măsură, la diminuarea numărului victimelor traficului, precum și fundamentarea riguroasă din punct de vedere științific a proiectelor și campaniilor, prin studii și analize, astfel încât să se asigure o mai bună identificare și prioritizare a activităților, au condus la dezvoltarea răspunsului național antitrafic, aspect remarcat și pe plan internațional prin numărul ridicat de invitații de participare la diferite evenimente. Astfel, au fost întreprinse demersuri pentru asigurarea participării la numeroase activități de relații internaționale și, ca urmare a pandemiei COVID 19, primirea unui număr restrâns de delegații străine la sediul instituției.

Un punct extrem de important al agendei în domeniul cooperării internaționale, ce a solicitat o atenție deosebită, l-a reprezentat relația cu Statele Unite ale Americii, în contextul elaborării de către Departamentul de Stat a Raportului anual privind situația traficului de persoane (TIP Report). Deși eforturile depuse în prevenirea traficului de persoane au fost remarcate în cadrul Raportului, România a rămas pentru al doilea an consecutiv în *Tier 2 Watch List*, Departamentul de Stat formulând, către Guvernul României, o serie de recomandări pentru îmbunătățirea luptei împotriva traficului de persoane, precum:

- *Specializarea personalului din domeniul de aplicare a legii, a polițiștilor, procurorilor și judecătorilor;*
- *Suplimentarea numărului de polițiști specializați în combaterea traficului de persoane și a investigațiilor financiare;*
- *Creșterea calității serviciilor de consiliere psihologică și accesul victimelor la asistență medicală;*
- *Creșterea resurselor și a calității serviciilor de asistență oferite victimelor traficului de minori;*
- *Alocarea resurselor financiare adecvate pentru implementarea SNITP;*
- *Revizuirea sistemului de compensare a victimelor și creșterea eforturilor pentru asigurarea despăgubirilor victimelor ș.a.m.d.*

În acest context, au fost intensificate eforturile de cooperare cu Ambasada SUA la București, în vederea îndeplinirii recomandărilor din cadrul TIP Report, prin participarea activă la realizarea unor evenimente menite a reliefa eforturile susținute în lupta împotriva traficului de persoane.

În paralel, a fost continuată consolidarea cooperării cu organizațiile internaționale ONU (prin structurile sale UNODC, ICAT etc.), OSCE - ODHIR, Consiliul Europei sau Consiliul Statelor de la Marea Baltică, punctându-se activități on-line de furnizare de expertiză.

A fost asigurată participarea României la **Reuniunea anuală a Raportorilor naționali sau a mecanismelor echivalente din regiunea OSCE/Consiliul Europei**, co-organizată de OSCE și CoE, în concordanță cu modalitățile de cooperare prezentate în cadrul Deciziilor Consiliului Permanent 637/2004 și 670/2005. Având în vedere provocările majore ridicate de pandemia COVID-19 asupra diferitelor aspecte ale răspunsului antitrafic, reuniunea din anul 2020 s-a concentrat pe necesitatea unor acțiuni antitrafic

îmbunătățite în contextul pandemiei, dar și pe acele provocări și bune practici în prevenirea traficului, protecția victimelor și urmărirea penală a traficanților în noul context.

Ținând cont de deciziile Consiliului ministerial OSCE și de nota de orientare a GRETA privind dreptul la protecția internațională a victimelor traficului de persoane și a persoanelor cu risc de a fi traficate, reuniunea a analizat problemele accesului la protecție internațională a victimelor traficului de persoane, precum și identificarea unor resurse noi de care ar putea beneficia coordonatorii naționali antitrafic, raportorii sau mecanismele echivalente, în abordarea provocărilor actuale în lupta împotriva traficului de persoane.

Ulterior vizitei de țară defășurate la sfârșitul anului 2019, conform procedurii OSCE, a fost realizat un raport de urmare, însoțit de un set de recomandări, care a fost transmis autorităților române.

În vederea pregătirii unui răspuns coordonat al României la Recomandările formulate, au fost transmise solicitări de formulare a unor puncte de vedere către instituțiile identificate a avea responsabilități în implementarea activităților propuse în documentul OSCE, pe baza cărora în anul 2020 a fost elaborat un **Plan de Măsuri pentru aducerea la îndeplinire a recomandărilor OSCE.**

Țara noastră a fost reprezentată și la **Reuniunea anuală a rețelei raportorilor naționali sau a mecanismelor echivalente din Europa de Sud-Est**, organizată de Ministerul de Interne din Slovenia cu sprijinul Centrului Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor de Migrație (ICMPD), în calitate de secretariat al rețelei. Principalul obiectiv al acestei reuniuni a fost acela de a facilita dezvoltarea și consolidarea rețelei coordonatorilor naționali din sud-estul Europei implicați în lupta împotriva traficului de persoane, de a identifica platforme și bune practici care să îmbunătățească cooperarea regională și a creat premisele necesare dezbaterii provocărilor curente și viitoare în lupta împotriva acestui tip de activitate criminală.

De asemenea, România, prin intermediul Misiunii Permanente de la Viena a oferit răspunsul la chestionarul UNODC pentru elaborarea **Raportului Global privind traficul de persoane 2016-2019**. Răspunsul a fost elaborat de către Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane cu date și informații proprii, fiind consultate și structurile de aplicare a legii. Raportul UNODC are un caracter cantitativ, bazându-se pe numeroși indicatori statistici, oferind o perspectivă la nivel mondial a tendințelor în ce privește incidența traficului de persoane și măsurile luate pentru protecția victimelor traficului de persoane. Raportul oferă numeroase comparații între diferite regiuni ale lumii privind diferitele forme de manifestare ale fenomenului și răspunsul autorităților la acestea.

De asemenea, pe parcursul anului 2020, ANIP a primit solicitări din partea partenerilor europeni și internaționali de realizare a unor întâlniri bilaterale sau vizite de lucru, precum și de a sprijini realizarea unor conferințe, seminarii sau grupuri de lucru. Având în vedere limitările impuse de pandemia COVID 19, vizitele fizice la sediul ANIP au fost reduse, sens în care pot fi amintite:

- ✓ vizita unei delegații a organizației "International Justice Mission";
- ✓ vizita delegației aferente Direcției de Siguranță și Contra-terorism, din cadrul Serviciilor Penitenciare și de Probațiune ale Coroanei al Marii Britanii;
- ✓ vizita de lucru a domnului Ola HENRIKSON, Director Regional al Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM);
- ✓ vizita de lucru a delegației poliției naționale din Turcia.

Monitorizarea României cu privire la implementarea Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva Traficului de Ființe Umane - runda a 3-a de evaluare

În perioada 02-06 martie 2020 a avut loc vizita de lucru a experților GRETA din cadrul celei de-a treia runde de evaluare a României cu privire la măsurile întreprinse pentru implementarea Convenției Consiliului Europei de acțiune împotriva traficului de ființe umane ("Convenția de la Varșovia").

Conform procedurii de lucru, grupul de experți a avut o serie de întâlniri cu reprezentanți ai autorităților publice cu atribuții în diferitele domenii antitrafic.

Raportul Grupului de Experți a fost finalizat în anul 2021, fiind emise noi Recomandări statului român pentru aducerea la îndeplinire a aplicării Convenției CoE.

8. Proiecte cu finanțare externă

8.1. Proiecte cu finanțare externă în domeniul traficului de persoane sau în domenii conexe

✓ Proiectul **ROFSIP2016OS5A10P02** „**Reducerea amplitudinii traficului de persoane printr-o mai bună informare a cetățenilor**”

ANITP a implementat la nivel național, pe o perioadă de 41 de luni (iunie 2017 - noiembrie 2020), proiectul ROFSIP2016OS5A10P02 „Reducerea amplitudinii traficului de persoane printr-o mai bună informare a cetățenilor”, finanțat prin Fondul pentru Securitate Internă, Componenta pentru Cooperare Polițienească. Ca scop principal, proiectul a fost gândit și planificat să conducă la creșterea gradului de informare și conștientizare a grupurilor de risc identificate dar și a populației în ansamblu cu privire la implicațiile traficului de persoane.

Proiectul a vizat atât reducerea cererii cât și a ofertei și a abordat principalele forme de exploatare în cadrul traficului. În acest sens, a fost prevăzută implementarea unui număr de 3 campanii de prevenire adresate exploatării prin muncă, exploatării sexuale și exploatării prin cerșetorie.

Cele 3 campanii de prevenire au fost următoarele:

- **Cunoaște-ți drepturile! Respectă-ți obligațiile!** - campanie de prevenire a traficului de persoane în scopul exploatării prin muncă;
- **Distruge zidul indiferenței! Traficul de persoane poate fi prevenit.** – campanie de prevenire a traficului de persoane în scopul exploatării sexuale;
- **Dă-i libertate! Nu-i plăti exploatarea!** - campanie de prevenire a traficului de persoane în scopul exploatării prin cerșetorie

Astfel, la finalul celor 41 de luni de implementare a proiectului, au fost atinse următoarele rezultate:

- 136 de mese rotunde cu participanți din rândul instituțiilor cu atribuții în prevenirea și combaterea traficului de persoane și al asistenței și protecției acordate victimelor;
- peste 4.000 de activități de prevenire desfășurate în peste 3600 de locații, precum: unități de învățământ, centre de plasament, instituții publice, tabere școlare, târguri de joburi, gări/aeroporturi etc.;
- peste 200.000 de materiale informativ-preventive realizate, dintre care 7.850 distribuite cetățenilor români din străinătate prin intermediul MAE, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni și Asociația INCA România;
- peste 250.000 de beneficiari direcți din cadrul grupurilor țintă: minori cu vârste între 8 și 18 ani, cadre didactice, specialiști în domeniul luptei antitrafic, reprezentanți mass-media, publicul larg;
- 34 de panouri publicitare la nivel național, în 15 municipii ale țării, pe o durată de 60 zile;
- peste 74.000 de aprecieri, distribuirii, comentarii și accesări înregistrate pe paginile de Facebook ale ANITP;
- peste 1.400 de apariții în presa scrisă, audiovizuală și on-line;
- peste 498.500 utilizatori unici, impact global înregistrat pe paginile de Facebook ale ANITP;
- peste 17.000 de vizualizări ale materialelor video pe platforma YouTube.

✓ **Proiectul ROFSIP2016OS6A15P01 „SISPOL 2”**

Proiectul este finanțat prin *Fondul pentru Securitate Internă*, Componenta pentru Cooperare Polițienească, iar obiectivul general al acestuia vizează **asigurarea securității, performanței și disponibilității sistemului informatic al Poliției Române în scopul creșterii capacității de stocare și de transmitere a datelor, concomitent cu asigurarea disponibilității sistemelor care gestionează informații de interes polițienesc.**

Astfel, proiectul vizează asigurarea suportului IT&C necesar eficientizării fluxurilor de lucru operaționale ale Poliției Române. Însă, prin acest proiect ANITP a reconfigurat sistemul integrat de monitorizare și evidență a victimelor traficului de persoane.

Pe parcursul anului 2020, specialiștii ANITP au elaborat indicatorii de măsurare a traficului de persoane, din perspectiva victimologică, a fluxurilor de date și variabilelor prin intermediul cărora măsurarea fenomenului traficului de persoane din perspectivă victimologică va fi mai rapidă, asigurând fidelitatea și validitatea datelor. Noua aplicație informatică va putea oferi informații integrate și individualizate privind procesul de trafic și exploatare alături de cel al repatrierii, referirii spre asistență, serviciile de asistență și protecție a victimelor, pentru fiecare victimă în parte. Instrumentul va sprijini îndeaproape procesul de monitorizare atât a situației victimelor traficului de persoane cât și a procesului de sprijin și va contribui la fundamentarea, evaluarea și propunerea celor mai adecvate servicii de asistență în raport cu profilul socio-demografic al victimelor, al formelor de exploatare și altele.

✓ **Proiectul predefinit “PDP1 -Îmbunătățirea sistemului național de azil și migrație”**

Este implementat de către Inspectoratul General pentru Imigrări, în calitate de promotor de proiect pe o perioadă de **60 de luni** și finanțat prin Programul Afaceri Interne – Aria de cooperare azil – migrație din cadrul **Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2020**.

Proiectul are ca parteneri:

- Direcția de Imigrări din Norvegia;
- Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;
- Academia de poliție “Alexandru Ioan Cuza” București;
- Serviciul Român de Informații.

Agencia Națională Împotriva Traficului de Persoane, în calitate de **partener național de proiect**, asigură implicarea reprezentanților săi în cadrul sesiunilor de pregătire în domeniul migrației și azilului și susținerea unor teme pe domeniul de competență (6 sesiuni la nivel teritorial și 2 sesiuni la nivel central, ce includ și prezentarea aspectelor privind definirea generală a traficului de persoane, identificarea, referirea cazurilor și asistența acordată victimelor traficului, precum și aspecte legate de consecințele psihologice ale victimizării prin trafic), respectiv prin implicarea în schimbul de experiență și bune practici și alte state membre care s-au confruntat cu un aflux masiv de migranți pe teritoriul lor.

✓ **Proiectul "PDP2 - Întărirea capacității naționale în domeniul cooperării polițienești internaționale și combaterea infracționalității"**

Proiectul, finanțat prin **Mecanismul Financiar Norvegian, Programul Afaceri Interne – cooperare polițienească internațională și combaterea criminalității** și implementat pe o perioadă de **48 luni**, are drept scop consolidarea cooperării polițienești dintre Norvegia și România, prin dezvoltarea capacităților naționale în lupta criminalității itinerante, a traficului de persoane și a infracțiunilor economice și identificarea indivizilor.

Partenerii proiectului sunt:

- Inspectoratul General al Poliției Române,
- Serviciul Național al Investigațiilor Criminale din Norvegia,
- Universitatea pentru Știință și Tehnologie- Norvegia,
- Districtul Poliției din Oslo, Districtul Poliției din Sud-Vest,
- Autoritatea Națională pentru Investigații și Incriminarea Infracțiunilor Economice și de Mediu- Norvegia,
- Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP).

Proiectul abordează trei componente principale, legate de domeniile programului:

A1. Consolidarea cooperării polițienești între Norvegia și România și capacitățile naționale în combaterea traficului de persoane și a criminalității itinerante.

A2. Combaterea spălării banilor și a infracțiunilor economice la nivel național.

A3. Îmbunătățirea eficacității sistemului de poliție și a performanței acestuia în domeniul identificării și schimbului de date dactiloscopice.

În cadrul primei componente, ANITP, în calitate de partener, va implementa, începând cu anul 2021, **o campanie de prevenire în domeniul traficului de persoane, care se va desfășura în mediul on-line** și care vizează cetățenii români cu risc de a fi victime ale traficului de persoane, având ca scop informarea și educarea acestora cu privire la riscurile la care se expun dacă acceptă ofertele care i-ar putea pune în situația de a fi traficați.

✓ **Proiectul "Consolidarea răspunsului proactiv al justiției penale față de traficul de persoane din România"**

Pentru abordarea priorităților de programare pentru România din Raportul anual privind traficul de persoane al Departamentului de Stat al SUA (TIP REPORT 2019), **International Justice Mission (IJM)** a propus în anul 2020 o colaborare alături de Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, DCCO și DIICOT prin implementarea proiectului *"Consolidarea răspunsului proactiv al justiției penale față de traficul de persoane din România"*.

Prin proiectul propus, finanțat de către Departamentul de Stat al SUA, pe o durată de **24 de luni**, IJM își propune să **sprijine actorii implicați în abordarea cazurilor de trafic într-o manieră multidisciplinară, centrată pe victimă**.

Acest lucru va fi realizat începând cu anul 2021, prin colaborarea ANITP, DCCO și DIICOT, pentru atingerea următoarelor obiective:

- *Obiectiv 1:* Consolidarea capacității actorilor de a utiliza tehnici multidisciplinare sensibile față de victimă, pentru identificarea, investigarea și urmărirea penală a cazurilor de TIP.
- *Obiectiv 2:* Promovarea unor lideri guvernamentali și a unor lideri de opinie cheie care să aibă ca scop consolidarea politicilor pentru protecția și compensarea victimelor și care vor sprijini finanțarea pentru strategia națională/ planurile de acțiune.
- *Obiectiv 3:* Consolidarea calității furnizării de servicii sociale esențiale regionale, prin creșterea coordonării între furnizorii de servicii din prima linie precum și îmbunătățirea abordărilor informate despre traumă.

✓ În cursul anului 2020 a fost finalizat proiectul WESTEROS - ISFP-2017-AG-THBX- 815267, având ca obiectiv „Întărirea capacității de combatere a traficului de persoane și a produselor acestei infracțiuni prin investigații financiare avansate”, pe linia de finanțare a Comisiei Europene – ISF POLICE – Trafic de ființe umane, cu un buget total de 313.396 euro. Proiectul, implementat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și DIICOT, în parteneriat cu Ministerul de Interne din Austria (Bundesministerium fuer Inneres BMI) și Parchetul General al Olandei (Openbaar Ministerie - College van Procureurs Generaal OM) a fost demarat în luna februarie 2019 cu un workshop internațional cu tema „Schimbului de bune practici în domeniul investigării și urmăririi penale a traficului de ființe umane”, desfășurat în perioada 12-15 februarie 2019 la sediul central DIICOT, la care au participat 34 de procurori, ofițeri de poliție, analiști, investigatori financiari din România, Austria, Olanda, Croația, Italia, Franța și Belgia. În cadrul acestui proiect s-a finalizat studiul „**Mapping study of the EU MS institutions in charge with combating human trafficking and best practices on financial investigation**”, realizat de un expert extern, privind cartografierea instituțiilor statelor membre ale Uniunii Europene responsabile de combaterea traficului de persoane și bune practici de investigare financiară. Studiul a fost promovat în cadrul conferinței de închidere a proiectului, care a avut loc la data de 29 octombrie 2020. De asemenea, în primul semestru al anului 2020 au fost organizate, la sediul DIICOT, cursuri de formare a formatorilor privind tehnici de audiere a victimelor și suspectilor.

✓ **Propunerea de proiect "WESTEROS 2 - Continuarea consolidării luptei împotriva traficului de ființe umane, concentrându-se pe prevenirea, cooperarea și recuperarea produselor infracționale"**

Proiectul continuă și dezvoltă rezultatele proiectului anterior WESTEROS ISFP-2017-AG-THBX-815267 și are ca principal scop facilitarea și îmbunătățirea schimbului de cunoștințe la nivel strategic, operațional și de politici publice între partenerii proiectului în domeniul combaterii traficului de persoane. Propunerea

a fost depusă în cadrul apelului de proiecte *Joint Action against Trafficking in Human Beings addressing the Culture of Impunity* (RO: *Acțiune Comună Împotriva Traficului de Persoane prin adresarea Culturii Impunității*)– ISFP–2019–AG–THB, fiind propusă spre finanțare de către Comisia Europeană în luna noiembrie a anului 2020.

Aplicantul în cadrul acestei inițiative este **Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**, iar partenerii sunt:

- Agenția Națională de administrare a bunurilor indisponibilizate;
- Poliția Federală din Belgia;
- KRAJOWA SZKOLA SADOWNICTWA I PROKURATORY (RO: Școala Națională de Justiție și procuratură) Polonia;
- Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane.

Proiectul își propune următoarele obiective:

Obiectivul 1: Îmbunătățirea capacității instituțiilor de a investiga și trimite în judecată cazurile de trafic de persoane

Activități:

- 6 sesiuni de cursuri de formare specializate pentru 144 procurori, judecători și polițiști din cele 3 țări partenere în domeniul managementului cazurilor complexe de trafic de persoane, limitelor urmăririi penale în cazurile internaționale de trafic de persoane, precum și în domeniul tehnicilor de audiere a victimelor traficului de persoane.
- Realizarea a trei ghiduri pentru practicienii din domeniul combaterii traficului de persoane, axate pe tehnici investigative, metodologii operative și practică judiciară relevantă.

Obiectivul 2: Îmbunătățirea capacității în domeniul investigațiilor financiare prin organizarea de formare specializată pentru instituțiile din cele 3 țări partenere.

Activități:

- Două sesiuni de cursuri în domeniul investigațiilor financiare și recuperării bunurilor în cauzele de trafic de persoane pentru 50 procurori, judecători și polițiști.

Obiectivul 3: Scăderea cererii de servicii în domeniul traficului de persoane prin dezvoltarea unei teorii a schimbării în comportamentul publicului.

Activități:

- Dezvoltarea unei campanii de prevenire și sensibilizare, atât on-line cât și outdoor, care vizează scăderea cererii pentru serviciile oferite de victimele traficului de persoane

ANITP va derula, în calitate de partener, în cadrul propunerii mai sus menționate **o campanie de conștientizare axată pe 2 componente – on-line și externă (outdoor)**, astfel:

- ☞ Componenta on-line presupune dezvoltarea unei campanii prin diverse rețele sociale (Facebook, Youtube etc.) care are ca scop descurajarea cererii care favorizează traficul de ființe umane prin promovarea unor materiale informativ-preventive elaborate în acest scop (video, imagini și mesaje sugestive);
- ☞ Componenta externă va conține dezvoltarea și diseminarea materialelor de campanie grupurilor țintă în mediul fizic.

✓ **Propunerea de proiect “ProActiv: Detectarea și notificarea cazurilor de trafic de persoane în comunitate”**

A fost depusă spre finanțare în anul 2020, de către Asociația eLiberare, în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian, cu scopul creșterii gradului de informare și conștientizare față de fenomenul traficului de persoane în rândul cetățenilor, precum și a capacității de detectare și notificare a cazurilor de trafic de persoane și identificarea proactivă în rândul autorităților și actorilor cheie din comunitate.

În cadrul proiectului se vor derula în perioada februarie 2021 – septembrie 2021, următoarele activități:

- studiu pentru a evalua percepția cetățenilor asupra victimelor traficului de persoane și cea a actorilor din comunitate implicați în identificarea și referirea cazurilor de trafic de persoane;
- campanie națională de informare și conștientizare pe tema traficului de persoane;
- centrul de informare și asistență în detectarea și notificarea de cazuri de victime ale traficului de persoane;
- organizare de sesiuni de formare pentru polițiști, magistrați și procurori, asistenți sociali și personal medical;
- campanie de advocacy pentru introducerea unui nou Mecanism de Identificare și Referire, care să includă identificarea proactivă;
- sesiuni de formare pentru membrii echipei în Tehnici de Advocacy și în comunicare externă.

ANITP, în calitate de partener, va contribui începând cu anul 2021 la activitățile de informare și comunicare, prin implicarea în promovarea campaniei de informare și conștientizare în rândul cetățenilor asupra fenomenului traficului de persoane și asupra efectelor stigmatizării victimelor traficului de persoane. De asemenea, va prelua mesajele de comunicare și va sprijini promotorul în promovarea mesajelor în toate mediile de comunicare on-line, presă etc. ANITP va participa prin desemnarea de reprezentanți la sesiunile de instruire, pentru polițiști, pentru magistrați și procurori, pentru asistenți sociali și pentru personalul medical.

9. Traficul de persoane în Diaspora română

9.1. Studiu de caz: Spania

Spania a fost a 4-a destinație externă, după Marea Britanie, Germania și Italia, pentru victimele traficului de persoane originare din România în anul 2020.

Victime ale traficului de persoane identificate și înregistrate de sistemul român antitrafic
Sistemul Integrat de Monitorizare și Evaluare a Victimelor (SIMEV) este aplicația de monitorizare a situației victimelor traficului de persoane în care sunt înregistrate victimele notificate sistemului românesc antitrafic. Conform informațiilor din SIMEV, în anul 2020, 33 de victime de cetățenie română înregistrate au fost exploatate pe teritoriul Spaniei, cu 33% mai puține victime decât în 2019 (49 de victime de cetățenie română exploatate în Spania). Majoritatea acestor victime au fost persoane adulte, de gen feminin. 28 de victime au avut destinație unică Spania, în timp ce 5 victime au fost traficate și în alte state precum Marea Britanie, Germania, Franța, Elveția, Austria sau chiar în traficul intern. 17 victime au fost exploatate sexual în spații precum hotelurile sau cluburile ori pentru practicarea prostituției pe stradă, în timp ce 16 victime au fost exploatate prin muncă, în special în sectorul agriculturii iar 3 victime au fost exploatate în domeniul HORECA. 24 dintre cele 33 de victime au fost identificate de către autorități din România în timp ce pentru restul, cu privire la care au fost notificate autoritățile române, identificarea a fost realizată de către autorități din Spania sau de către autorități din Germania, Franța, Elveția.

Victime ale traficului de persoane identificate și înregistrate de sistemul spaniol antitrafic

Conform datelor transmise către ANITP de poliția spaniolă³² prin atașaii de afaceri interne, referitoare la incidența traficului de persoane cu cetățeni români în Spania, numărul total al victimelor de cetățenie română înregistrate de sistemul spaniol antitrafic în anul 2020 a fost de 67, dintre care 15 victime exploatate sexual, 49 de victime exploatate prin muncă și 3 victime exploatate pentru căsătorii de conveniență. Majoritatea victimelor, ca și în cazul victimelor înregistrate de sistemul românesc au fost de gen feminin.

Diferențele din raportările statistice, analizate alături de partenerii spanioli, își au originea în sistemele diferite de cuantificare a victimelor și a faptului că aceste date sunt transmise autorităților române numai în cazul în care apare necesitatea cooperării bilaterale (investigații, repatrieri, asistență victime).

³² Răspunsul autorităților spaniole la solicitarea ANITP

9.2. Studiu de caz Italia

Italia, este a 3-a destinație externă cunoscută pentru exploatarea victimelor de cetățenie română, după Marea Britanie și Germania, fiind unul din statele tradiționale de destinație ale traficului de persoane din România.

Victime ale traficului de persoane identificate și înregistrate de sistemul român antitrafic
Conform SIMEV, în Italia au fost înregistrate 42 de victime de cetățenie română, exploatate prin diferite forme, cele mai multe prin exploatare sexuală. 38 dintre aceste victime au avut destinație unică Italia, în timp ce alte 4 victime au fost traficate și către alte destinații precum Portugalia, Germania, Belgia, Elveția, Marea Britanie, Austria sau în traficul intern. Din cele 42 de victime referite sistemului românesc și exploatate în Italia, 38 au fost persoane de gen feminin (dintre care 7 minore) iar 4 au fost de gen masculin (dintre care 2 minore). Victimele de gen feminin au fost exploatate cu precădere prin obligarea la practicarea prostituției (32 de victime), într-un număr mai mic prin obligarea la cerșetorie (5 victime), în timp ce victimele de gen masculin au fost în general exploatate pentru obligarea la muncă ori la practicarea cerșetoriei.

Victime ale traficului de persoane identificate și înregistrate de sistemul italian antitrafic
Conform datelor privind traficul de persoane și exploatarea victimelor în Italia³³, numărul victimelor de cetățenie română identificate în anul 2020, a fost de 4, în scădere față de anul anterior, dintre care 3 victime ale infracțiunii prevăzute de art. 600 din Codul Penal Italian, "aducerea sau menținerea în stare de sclavie sau servitute", și o victimă a infracțiunii prevăzute de art.601 Codul Penal Italian "traficul de persoane".

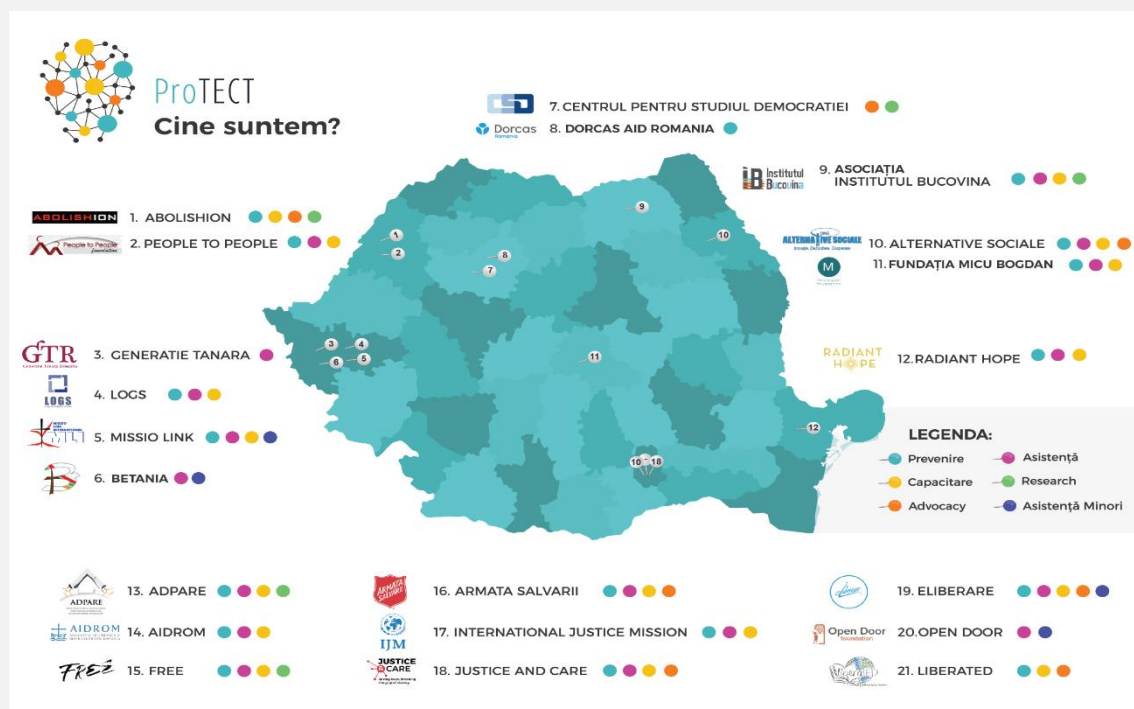
Se constată o situație diametral opusă față de cea pe relația cu Spania, ceea ce reliefează, încă o dată, diferențele și provocările existente, în plan european, cu privire la identificarea, cuantificarea, raportarea victimelor și diagnoza acurată a traficului de persoane.

³³ Traficul de persoane în Italia-FOCUS, Ministerul de Interne, Departamentul de Siguranță Publică, Direcția Centrală A Poliției Judiciare, Serviciul Analize Criminale, Roma, martie 2021.

10. Implicarea societății civile în lupta antitrafic - activitatea organizațiilor neguvernamentale

10.1. Prezentarea organizațiilor membre ProTECT și ale principalelor direcții de acțiune și interes

Acest capitol oferă o prezentare a organizațiilor active în domeniul luptei împotriva traficului de persoane, reunite în cadrul platformei ProTECT, a principalelor lor realizări, inițiative, provocări și îngrijorări, în anul 2020. Informațiile prezentate sunt obținute prin consultarea individuală a fiecărei organizații precum și a resurselor interne ale platformei, iar scopul acestui demers este acela de a face cunoscută unui public mai larg profilul și activitatea membrilor platformei³⁴, precum și a rolului deosebit de important pe care organizațiile neguvernamentale îl au în angrenajul antitrafic.

10.1.1. ProTECT: Misiune, Viziune, Principii

³⁴ Adresa de contact pentru cei care doresc să se alăture ca membri, parteneri sau susținători ai platformei ProTECT sau, în egală măsură, pentru cei care doresc să se documenteze asupra fenomenului traficului de persoane și a provocărilor complexe cu care se confruntă cei care lucrează direct, constant și consecvent pentru eradicarea acestuia, este secretariat@traficdepersoane.ro.

21 dintre cele mai active organizații care luptă împotriva traficului de persoane s-au constituit în anul 2020 în platforma de colaborare ProTECT, cu scopul principal de a oferi tuturor celor care contribuie la prevenirea și combaterea acestui fenomen un instrument de lucru participativ și axat pe rezultate.

ProTECT este o platformă de organizații care acționează ca factor catalizator și centru de resurse pentru membrii săi și alte entități cu scopuri similare, astfel încât acestea să colaboreze într-un mod eficient în prevenire, protecție, asistența victimelor, proceduri penale, civile, lobby și advocacy pentru inițiative cu un impact mai mare în lupta împotriva traficului de persoane.

Viziunea ProTECT este eradicarea fenomenului traficului de persoane și al sclaviei moderne în România și în afara țării.

Principii de acțiune ale Platformei ProTECT:

1. Sclavia și traficul de persoane sunt încălcări grave ale drepturilor omului cauzate de o mare varietate de factori: exploatarea economică și sexuală, dezechilibrele de putere care perpetuează marginalizarea grupurilor defavorizate, inechitățile de gen, guvernarea ineficientă, legile și standardele inadecvate sau aplicarea defectuoasă a legilor și standardelor.

2. Încetarea sclaviei și a traficului de persoane necesită respectarea principiilor statului de drept - crearea unui mediu care să sprijine nu numai urmărirea penală, ci și reforma sistemului de justiție, reforma legilor și a politicilor publice din domeniu, punerea în aplicare a legilor, creșterea și eficientizarea monitorizării aplicării legilor, putere socială și economică și inițiative care includ măsuri preventive care urmăresc să abordeze cauzele profunde ale sclaviei și ale traficului de persoane.

3. Sclavia și traficul de persoane sunt infracțiuni grave și cei responsabili pentru aceste infracțiuni ar trebui să fie urmăriți în măsura maximă a legii, în conformitate cu standardele internaționale, inclusiv protecția și respectarea victimelor. Pedepsele conform Codului Penal ar trebui monitorizate și ajustate în funcție de gravitatea faptelor.

4. Victimele și supraviețuitorii, precum și persoanele aflate încă în situații de exploatare, nu ar trebui niciodată tratate drept infractori; arestați, învinuiți sau pedepsiți pentru victimizarea lor; sau supuse repatrierii forțate, indiferent de vârsta, sexul, naționalitatea sau statutul documentat al acestora.

5. Victimelor și supraviețuitorilor, precum și persoanelor aflate încă în situații de exploatare, ar trebui să li se ofere cele mai bune oportunități pentru a-și recăpăta independența, inclusiv măsuri de protecție împotriva represaliilor și retrafficării; reprezentare legală, redresare și despăgubire; educație; angajare; sprijin pentru procesarea traumelor; acces la îngrijiri medicale, cazare în spații sigure.

6. ProTECT prioritizează fiecare caz de trafic de persoane, indiferent de formă. Susține o atenție adecvată, bazată pe nevoi, servicii specializate acordate tuturor victimelor și supraviețuitorilor, precum și persoanelor aflate încă în situații de exploatare și grupuri vulnerabile.

7. Corporațiile și companiile în general sunt responsabile pentru rolul lor în facilitarea sclaviei și a traficului de persoane. Acestea, împreună cu guvernele, angajatorii, subcontractorii și recrutorii de forță de muncă trebuie să respecte standardele internaționale de bază ale muncii și să respecte drepturile lucrătorilor, pentru a elimina din lanțurile de aprovizionare orice asociere cu sclavia, traficul de persoane și alte forme de exploatare severă a muncii și pentru a asigura remedierea acestor abuzuri, nu redirecționarea lanțului de aprovizionare.

8. Programele care vizează scoaterea oamenilor din sclavie, prin propriile lor eforturi organizate sau prin scoaterea din exploatare, ar trebui să fie holistice și ar trebui să încorporeze strategii realiste care să permită victimelor și / sau supraviețuitorilor să se mențină în libertate.

9. ProTECT sprijină și se angajează să obțină și să comunice publicului informații fiabile care transmit realitățile sclaviei și traficului de persoane. Vocile victimelor și ale supraviețuitorilor, precum și ale persoanelor aflate încă în situații de exploatare, vor sta la baza comunicărilor ProTECT, iar ProTECT se angajează să amplifice aceste voci. ProTECT promovează în interiorul Platformei respectarea demnității umane. Știrile false, senzaționalismul, expunerea și lipsa de respect pentru demnitatea și intimitatea tuturor victimelor și supraviețuitorilor, precum și a persoanelor aflate încă în situații de exploatare, nu sunt tolerate în cadrul Platformei.

10. Membrii ProTECT deserveșc într-un mod nediscriminatoriu toate victimele traficului de persoane, indiferent de tipul de exploatare la care au fost supuse, persoanele aflate pe calea lor spre reintegrare, persoanele care se identifică ca supraviețuitori ai traficului și exploatării oamenilor, populații vulnerabile, beneficiari sau clienți ai serviciilor sociale, precum și a tinerilor și a populației generale.

10.1.2. Membrii ProTECT

- ***Abolishion***

Abolishion a apărut ca răspuns la nevoia de a deștrutura sistemele care țin persoanele în sclavie sexuală. Viziunea Abolishion este o lume în care dreptul fundamental la libertate nu poate fie vândut celui care licitează mai mult și urmărește această viziune prin:

- programe de prevenire și conștientizare chiar în locurile unde se întâmplă traficul de persoane;
- sesiuni de formare pentru profesioniști dedicate identificării victimelor și îmbunătățirii asistenței;
- micșorarea timpului de răspuns în cazurile de trafic de persoane;

- cercetarea modului de operare al traficantilor, offline și on-line, pentru a combate fenomenul și pentru a dezvolta programe mai eficiente de prevenire.

Începând cu anul 2013 și până în prezent Abolishion a oferit servicii directe către 11,694 de beneficiari.

- **ADPARE**

Misiunea ADPARE este aceea de a oferi servicii alternative de reintegrare pentru tinerii aflați în situații de risc. „O ființă umană este un univers”, aceasta este viziunea organizației care abordează fiecare caz individual, respectând unicitatea și complexitatea fiecărei persoane. Echipa ADPARE a promovat drepturile victimelor și a urmărit dezvoltarea colaborării cu alte instituții, atât la nivel național, cât și internațional.

- **AIDRom**

Asociația AIDRom a fost înființată în anul 1991 și este o platforma de dialog ecumenic între Bisericile din România și o instituție finanțatoare pentru dezvoltarea organizațiilor bisericesti și neguvernamentale. AIDRom dezvoltă proiecte pentru grupuri marginalizate: copii în situații de risc, persoane cu dizabilități, victime ale violenței domestice, victime ale traficului de ființe umane, șomeri, bătrâni, persoane dezavantajate economic, migranți, persoane cu HIV. Prin proiectul TOLERANT, AIDRom a înființat Rețeaua transnațională de integrare a femeilor victime ale traficului de ființe umane.

- **Armata Salvării România**

Armata Salvării (The Salvation Army) este o misiune creștină internațională cu o istorie de peste 150 de ani și o prezență în peste 130 de țări. În România are peste 20 de ani de activitate. Armata Salvării își desfășoară activitatea în 6 orașe: București, Ploiești, Craiova, Iași, Bacău și Buzău, prin proiecte sociale, educative, de consiliere psiho-socială și spirituală.

Acțiunile de prevenire și conștientizare a traficului de ființe umane, derulate în programe pentru copii, tineri, persoane care trăiesc în condiții vulnerabile, dar și prin colaborarea cu instituții locale, autorități și rețele internaționale, au schimbat direcția și au influențat viețile multor persoane de-a lungul anilor.

Prin strategia „Luptă pentru libertate” adoptată internațional, Armata Salvării își propune să obțină un răspuns puternic și durabil în privința Sclaviei Moderne și a Traficului de Ființe Umane în fiecare zonă, teritoriu, comandament și regiune unde își desfășoară activitatea.

- **Asociația "Generație Tânără (Unga-Liv)**

Asociația "Generație Tânără (Unga-Liv)" - GTR, activează în domeniul asistenței și protecției victimelor traficului de ființe umane, dar și pe componenta prevenirii traficului de persoane din anul 2001. Serviciile de asistență directă furnizate de către asociația GTR sunt adaptate nevoilor victimelor și au ca scop final reintegrarea acestora în societate.

- **Asociația Alternative Sociale**

Asociația Alternative Sociale este o organizație neguvernamentală înființată în anul 1997 care are ca misiune apărarea și promovarea drepturilor omului prin activități de prevenire, asistență, formare, cercetare și advocacy. În cei peste 20 de ani de activitate, organizația a asistat peste 38 de mii de beneficiari, a creat peste 45 de publicații de specialitate și a format peste 6000 de specialiști în cadrul a peste 100 de proiecte implementate cu succes în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului,

reformei sistemului de justiție din România, prevenirii și combaterii efectelor negative ale migrației (protecția victimelor traficului de persoane, a copiilor în risc de exploatare prin muncă, a copiilor rămași singuri acasă ca urmare a plecării părinților la muncă în străinătate, a copiilor și familiilor revenite în țară după o experiență eșuată de migrațiune, a resortisanților țărilor terțe), educație și economie socială.

- **Asociația Centrul Creștin Betania**

Asociația Centrul Creștin Betania desfășoară proiecte sociale de când a fost înființată în anul 1993. În prezent sunt înscrși în proiectele Betaniei în jur de 180 beneficiari, dintre care 7 femei din situație de prostituție și trafic de persoane, 90 de copii înscrși în proiectul afterschool de la Tărian, 20 de femei din comunitatea de etnie romă înscrise la Centrul Sukhar Tărian, 50 de persoane defavorizate social care sunt înscrise în proiectul o masă pe zi, 13 persoane care provin din centre de plasament înscrise la cursuri și activități de la sediul Asociației. Pe parcursul anilor au fost și alte proiecte sociale desfășurate, din care menționăm: cursuri de afterschool în Cheresig, Gepiu, casă de tranzit pentru beneficiari de la DGASPC Bihor.

Proiectul destinat ajutorării victimelor traficului de persoane/ femei care lucrează în prostituție și cele desfășurate în satul Tărian și satul Girișu de Criș sunt desfășurate în parteneriat cu Asociația Dorcas Aid România.

- **Asociația F.R.E.E - Femei Răscumpărate și Eliberate**

Asociația F.R.E.E are ca principal domeniu de activitate prevenirea și combaterea fenomenului de exploatare sexuală și trafic de persoane. Viziunea asociației este aceea de a vedea persoanele care au fost victime ale exploatării sexuale eliberate, vindecate în urma abuzurilor suferite și împuternicite în a construi viața pe care și-o doresc. În 2010 au început activitățile de outreach, cunoscând astfel nevoile femeilor implicate în prostituție, iar în 2013 s-a înființat Asociația F.R.E.E..

Principalele proiecte ale asociației sunt:

- Programul rezidențial "Casa Talita"- program de restaurare și reintegrare socio-profesională pentru femeile victime ale exploatării sexuale;
- "Outreach indoor, outdoor and on-line" – formarea și consolidarea unor relații de sprijin pentru femeile implicate în industria sexuală;
- "Centru de zi" – program social destinat persoanelor implicate în prostituție cu risc de exploatare sexuală.

- **Asociația Institutul pentru Parteneriat Social Bucovina**

Asociația Institutul pentru Parteneriat Social Bucovina este furnizor de servicii sociale licențiate de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale conform noilor standarde de calitate. Serviciul social "Centrul de incluziune socială - Servicii de asistență comunitară prin intermediul cărora oferă activități de asistență socială are ca obiectiv reabilitarea și reintegrarea socială a beneficiarilor serviciului.

În prezent, asociația are în desfășurare proiecte cu finanțare europeană care sprijină integrarea persoanelor dezavantajate pe piața muncii, prin intermediul unui set complex de măsuri integrate de ocupare precum servicii de informare și consiliere, cursuri de formare profesională, mediere și plasare pe piața muncii.

- **Asociația IZA**

Asociația Iza are ca misiune asistarea victimelor traficului de persoane care trăiesc în condiții de vulnerabilitate. Asociația își desfășoară activitatea în București și în Tulcea.

În Tulcea sunt desfășurate programe de prevenire, în special în rândul minorelor care locuiesc în apartamente sociale și în centrele DGASPC, prin sesiuni de mentorat, asistență vocațională și deschiderea de oportunități.

În București, proiectele principale sunt de construcție și renovare de locuințe pentru victimele traficului de persoane.

- **Centrul pentru Studiul Democrației**

Centrul pentru Studiul Democrației (CSD) este un think-tank înființat în anul 2006 în cadrul Departamentului de Științe Politice, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, în cadrul căreia funcționează ca centru de cercetare acreditat. CSD a dezvoltat, de-a lungul timpului, proiecte de cercetare și analize cu precădere din perspectivă comparată, cu o importantă componentă aplicată, pe teme ca: democratizare, migrație, etnicitate, educație civică, drepturile omului, design instituțional sau comportament electoral. Centrul colaborează cu instituții guvernamentale și neguvernamentale ca resursă de cercetare, monitorizare și evaluare a inițiativelor de politici publice.

- **Dorcas Aid România**

Dorcas Aid România este o organizație creștină care are misiunea de a produce o schimbare de durată pentru cei care trăiesc în sărăcie, sunt marginalizați sau au dificultăți, indiferent de rasă, sex, religie și naționalitate. Dorcas susține și împuternicește oamenii să se dezvolte prin facilitarea accesului la servicii de bază, cu o demnitate restaurată, o capacitate de a face față șocurilor și într-un context de comunități puternice, cu o atenție la cei marginalizați și fără discriminare.

Scopul general al organizației este acela de a forma parteneriate cu alte entități interesate (la nivel local, național și internațional) pentru a contribui la un impact crescut și pe termen lung în ceea ce privește dezvoltarea persoanelor și comunităților vulnerabile.

- **eLiberare**

Asociația eLiberare a fost fondată în anul 2013 și are ca scop crearea unei mișcări sociale împotriva traficului de persoane și a exploatării sexuale în România. Asociația este concentrată asupra prevenirii traficului de persoane în România și asupra capacității cetățenilor și actorilor-cheie în detectarea și notificarea de cazuri de trafic de persoane. Până în prezent, prin programele asociației au fost informați peste 750.000 elevi asupra pericolelor traficului de persoane - soluție digitalizată oferită de Asociația eLiberare în parteneriat cu Ministerul Educației, prin care profesorii descarcă un plan de lecție și materialele necesare pentru a ține prezentări pe prevenire. De asemenea, un estimativ de peste 200.000 de persoane au conștientizat pericolele asociate traficului de persoane, în campanii precum <https://banipebune.ro/> , <https://www.untoldsecrets.ro/truth/>, www.munca.info .

eLiberare a derulat totodată sesiuni de formare pentru detectarea și notificarea cazurilor de trafic și asistență bazată pe înțelegerea traumei pentru 832 de asistenți sociali, 327 preoți, 39 inspectori de muncă,

126 de polițiști și viitori polițiști, 265 lucrători comunitari și persoane care lucrează în ONG-uri sociale. De asemenea a acordat constant sprijin pentru Centrele rezidențiale care adăpostesc victimele traficului de persoane și a lansat prima revistă a supraviețuitorilor traficului de persoane.

- **Fundația Micu Bogdan**

Activitatea Fundației Micu Bogdan a început în anul 2014, la inițiativa unui grup de voluntari care luptă împotriva traficului de persoane în România. Fondatorul Micu Bogdan, un antreprenor internațional în domeniul energiei regenerabile a depus multă energie și a finanțat înființarea de echipe locale de sprijin și adăposturi pentru victimele traficului de persoane.

Fundația Micu Bogdan lucrează pentru reintegrarea victimelor traficului de persoane în societate. Scopul este de a îmbunătăți calitatea vieții victimelor și oferirea unei game complete de servicii de asistență socială. Programele și proiectele fundației constau în organizarea și promovarea acțiunilor de conștientizare și prevenire prin activități educaționale desfășurate în școli și instituții, precum și sesiuni de formare pentru diferiți actori relevanți, polițiști, asistenți sociali.

- **Fundatia Missio Link International**

Fundația Missio Link International luptă din 2001 împotriva abuzului copilului și al traficului de persoane. Prin trei centre de tip rezidențial, licențiate, asigură protecție și asistență victimelor minore, mamei și copilului și derulează programe de incluziune socială a acestora, dar și de prevenire a exploatarea copilului și a traficului de persoane în comunități cu risc ridicat.

În cei 20 de ani, peste 149 de fete minore victime ale abuzului și traficului de persoane au fost salvate și asistate devenind independente. Cele trei centre rezidențiale asigură protecția și asistența a maxim 24 de fete minore/serie și 6 mame tinere (dintre care 75% minore) cu copiii lor între 0 și 3 ani. Anual, fundația asistă o medie de 500 de copii școlari și preșcolari cu risc ridicat de exploatare și trafic.

- **Fundația People to People (PtP)**

Fundația People to People este o organizație neguvernamentală activă în domeniul social încă din anul 1999, furnizor acreditat de servicii sociale, iar din anul 2009 este furnizor de servicii de asistență specializată pentru victimele traficului de persoane cu serviciu social licențiat- Centrul Restore - centrul pentru integrare/reintegrare pentru victimele traficului de persoane. Sunt activi în programe de prevenție (grupuri vulnerabile și în risc), educare și formare/training (pentru conștientizare, împuternicire și formare de specialiști sau alți lucrători pentru detectarea posibilelor victime ale traficului de persoane, precum și pentru asistența posibilelor victime) și aftercare (asistență directă) pentru victimele traficului de persoane. Abordarea este una holistică și integrativă - servicii de asistență socială - inclusiv sprijin pentru repatriere, medicală, rezidențială (cazare), educațională, profesională, vocațională și juridică (inclusiv asistență și reprezentare în instanță, precum și în fazele ulterioare existenței sentinței penale de punere în executare a sentinței). În cadrul acestui serviciu sunt sprijinite diferite categorii de persoane - bărbați/femei, adulți/minori indiferent de forma de trafic sau țara de exploatare.

Peste 300 de victime și supraviețuitori ai traficului de persoane identificate oficial au fost sprijinite de-a lungul timpului. Pe lângă acest serviciu PtP activează în domeniul dezvoltării comunitare prin educație - dezvoltând numeroase programe de educație formală și informală în zone și comunități vulnerabile

(precum Școala ProRoma Tinca - Școală privată socială, autorizată)-unde învață în mod oficial peste 200 de copii de grădiniță, învățământ primar și programe de tip "A doua Șansă". Programele de învățământ formal sunt completate de educația informală și remedială pentru tineri, programe de dezvoltare de abilități, educație parentală, dezvoltare de lideri locali.

- **Fundația Ușa Deschisă**

Fundația Ușa Deschisă (Open Door Foundation) oferă asistență în reintegrarea supraviețuitorilor traficului de persoane. În prezent fundația asistă 90 de supraviețuitori, atât în Centrul rezidențial, cât și fără rezidență. Centrul protejat funcționează din anul 2013 și în cadrul programului oferă asistență juridică completă, consiliere psihologică și terapie, adresarea imediată a nevoilor medicale, continuarea educației și pregătirii școlare, cursuri vocaționale, reinsertia socială și reintegrarea în comunitate.

Peste 85% dintre persoanele asistate de Fundație de-a lungul timpului sunt reintegrate în comunități, având independență socială și financiară, precum și stabilitate emoțională. Totodată, echipa legală a fundației a obținut succese în instanță în toate cazurile de trafic de persoane în care a reprezentat victime, obținând în unele situații sentințe maxime pentru țara noastră.

- **International Justice Mission - România**

International Justice Mission este o organizație care activează la nivel global și protejează oamenii aflați în sărăcie, de violență. Formează parteneriate cu autorități locale în 21 de birouri operaționale din 14 țări pentru a lupta împotriva traficului de persoane și sclaviei, a violenței împotriva femeilor și copiilor, precum și abuzului împotriva celor vulnerabili.

- **Justice and Care - România**

Misiunea Fundației Justice & Care România este aceea de a aduce laolaltă specialiști din toate domeniile care să lucreze împreună pentru a preveni traficul de persoane, pentru a proteja și asista victimele, pentru a ajuta la descoperirea și demontarea rețelelor de crimă organizată și pentru a declanșa schimbări sistemice în domeniu.

- **liberatED**

Viziunea liberatED este o lume în care indivizii sunt împuterniciți și liberi de pericolul traficului de persoane. liberatED luptă împotriva traficului de persoane și a injustiției. Organizația derulează o serie de proiecte și programe, precum un curriculum educațional dedicat prevenirii,- care reflectă Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, capacitează copiii din România împotriva traficului și abuzului și educă toți copiii astfel încât să se poată apăra și să-și susțină propriile drepturi și drepturile altora.

liberatED formează în același timp și profesioniști din diferite domenii să identifice potențiale victime ale traficului de persoane și să răspundă într-un mod rapid și potrivit. Împuternicește comunitățile prin educație - lucrează împreună în prevenire, organizează campanii și fac advocacy pentru a lupta pe anumite subiecte, politici publice și sisteme legate de traficul de persoane. Cresc nivelul de conștientizare prin crearea unui dialog asupra subiectului traficului de persoane și a altor teme conexe.

- **LOGS**

Grupul de Inițiative Sociale LOGS este o organizație stabilită în partea de vest a României, din 2019, care promovează integrarea grupurilor vulnerabile de migranți, luptă împotriva traficului de persoane și folosește educația ca mijloc de depășire a vulnerabilităților sociale. Membrii organizației sunt profesioniști din domeniu social și psihoterapie, formatori, refugiați și migranți stabiliți în România. În 2020 au asistat peste 1200 de refugiați și solicitanți de azil cu pachete de urgență (alimente, medicamente și îmbrăcăminte). Peste 300 de elevi minori au luat parte la activități de prevenire a traficului de persoane, dintre care 31 proveniți din centre de plasament și au oferit psihoterapie de lungă durată pentru 7 victime minore ale traficului de persoane referite de organizații partenere.

10.2. Direcții de acțiune ale platformei ProTECT

Membrii platformei ProTECT se reunesc în 5 grupuri de lucru:

- **Protecție și Asistență Specializată**

Dezvoltarea și susținerea sistemelor de protecție și asistență specializată specifice victimelor traficului de persoane.

- **Cercetare**

Cercetări și date statistice care să reflecte realitatea și o imagine clară asupra situației fenomenului traficului de persoane în România.

- **Prevenire, Educație și Formare**

Creșterea gradului de conștientizare și informare în rândul populației generale asupra subiectului traficului de persoane și capacitatea actorilor relevanți care pot avea un impact în acest domeniu.

- **Detectarea și Notificarea Cazurilor de Trafic de Persoane**

Creșterea capacității de detectare și notificare de cazuri de trafic în rândul actorilor formali, informali, dar și în rândul populației generale.

- **Politici Publice și Advocacy**

Un cadru legislativ coerent, standarde, proceduri și mecanisme care să vină în sprijinul victimei, a organizațiilor specializate și specialiștilor și care să ducă la reducerea fenomenului traficului de persoane.

10.3. Beneficiari ai serviciilor specializate înregistrați de organizațiile ProTECT în 2020

Beneficiari în centre rezidențiale (cu cazare)	41
Beneficiari în centre de zi	286
Beneficiari asistați în reintegrare și facilitare acces pe piața muncii	507
Persoane informate și prevenite în campanii	78 970

de informare și prevenire	
Beneficiari asistați pe parcursul procedurilor penale	21
Beneficiari asistați în procedura de repatriere	9
Beneficiari consiliați vocațional și psihologic	188

10.4. Principalele provocări în 2020

Contextul pandemic reprezintă principala provocare cu care organizațiile Platformei ProTECT s-au confruntat în anul 2020. Atât la nivel mondial, cât și național, efectele pandemiei asupra fenomenului traficului de persoane au fost semnificative, de la **creșterea vulnerabilităților și inegalităților și până la o mai dificilă raportare a cazurilor de trafic de persoane**. În acest context, o mare parte din organizații au semnalat necesitatea de adaptare rapidă, precum și schimbarea accelerată a destinației resurselor astfel încât să poată răspunde nevoilor generate de sporirea vulnerabilităților.

Un aspect important menționat de organizații a fost **impactul asupra accesului la finanțări în timpul pandemiei**, ceea ce a îngreunat oferirea serviciilor de asistență specializată pentru victime. Bazându-se în mare parte pe donatori privați și granturi, fără a exista fonduri publice destinate activității organizațiilor neguvernamentale din domeniu, pandemia de Covid-19 nu doar că a diminuat numărul celor care au contribuit financiar, ci a generat și creșteri ale costurilor serviciilor (teste Covid-19, materiale de igienă, achiziții de echipamente electronice pentru victime pentru a putea participa la activități educaționale sau legate de muncă). Regulile și restricțiile impuse (ex. carantinarea la locul de muncă) au favorizat un mediu în care mare parte din **personal a fost în risc de burnout și traumă vicariantă**, datorită volumului mare de muncă și a personalului limitat ca număr. O altă provocare însemnată a fost reprezentată de **accesul îngreunat la servicii dedicate victimelor sau persoanelor vulnerabile**. Totodată, **procesul de comunicare cu autoritățile sau actorii** relevanți în procesul de protejare a victimelor prezumate sau a celor identificate a reprezentat **o piedică în derularea activității**.

În procesul de asistență a victimelor, **imposibilitatea organizării întâlnirilor fizice cu beneficiarele** a reprezentat o problemă majoră des întâlnită. Nevoia de terapie nu a putut fi întotdeauna îndeplinită pe de-a întregul din cauza dificultății formării unei relații de încredere și colaborare între victimă și terapeut, multe întâlniri desfășurându-se în mediul on-line. În ceea ce privește **accesul la servicii medicale**, acesta **a fost îngreunat** din cauza schimbării priorităților în unitățile sanitare. Au existat și situații în care organizațiile au întâmpinat dificultăți în a se deplasa în comunitate, pentru a-și deservi beneficiarii în teren.

Reticența participanților de a lua parte la sesiuni de formare în mediul on-line a constituit o altă provocare însemnată. Activitatea în sine a presupus adaptarea materialelor de către organizatorii sesiunilor de

formare și totodată, pregătirea acestora astfel încât să prezinte interes, chiar dacă au fost livrate prin intermediul unui monitor.

10.5. Proiecte și bune practici ale membrilor ProTECT

În pofida unui an care a generat schimbări, organizațiile membre ProTECT au reușit să mențină și chiar să dezvolte proiecte și programe prin intermediul cărora să vină în sprijinul victimelor și totodată să contribuie la prevenirea traficului de persoane în rândul comunităților și a populației cu potențial de vulnerabilitate. Dintre acestea, prezentăm o selecție:

- **Casa Debora**, serviciu social licențiat de Ministerul Muncii ca centru specializat în asistența victimelor minore ale abuzului sever, inclusiv a traficului de persoane, aflat în gestiunea Missio Link International a fost spațiul sigur pentru multe dintre tinerele care s-au aflat în situații fără soluții.

- **"Cum să fii în siguranță pe Social Media"** este un program derulat în școli de către organizația Abolition, prin care se aduce un aport considerabil la conștientizarea copiilor cu privire la traficul de persoane și la pericolele la care se expun atunci când sunt pe internet. Nevoia informării și conștientizării pericolelor din mediul on-line, inclusiv exploatarea sexuală în mediul on-line, reprezintă o prioritate pentru întreaga Platformă, în contextul în care multe dintre activități au fost mutate în mediul on-line (școală, muncă, entertainment etc.)

- **Platformele munca.info și rezilienta.eu**, lansate în cursul anului 2020 de către Asociația eLiberare sunt exemple de cum organizațiile și-au adaptat mesajele în pandemie. Munca.info reprezintă un punct de informare disponibil non-stop prin intermediul căruia orice om care dorește să plece la muncă în străinătate găsește la un loc un pachet de resurse cu privire la drepturile lucrătorilor și o serie de date cu privire la salariul minim, zile de concediu legale, contacte ale instituțiilor cu abilități în piața muncii din toate statele Uniunii Europene. Nevoia acestei platforme a reieșit din realitatea sutelor de mii de oameni care și-au pierdut locurile de muncă în străinătate și au fost nevoiți să se întoarcă în țară. Aceștia au devenit mult mai vulnerabili în a accepta oferte prea bune pentru a fi adevărate sau locuri de muncă precare, din lipsa opțiunilor. Platforma rezilienta.eu a fost constituită ca un mijloc de analiză a nivelului în care activitățile cotidiene din pandemie ne impactează viața și a fost lansată la în perioada de lockdown mondial în 4 limbi diferite.

- liberatED a creat o **serie de materiale video** pe tema traficul de persoane care sunt adaptate limbajului copiilor. Acestea pot fi găsite pe canalul de Youtube al organizației.

- **ACASĂ** este un program de protecție și asistență pentru victimele traficului de persoane, implementat de ADPARE, care în anul 2020 a inclus cinci proiecte menite să acopere nevoile complexe ale victimelor traficului de persoane.

- **"Casa Talita"** și **Centrul de zi "Mărțișor"** gestionate de către Asociația FREE, prin intermediul cărora supraviețuitoare ale traficului de persoane sau persoane vulnerabile primesc suport psihologic. În același timp, peste 500 de persoane au fost sprijinite cu alimente și produse de igienă în timpul stării de urgență declarate pe teritoriul țării.

- Centrul Restore - serviciu social licențiat - serviciu integrat tip centru de zi și asistență în comunitate, furnizat de către Fundația People to People - și-a adaptat activitatea în perioada ultimului an concentrându-se intens pe deplasări în comunitate pentru acoperirea nevoilor de bază și menținerea echilibrului psiho-emoțional afectat de restricții. A continuat furnizarea de servicii de asistență integrată. Un aspect important în această perioadă a fost sprijinirea intensă a 2 mari comunități vulnerabile prin distribuirea de produse alimentare și de igienă pentru prevenirea riscurilor asociate, inclusiv exploatare.

10.6. Contribuție la elaborarea politicilor publice din domeniu

Organizațiile-membre ProTECT au contribuit cu experiență și expertiză acumulată de-a lungul anilor la elaborarea unor politici publice în domeniul traficului de persoane. Dintre acestea menționăm:

- Elaborarea Standardelor Minime de Calitate pentru serviciile destinate victimelor minore ale traficului de persoane, demers inițiat de ANDPDCA. Astfel, pentru prima dată, centrele care găzduiesc victime minore se pot raporta la standarde de calitate. Experiența dobândită în anii în care organizațiile membre au oferit servicii specializate pentru victimele minore a stat la baza sugestiilor și contribuțiilor transmise către autorități.

- Un alt demers important de advocacy în anul 2020 a fost corectarea Legii 217/2020 prin rectificarea erorii din Codul Penal care a modificat termenii de prescriere pentru infracțiunile de trafic de minori și pornografie infantilă. Acest demers a fost posibil datorită multor parteneri și actori instituționali care s-au mobilizat într-un timp foarte scurt și au reușit corectarea erorii.

- Dezvoltarea Mecanismului de căutare și identificare a copiilor dispăruți sau plecați voluntar din sistemul de protecție specială, prezumția fiind că ajung să fie victimele rețelelor de trafic. În acest sens ANDPDCA, împreună cu MAI, au semnat un protocol de colaborare și au instituit un mecanism de raportare la nivelul tuturor DGASPC-urilor. Sugestiile făcute de o parte din organizațiile membre ale Platformei ProTECT au fost pe baza feedback-ului primit la sesiunile de forme cu asistenții sociali și psihologii din DGASPC-urile din țară, dar și pe baza experienței de interacțiune cu instituțiile, în cazul asistenței directe acordate victimelor.

10.7. Sesiuni de formare și capacitate

În ceea ce privește sesiunile de formare și capacitate, acestea au cuprins o gamă largă de tematici adaptate pentru mai multe tipuri de grupuri-țintă. Dintre principalele categorii de participanți la traininguri enumerăm: asistenți sociali, profesori, agenți de poliție, preoți și comunități religioase, voluntari, elevi, studenți, oameni de afaceri, psihologi și lucrători care interacționează direct cu victime, reprezentanți a variate organizații neguvernamentale, părinți, personal medical, personalul HELPLINE-ului Agenției Naționale pentru Egalitate de Șanse și persoane vulnerabile. Numărul beneficiarilor direcți

instruiți pe parcursul anului 2020 s-a ridicat la **3979 de persoane**. Sesiunile au fost de informare și conștientizare asupra fenomenului traficului de persoane, detectarea și notificarea cazurilor de trafic de persoane, precum și înțelegerea impactului traumei asupra victimelor și asupra celor care lucrează cu victimele abuzurilor.

La fel ca toate celelalte activități derulate, și sesiunile de formare au fost adaptate, multe dintre acestea fiind susținute on-line. Ca aspecte pozitive, mulți dintre beneficiari s-au familiarizat cu instrumentele de comunicare on-line și au putut fi incluși în aceste formări un număr mai mare de beneficiari.

10.8. Schimbări generate de provocările anului 2020

Toate provocările cu care organizațiile ProTECT s-au confruntat în 2020 au generat și schimbări semnificative în modul în care și-au desfășurat activitatea. Organizațiile-membre menționează că sărăcia severă din comunitățile marginalizate în care activează s-a accentuat în perioada pandemiei, iar mutarea în on-line a campaniilor a scăzut semnificativ impactul în aceste comunități unde accesul la tehnologie este redus. Digitalizarea rapidă a unor servicii constituie un aspect pozitiv menționat adesea de membrii platformei, dar dificultatea cu care instituțiile publice s-au adaptat a îngreunat mult furnizarea unor servicii publice de care a depins activitatea cu beneficiarii. Sesiuni de terapie, cursuri, școala, activități legate de muncă, multe dintre acestea au fost desfășurate on-line.

Prezența mai mare în mediul on-line a reprezentat însă și o oportunitate de a ajunge la o audiență mai mare, în special în rândul tinerilor. Impactul activităților și campaniilor on-line a fost semnificativ, multe dintre organizații au creat conținut propriu pe rețele sociale și canale video, au format parteneriate cu organizații de elevi și tineri și au reușit astfel să atingă o audiență mai diversă.

În acest context consolidarea cooperării și coordonării între organizații, prin crearea platformei ProTECT, care a venit ca răspuns la necesitatea de a folosi împreună resurse, de a crea și a se ralia unor bune-practici existente, de a co-crea soluții la probleme cu care se confruntă, a fost apreciat de membrii platformei ca fiind unul dintre cele mai importante aspecte pozitive ale anului 2020.

11. Concluzii, recomandări și perspective

În mod natural, perspectivele economice actuale, spectrul unei crize economice și financiare alături de eventuala continuare a pandemiei COVID 19 pot conduce la schimbări neașteptate și care nu pot fi previzionate, ale fenomenului traficului de persoane în viitorii ani. Reducerea activităților economice sau chiar falimentul unor companii ar putea conduce la scăderea veniturilor sau chiar pierderea locurilor de muncă de către numeroși cetățeni români, aflați în țară sau migranți pentru muncă în afara țării, context care îi va plasa în aria vulnerabilității la trafic.

În cazul migranților români pentru muncă, există constatări conform cărora măsurile luate de guvernele străine pentru prevenirea pandemiei de COVID-19 au afectat în special persoanele vulnerabile, români care munceau fără forme legale pe teritoriul altor state sau care lucrau pe perioadă determinată în domenii precum HORECA, curățenie sau alte servicii și care au ajuns să își piardă locurile de muncă.

Analiza ANITP privind situația victimelor traficului de persoane identificate în anul 2020 conduce, cel puțin, către următoarele constatări:

În anul 2020 s-a înregistrat o scădere a populației de victime identificate, situație care se înscrie în dinamica anuală fluctuantă a numărului victimelor. Complexitatea fenomenului traficului de persoane face dificilă surprinderea exactă a dimensiunii acestuia și interpretarea exhaustivă a valorilor anuale înregistrate cu privire la victimele identificate.

Se menține preponderența geografică crescută a victimelor provenite din județele Iași, Galați, Bacău, Dolj, județe deja considerate, în mod tradițional, sursă pentru traficul de persoane.

Se observă, în continuare, dimensiunea crescută de gen feminin în rândul victimelor (*78% din totalul victimelor înregistrate*) și persistența unui anume profil al victimelor (nivel scăzut de educație, carențe ale modelului de parentaj în familia de origine, persoane minore, proveniență din zone defavorizate ale țării sau din zone cu o piață a muncii deficitară).

Inexistența unor resurse educaționale care să sprijine dezvoltarea inteligenței emoționale a copiilor în școli contribuie de asemenea la vulnerabilizarea acestora față de criminalitate.

Este din ce în ce mai evident că mediul on-line a devenit platformă pentru facilitarea comiterii infracțiunilor de trafic de persoane și pornografie infantilă. Dacă în anii anteriori asistam la creșterea utilizării internetului, în special în ce privește recrutarea prin intermediul rețelelor de socializare și a

platformelor specializate în recrutarea de forță de muncă, în acest moment observăm migrarea și către exploatarea victimelor în spațiul virtual.

Industria sexului comercial, legalizată sau nu dar înlesnită de dezvoltarea tehnologică devine tot mai toxică și afectează segmente largi ale populației din ce în ce mai tânără. Îngrijorător este numărul copiilor victime deja de mai mulți ani în creștere.

Statele de destinație unde serviciile sexuale comerciale sunt reglementate apar ca fiind state de destinație predilecte pentru exploatarea sexuală. Cel mai probabil, această situație este consecința activității infracționale sub paravanul unor asemenea tipuri de afaceri legitime. (ex: Regatul Țărilor de Jos, Austria, Spania-a se vedea tabelul privind statele de destinație, prezentat în primul capitol de la pag. 24)

Menținerea în clasament a aceluiași țări de destinație (Marea Britanie, Germania, Spania, Italia) arată faptul că rețelele criminale transfrontaliere au găsit și perfecționat modalități de a-și asigura câștiguri substanțiale prin specularea vulnerabilităților din sistemele antitrafic pe traseul țară de origine-țară de destinație.

Începând cu anul 2021 este posibil să asistăm și la o schimbare a percepției conform căreia un control riguros asupra deplasării persoanelor vulnerabile către statele de destinație este soluția prevenirii exploatării. Din ce în ce mai mult, exploatarea și valorificarea serviciilor celor exploatați nu ia în calcul frontiere teritoriale, ci doar limitele tehnologiei informației.

Recrudescența utilizării internetului/tehnologiei informației în toate etapele traficului, de la recrutare la exploatare și valorificarea produsului infracțiunii, cu impact devastator asupra copiilor, scoate în evidență dincolo de orice dubiu rolul cererii/consumatorilor de servicii ale persoanelor exploatare, indiferent de cauzele vulnerabilității.

Scăderea numărului victimelor înregistrate în MNIR ar putea fi una determinată de circumstanțele create de izolarea socială cu efecte asupra ritmului și capacității instituțiilor, de detectare a posibilelor cazuri de trafic de persoane.

Fluidizarea și ușurarea procesului de confiscare a bunurilor și banilor proveniți din infracțiuni (reinterpretarea în contextul actual al posibilităților de control fiscal a principiului legitimității /caracterului licit al veniturilor) cu minimum de obstacole pentru autoritățile judiciare/fiscale ar putea asigura, în contextul Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 – „Criminalitatea nu este profitabilă!”, o mai bună finanțare a efortului de prevenire și combatere a traficului de persoane, dar mai ales asistența victimelor infracțiunii și reabilitarea acestora prin măsuri și programe de împuternicire .

Necunoașterea statutului furnizorului de servicii (de victimă a traficului de persoane) nu poate reprezenta un temei pentru exploatare ci este, mai degrabă, un dublu standard care să justifice îndeplinirea nevoilor consumatorilor de servicii (sexuale sau materiale) în condițiile în care responsabilitatea fiecăruia cu privire la alegerile făcute este una exclusiv personală, ca de exemplu, în cazul consumului de alcool. Fiecare cetățean trebuie să aibă responsabilitatea morală de a se informa cu privire la legitimitatea ofertei și prestatorului de servicii, iar în cazul minorilor, un asemenea echivoc ar trebui să nici nu existe.

La nivelul autorităților publice locale ar trebui urmărită, cu prioritate, stimularea implicării comunitare în prevenirea și reducerea vulnerabilității la trafic a segmentelor populației cele mai afectate, femeii și copiii, în special în zonele rurale.

Prevenirea traficului de persoane nu se poate rezuma doar la informare și conștientizare. Prevenirea înseamnă luarea unui întreg complex de măsuri necesare pentru înlăturarea cauzelor care generează și a condițiilor care favorizează comiterea unei infracțiuni. Informarea este utilă pentru oamenii care au de ales, tocmai pentru a îi ajuta să discearnă, cât mai corect posibil, dintre mai multe variante, nu pentru cei care nu pot avea o opțiune din cauza contrângerilor, fie ele fizice, psihice sau materiale. Este nevoie așadar ca, în paralel sau chiar înainte de informare, oamenii să beneficieze de politici și măsuri eficiente și coerente de reducere a vulnerabilităților (sărăcie, lipsă de educație, mediu familial nefavorabil, lipsa oportunităților etc).

Modul de operare tinde să speculeze ambiguitatea creată de incriminarea, într-o manieră similară, a proxenetismului în stare agravantă și a traficului de persoane, prin cointeresarea victimelor în practicarea prostituției, cu scopul stigmatizării/decredibilizării victimelor în contextul unui proces penal și reducerea riscurilor cu privire la durata pedepselor cu închisoarea. Această situație trebuie să determine autoritățile, atât române cât și străine, să inițieze demersuri de clarificare a acestor întrepătrunderi, astfel încât să se faciliteze nu numai condamnarea autorilor ci și identificarea și sprijinirea victimelor.

Creșterea eforturilor pentru consolidarea răspunsului judiciar orientat către victimă prin asigurarea măsurilor de protecție în cadrul procedurilor penale (a se vedea art.12 Directiva³⁵ 36, și capitolul 4, Directiva³⁶ 29) cu scopul echilibrării raporturilor de putere dintre acestea și traficanți, evitarea victimizării secundare, evitarea ședințelor publice la instanțe sau adresarea de întrebări legate de viața privată a acesteia.

Ambasadele României să mențină o relație strânsă de colaborare atât cu autoritățile responsabile antitrafic cât și cu ONG cu scopul asigurării protecției cetățenilor români, victime ale traficului de persoane, aflați pe teritoriul statelor de destinație.

Creșterea implicării Diasporei române atât în prevenirea traficului de persoane cât și în sprijinirea românilor aflați în situație de vulnerabilitate.

PERSPECTIVE

În acest context, se conturează o serie de întrebări și ipoteze de cercetare care vor trebui analizate pe măsură ce vor fi obținute date relevante care să permită o înțelegere mai exactă a tot ceea ce s-a întâmplat în acest an, în care fenomenul specific și nemaîntâlnit al pandemiei a afectat inclusiv domeniul traficului de persoane.

Astfel, vom avea nevoie să înțelegem nu numai caracteristicile - în continuă schimbare ale traficului - ci și modul în care această dinamică "obișnuită" a fost afectată de schimbările "neobișnuite" în plan economic și social, manifestate la nivel global:

- Scăderea constatată a numărului victimelor traficului de persoane poate fi pusă DOAR pe seama închiderii granițelor și a restricțiilor de circulație a populației impuse odată cu Pandemia COVID 19?
- A fost oare anul 2020 momentul în care, pe baza acumulărilor anterioare, măsurile de combatere ale fenomenului, coroborate cu campaniile de informare cu privire la riscurile asociate traficului de persoane, derulate de autorități și organizații au avut succes și au contribuit la creșterea nivelului de cunoștințe cu privire la riscuri și a auto-protecției indivizilor, contribuind astfel la o rată mai scăzută de victimizare?

³⁵ DIRECTIVA 2011/36/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului;

³⁶ DIRECTIVA 2012/29/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului.

- Cât de mult va influența "revenirea la normalitate" dimensiunea viitoare a fenomenului, ținând cont că restricțiile din 2020 au afectat, din punct de vedere economic, atât angajatorii și angajații cât și traficanții ? Este posibil ca încercarea de a recupera câștigurile pierdute să crească activitatea traficanților, prin asumarea de riscuri sporite deci, prin implicarea mai activă în comiterea de infracțiuni iar, pe de altă parte să diminueze "vigilența" și măsurile de protecție luate de angajatori și angajați?

Bibliografie

ADPARE, Raport de cercetare în cadrul proiectului "Abilitarea victimelor traficului de ființe umane pentru a face față provocărilor ridicate de pandemia COVID 19" , proiect al Fundației "Black Sea Trust for Regional Cooperation" finanțat prin Fondul German Marshall, finanțat prin Fondul German Marshal al Statelor Unite ale Americii;

DIRECTIVA 2011/36/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului;

DIRECTIVA 2012/29/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului.

UNICRI (United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute) (RO: Institutul Inter-Regional al Națiunilor Unite de Cercetare a Justiției și Criminalității), COVID-19, Crime Prevention and Criminal Justice Priorities (RO: Covid-19, Raport al Întâlnirilor virtuale-Prevenirea Infracțiunii și Prioritățile Domeniului Judiciar: Proiecție asupra grupurilor vulnerabile), decembrie 2020;

Raport de activitate 2020, Direcția de investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, București, februarie 2021.

ANEXA 1 LISTA MINISTERELOR ȘI INSTITUȚIILOR, MEMBRE ALE COMITETULUI DE MONITORIZARE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE ÎMPOTRIVA TRAFICULUI DE PERSOANE (SNITP 2018-2022), LA ÎNCEPUTUL ANULUI 2020.

- MINISTERUL JUSTIȚIEI
- MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE, DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI
- MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
- MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
- DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI
- MINISTERUL ECONOMIEI, ENERGIEI ȘI MEDIULUI DE AFACERI
- MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
- MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
- MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI
- DIRECȚIA DE INVESTIGARE A INFRAȚIUNILOR DE CRIMINALITATE ORGANIZATĂ ȘI TERRORISM
- MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ANEXA 2 TABEL PRIVIND SERVICIILE ACORDATE VICTIMELOR TRAFICULUI DE PERSOANE IDENTIFICATE ÎN ANUL 2020

Asistența acordată victimelor traficului de persoane identificate în anul 2020					
Tipuri de asistență	Total victime	Distribuția pe vârstă și gen			
		MINORI		ADULȚI	
		feminin	masculin	feminin	masculin
Victime care au beneficiat de asistență	289	131	35	91	32
Asistență acordată doar de instituții publice	175	106	31	28	10
Asistență acordată doar de ONG	79	14	4	46	15
Asistență acordată în parteneriat public-privat	35	11	0	17	7
Asistență acordată de INSTITUȚII PUBLICE³⁷	210	117	31	45	17
Cazare	65	36	8	14	7
<i>centre de asistență a victimelor traficului de persoane</i>	20	15	3	2	0
<i>alte tipuri de centre rezidențiale</i>	45	21	5	12	7
Asistență medicală	55	27	8	15	5
Consiliere psihologică	157	93	25	32	7
Ajutor financiar	7	4	2	1	0
Ajutor material (îmbrăcăminte, medicamente, alimente, produse igienico-sanitare)	38	20	6	7	5
Consiliere/asistență juridică ³⁸	6	3	0	3	0
Reintegrare școlară	26	23	2	1	0
Consiliere profesională	25	1	0	19	5
Reintegrare în muncă	3	0	0	3	0
Alte tipuri de servicii acordate victimelor	5	2	0	3	0
Asistență acordată de ONG³⁹	114	25	4	63	22
Cazare	18	2	0	13	3

³⁷ Include asistența acordată doar de instituțiile publice (175) și cea acordată în parteneriat cu ONG (35)

³⁸ pentru alte situații, distincte de situația de trafic de persoane; ex. divorț, încredințare copii etc.)

³⁹ Include asistența acordată doar de ONG (179) și cea acordată în parteneriat cu instituții publice (35)

<i>centre de asistență a victimelor traficului de persoane</i>	9	1	0	7	1
<i>alte tipuri de centre rezidențiale</i>	9	1	0	6	2
Asistență medicală	37	10	0	26	1
Consiliere psihologică	75	20	2	49	4
Ajutor financiar	42	11	0	24	7
Ajutor material (îmbrăcăminte, medicamente, alimente, produse igienico-sanitare)	65	10	2	35	18
Consiliere/asistență juridică	1	0	0	1	0
Reintegrare școlară	8	4	0	4	0
Consiliere profesională	17	3	0	13	1
Recalificare profesională	2	0	0	2	0
Reintegrare în muncă	5	0	0	4	1
Alte tipuri de servicii acordate victimelor	1	0	0	0	1

ANEXA 3 TABEL PRIVIND DISTRIBUȚIA VICTIMELOR TRAFICULUI DE PERSOANE PE FIECARE ACȚIUNE A PROGRAMULUI DE COORDONARE A VICTIMELOR PE PARCURSUL PROCEDURILOR PENALE

COORDONARE IN PROCESUL PENAL						
Monitorizare coordonare în procesul penal VICTIME IDENTIFICATE ÎN 2020						
		Minori		Adulți		Total
		fem	masc	fem	masc	
1.	Nr. victime coordonate în procesul penal în 2020	146	54	178	55	433
2.	Nr. victime pentru care s-a asigurat transportul	78	16	80	21	195
3.	Nr. victime care au beneficiat de sprijin prin informare și consiliere socială	146	54	182	55	437
4.	Nr.victime pentru care s-a asigurat protecție fizică (CCO, Jandarmerie, OP etc)	60	15	82	11	168
5.	Nr. victime care au beneficiat de asistență juridică gratuită conform Legii nr. 211/2004	129	43	152	36	360
6.	Nr. victime care au beneficiat de asistență juridică acordată în alte conditii (sprijin ONG, resurse proprii etc)	0	1	6	1	8
<i>din care:</i>	6.1. Nr. victime care au beneficiat de asistență juridică acordată cu sprijinul ONG	0	1	1	1	3
	6.2. Nr. victime care au beneficiat de asistență juridică din resurse proprii	0	0	5	0	5
7.	Nr. victime pentru care a fost pronunțată o hotărâre definitivă de acordare despăgubiri civile	1	0	0	0	1
9.	Nr. victime care au solicitat compensații financiare (acordate de către stat conform Legii 211/2004) în 2020	7	1	13	0	21

ANEXA 4 TABEL PRIVIND CAZURILE DE REPATRIERE ÎNREGISTRATE LA NIVELUL ANITP ÎN 2020

A n	To tal re pa tri eri	GEN		FORME DE EXPLOATARE								ȚARA DESTINAȚIE																		REPATRIAȚI							
		F	M	Expl sexuala	Munca	Furt	Cerșetorie	Căsătorie conveniență	Asig soc	Nu se cun	Austria	Belgia	Cipru	Croatia	Danemarca	Elveția	Franța	Germania	Grecia	Irlanda	Italia	Norvegia	Olanda	Portugalia	Serbia	Spania	Suedia	UK	Scotia	Nu se cunoaște	Ambasada	OIM	ONG	Politie	Familie	Nu se cunoaște	
2020	33	23	10	17	8	1	5	2						2	1	2	3			2	2	4					6	6	5			7	9	16		1	

SITUAȚIE VICTIME INREGISTRATE ÎN ANUL 2020

TOTAL: 596⁴⁰

1. SEX: 463 feminin (77,7%)
133 masculin (22,3%)

2. VÂRSTĂ: minori: 255 (42,8%) din care: 49 masculin
206 feminin

adulti: 341 (57,2%) din care: 84 masculin
257 feminin

3. JUDEȚ DE PROVENIENȚĂ:
45 victime provenite din – GALAȚI
34 – IAȘI
33 – BACĂU
30 – DOLJ
29 – TIMIȘ
26 – BUCUREȘTI
24 – ARGEȘ
23 – ILFOV, BIHOR
21 – MUREȘ
19 – BRĂILA, TULCEA
17 – SIBIU, BRAȘOV, OLT
16 – BUZĂU
15 – PRAHOVA, CONSTANȚA
13 – ALBA, VASLUI
11 – GIURGIU, BOTOȘANI
10 – DÂMBOVIȚA, ARAD
9 – SĂLAJ, MEHEDINȚI, MARAMUREȘ
8 – TELEORMAN, BISTRIȚA-NĂȘĂUD
7 – VRANCEA, CĂLĂRAȘI, SATU-MARE, SUCEAVA
6 – GORJ, COVASNA
5 – CARAȘ-SEVERIN
4 – IALOMIȚA, VÂLCEA, HUNEDOARA
2 – CLUJ, NEAMȚ
1 – NU SE CUNOAȘTE

4. MEDIUL DE PROVENIENȚĂ:
313 – rural

⁴⁰ 28.01.2021

257 – urban
26 – capitală

5. EDUCAȚIE:

272 – 5-8 clase
164 – 9-12 clase
95 – 1-4 clase
42 – fără studii
14 – școală profesională
9 – studii superioare

6. MOD DE RECRUTARE:

481 – în persoană
98 – prin internet
7 – altele
4 – răpire
3 – anunț publicitar
2 – nu se cunoaște
1 – agenție de plasare a forței de muncă

7. MOD DE EXPLOATARE:

426 – SEXUALĂ (72%) din care –
169 locuințe
76 pornografie infantilă
54 stradă
46 cluburi
37 hoteluri
21 pornografie internet
14 bordeluri
9 alte situatii

96 – MUNCĂ din care:

49 alte situații
33 agricultură
10 construcții
4 servicii hoteliere

37 – CERȘETORIE

36 –TENTATIVĂ din care:

19 tentativă la exploatare sexuală,
10 tentativă la exploatare prin cerșetorie
6 la exploatare de orice fel
1 tentativă la pornografie infantilă

1 – OBLIGARE LA COMITERE DE FURTURI

8. DESTINAȚIA EXPLOATĂRII⁴¹:

321 – ROMÂNIA (265 sexuală, 32 muncă, 12 cerșetorie, 11 tentativă, 1 furturi)
75 – UK (46 sexuală, 24 muncă, 3 cerșetorie, 2 tentativă)
57 – GERMANIA (44 sexuală, 8 muncă, 2 cerșetorie, 3 tentativă)
42 – ITALIA (33 sexuală, 1 muncă, 7 cerșetorie, 1 tentativă)
33 – SPANIA (17 sexuală, 16 muncă)
25 – SUECIA (3 sexuală, 10 cerșetorie, 12 tentativă)
18 – FRANȚA (13 sexuală, 1 muncă, 2 cerșetorie, 2 tentativă)
16 – ELVEȚIA (15 sexuală, 1 tentativă)
14 – AUSTRIA (13 sexuală, 1 muncă)
13 – IRLANDA (9 sexuală, 3 muncă, 1 cerșetorie)
10 – BELGIA (9 sexuală, 1 tentativă)
9 – CEHIA (9 muncă)
8 – OLANDA (7 sexuală, 1 tentativă)
5 – NORVEGIA (5 sexuală)
4 – CIPRU (2 sexuală, 1 cerșetorie, 1 tentativă)
3 – GRECIA, DANEMARCA (1 sexuală, 2 cerșetorie/3 sexuală)
2 – FINLANDA (2 sexuală)
1 – UNGARIA, PORTUGALIA, SIRIA (1 sexuală/1 sexuală/1 muncă)
1 – TENTATIVĂ

9. CALITATE PROCESUALĂ:

533 – parte vătămată (89,4%)
36 – martor (6%)
19 – neimplicat (3,2%)
8 – nu se cunoaște (1,3%)

10. CATEGORII DE VARSTA:

Sub 7 ani – 8 (1,3%)
07-09 ani – 9 (1,5%)
10-13 ani – 50 (8,4%)
14-17 ani – 188 (31,6%)
18-25 ani – 213 (35,8%)
26-40 ani – 92 (15,5%)
41-60 ani – 27 (4,5%)
Peste 61 ani – 8 (1,3%)

⁴¹ *81 PERSOANE TRAFICATE ÎN MAI MULTE DESTINAȚII, dintre care 48 victime traficate în 2 destinații, 19 victime în 3 destinații, 4 victime în 4 destinații, 6 victime în 5 destinații, 1 victimă în 6 destinații, 2 victime în 7 destinații, 1 victimă în 10 destinații.